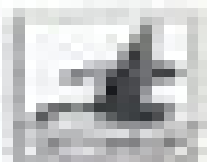
ÖLMEDEN ÖNCE ÖLÜNÜZ

OSHO

Türkçesi: Elif Ara

ÖLMEDEN ÖNCE ÖLÜNÜZ

içindekiler

ÖNSÖZ

OSHO VE ÖLÜMÜN ANLAMI

Ölüm, bir gazetenin ölüm ilanlarına baktığınızda genel bir olaya dönüşebilir ama özünde çok özel bir durumdur. Kesinlikle özel ve mahrem olan iki deneyim vardır: ölüm ve rüya görmek. Kimse benim yerime ölemez ve kimse benim yerime rüya göremez. Osho'nun görüşüne göre, ölümü anlayabilmek, kişinin tinsel gelişimi için büyük bir önem taşır.

Yaşam ve ölüm olguları Batı'da birbirinin karşıtı, birbirini dışlayan iki unsur olarak görülür. Ölüm bir korku nesnesi, bir tabu, üzerinde konuşmaktan

kaçınılan bir konudur. Bir din profesörünün bir keresinde söylediği gibi: "Artık cinsellik rahatlıkla tartışılabilen, ölüm ise müstehcen bir konuya dönüştü." Bir çok Batılı filozof, özellikle Varoluşçu düşünürler ölüm üzerine kafa yormuşlardır. Jean Paul Sartre'a ait bir cümle, Batının ölüme bakış açısının tipik bir örneğidir: "Yaşama anlam veren şey asla ölüm olamaz; o tam tersine prensipte yaşamın tüm anlamını silen şeydir." Osho'nun bakış açısı ise tamamen farklıdır. O şöyle der:

"Ölüm yaşamın karşısında değildir; o yaşamı sona erdirmez, yalnızca onu güzel bir zirveye taşır. Yaşam ölümden sonra bile devam eder. Doğumdan önce de varolduğu gibi, ölümden sonra da varolmaya devam edecektir. Yaşam doğumla ölüm arasındaki küçük boşlukla sınırlı değildir, aksine doğum ve ölümler, yaşamın sonsuzluğunda küçük bölümlerdir."

Batı'da ölüm kötülükle bağlantılı ve özünde olumsuz bir karaktere sahip olarak algılanır. Yaşam ve ölüm karşıtlık içinde görülür. Bunun temelinde Aristo mantığındaki 'ya o ya da bu' ama her ikisi birden değil görüşü yatar: A eşittir A, A olmayan ise A'nın karşıtıdır. Bu ikici kavrama göre örneğin kürtaj karşıtı olmayan herkes kürtaj yanlısıdır. Aynı şekilde ölüm de yaşamın karşıtıdır. Bunun sonucu olarak genç kalmak gitgide daha fazla önem kazanırken, yaşlandığını gizlemek, yaşlılık konusunda savunmacı ve af dileyici bir tavır takınmak da zorunlu hale gelmektedir.

Doğu ise ölüm konusunda daha dinamik bir görüşe sahiptir; bu A'nın hem A'ya hem de daha fazlasına eşit olduğuna dair bütünsel bir inanıştan kaynaklanıyor. Doğu hiçbir şeyin mutlak olmadığına, her şeyin göreceli ve devinim halinde olduğuna inanır. Artık çağdaş bilim, tıp biliminde ortaya çıkan yeni anlayış, sosyal bilimlerde dallar arası geçişliliği destekleyen yaklaşımlar tümüyle gerçeği değerlendirirken 'ya o ya da bu' yerine "her ikisi de" yaklaşımının önemini ve geçerliliğini tanımaya başladılar.

Osho Doğu'nun ölümü de içeren yaşam bakış açısını anlatıyor. O yaşamı anlayabilmek, yalnızca varolmak değil, gerçekten yaşayabilmek için, kişinin ölümü tanıması gerektiğine işaret ediyor. Kişinin ölümden

korkmaması ya da ona karşı zafer kazanma yollarını aramaması gerektiğini, yalnızca onu bilmesi gerektiğini, bu bilmenin kendi içinde ölümün gerçek anlamını açığa çıkaracağını söylüyor. Osho yaşam ve ölümün daha büyük bir yaşam bütünlüğünün, kozmik bir yaşamın parçaları olduğu görüşünü getiriyor. Her soluk alışımızda yaşıyoruz ve verdiğimiz her solukla ölüyoruz ama Osho'ya göre ikisi de uyum içinde işliyor. O, döllenme anından itibaren ölmeye başladığımız, o andan itibaren ölüme doğru gittiğimiz düşüncesini sunuyor. Bir tohum çiçeğe dönüşür, biz buna çiçeklenme, büyüme deriz. Aynı şekilde, ona göre, doğum da ölüme doğru büyüyor.

Osho şu gerçeğe dikkatimizi çekiyor: her an ölebileceğimize göre ölüm her zaman burada ve şu andadır. Yaşam ve ölüm ayrı değildir, bir madalyonun iki yüzü gibidirler. Osho'ya göre ölüm gelecekte değildir; her an yaşanmaktadır; gelecekte olduğunu söylemek şu anı görmemezlikten gelip, yanılsama içinde yaşamayı sürdürmek demektir. Onu geleceğe erteleme nedenimiz, egomuzun, "Ben" olma duygumuzun öleceğini asla kabul edememesidir. Bu yüzden Osho, ölümü anlamanın bir yolunun da egonun yaşamın merkezi olmadığını, asıl merkezin bilinç olduğunu kavramak olduğunu anlatır. Ve ölüm bilincimizi asla öldüremez; o sonsuzdur. Ölüm yalnızca kişinin varoluşunu yönlendirmeye başlayan egoist varsayımı öldürür. Bu nedenle ölüm olgusu kendi içinde bir çelişki taşır: ölüm gerçeğinden daha büyük bir gerçek yoktur, her şey ona bağlıdır. Aynı şekilde ölüm diye bir şey de yoktur çünkü ego ve fiziksel beden ölse bile bilinç kurtulur ve yaşamını sürdürür.

Peki ölmeden önce ölümü tanıyabilir miyiz? Osho'ya göre bu mümkündür. Bunu başarabilmek için, o meditasyonu önerir. Kişi yalnızca meditatif bir durumdayken ölümü deneyimleyebilir. Osho şöyle der:

"Meditasyon ve ölüm oldukça benzer deneyimlerdir. Öldüğünüz zaman egonuz yokolup geriye yalnızca saf benliğiniz kalır. Aynı şey meditasyonda da gerçekleşir: katıksız egonun yokolup, yalnızca saf oluşun, varlığın kalışı.

Bu benzerlik öylesine derindir ki, insanlar ölümden korktukları gibi, meditasyondan da korkarlar. Yani farklı bir deyişle, meditasyondan korkmazsanız, ölümden de korkmazsınız.
Meditasyon sizi ölüme hazırlar. Ölmeden önce ölümü tanımanızı sağlar. Ve bir kez ölmeden önce öldüğünüzde' ölüm korkusu sonsuza dek kaybolacaktır. Ölüm sizi almaya geldiğinde, varlığınız üzerinde bir sıyrık bile bırakamayacağının bilinciyle sessizce onu izliyor olacaksınız. O yalnızca bedeniniz ve zihninizi alacak, sizi değil. Siz ölümsüz yaşama aitsiniz."
Swami Satya Vedant (D. Vasant Joshi)
M.A.,Ph.D.University of Baroda, Hindistan Ph.D. University of Michigan, ABD Osho Multiversity Rektörü, Pune.

1. Bölüm -Yaşamda Kesin Olan Tek Şey Ölümdür

"Tekeri Durdurun!"

Annemin babası aniden hastalandı. Henüz ölme vakti gelmemişti. Yaşı elliden fazla değildi, belki daha bile gençti, belki benim şu anda olduğumdan daha gençti. Anneannem ise yalnızca elli yaşında, olgunluk ve güzelliğinin doruğundaydı.
Ona sordum, "O öldü. Onu seviyordun, neden ağlamıyorsun?"
"Çünkü sen varsın" diye yanıt verdi. Öyle bir kadındı ki, "Bir çocuğun önünde ağlamak istemem" diye devam etti. "Hem seni teselli etmek istemiyorum. Şimdi ben ağlamaya başlarsam, doğal olarak sen de ağlayacaksın. O zaman kim kimi teselli edecek?"
İçinde bulunduğumuz durumu tarif etmeliyim; bir kağnıyla dedemin köyünden babamın köyüne doğru gidiyorduk çünkü tek hastane oradaydı.

Dedem çok hastaydı. Yalnızca hasta değil, aynı zamanda bilincini yitirmiş durumda, neredeyse komadaydı. Yanında anneannem ve benden başka kimse yoktu. Onun bana karşı duyduğu şefkati anlayabiliyorum. Benim için çok sevdiği kocasının ölümünde bile ağlamadı çünkü yanında yalnızca ben vardım ve ondan başka beni teselli edebilecek kimse yoktu.

Ona şöyle dedim, "Endişelenme. Sen gözyaşlarını tutabilirsen ben de tutabilirim." Ve ister inanın ister inanmayın, yedi yaşında bir çocuk olduğum halde gözyaşlarıma hakim oldum.

O bile şaşırmıştı. "Ağlamıyorsun?", diye sordu.

"Seni teselli etmek istemiyorum." diye yanıt verdim.

Kağnıda bulunanlar olarak tuhaf bir gurup oluşturuyorduk. Kağnıyı Bhoora kullanıyordu. Efendisinin öldüğünün farkındaydı ama dönüp bakmıyordu çünkü yalnızca bir uşaktı ve özel işlere burnunu sokmak istemiyordu. Bana söylediği de buydu, "Ölüm mahrem bir şeydir, nasıl dönüp de bakabilirdim? Oturduğum yerden her şeyi duydum ve ağlamak istedim. Onu o kadar çok severdim ki... Kendimi yetim kalmış gibi hissediyordum ama dönüp bakamıyordum çünkü bunu yapsam beni asla affetmezdi."

Tuhaf bir yol arkadaşıydı. Dedemse kucağımda yatıyordu. Yedi yaşında bir çocuk olarak ölümle başbaşaydım, hem de yalnızca birkaç saniyeliğine değil, kesintisiz olarak yirmi dört saat boyunca. Yol olmadığı için babamın köyüne ulaşmak çok güçtü. Oldukça yavaş ilerliyorduk. Dedem de öyle öldü, yavaş yavaş ve biz ölümü sırasında birlikte yirmi dört saat geçirdik. Ölümün gerçekleşmesini hissedebiliyor ve o muazzam sessizliğini algılayabiliyordum.

Ninemle birlikte olduğum için şanslıydım. O yanımda olmasaydı belki de ölümün güzelliğini kaçırabilirdim çünkü ölüm ve sevgi birbirine inanılmaz derecede yakındır, hatta aynıdırlar. Ninem beni seviyordu ve ölüm yanıbaşımızda yavaş yavaş gerçekleşirken sevgisiyle beni sımsıkı sarıyordu. Kağnının sesi hala kulaklarımda. Tekerleklerin taşlara çarparken çıkardığı sesi, Bhoora'nın sürekli öküzlere bağırışını ve kamçının sırtlarına inişini

hala duyabiliyorum. Bu deneyim içimde öyle derinlere kök salmış ki, sanırım öldüğümde bile silinmeyecek. Ölürken bile o kağnının sesi kulaklarımda çınlayabilir.
Daha önce insanların öldüğünü duymuştum, ama yalnızca duymuştum. Böyle bir şeyi görmemiştim, gördüysem bile benim için hiç bir şey ifade etmemişti. Çok sevdiğiniz biri ölene dek ölümle tam olarak karşılaşamazsınız. Bunun altı çizilmeli: ölümle yalnızca sevdiğiniz biri ölünce gerçekten yüz yüze gelirsiniz.
Sevgi ve ölüm sizi çevrelediğinde bir dönüşüm gerçekleşir, adeta yeni bir varlık doğuyormuşçasına büyük bir değişim meydana gelir. Bir daha asla eskisi gibi olamazsınız. Ancak insanlar gerçekten sevmeyi bilmedikleri için ölümü benim deneyimlediğim gibi yaşayamazlar. Sevgi olmadan ölüm size varoluşun anahtarlarını vermez. Sevgiyle birlikte ise varolan her şeyin anahtarını size uzatır.
Benim ölümle ilk karşılaşmam kolay bir deneyim değildi. Bir çok açıdan karmaşıktı. Çok sevdiğim, baba yerine koyduğum adam ölüyordu. Beni mutlak bir özgürlükle, hiçbir baskı, buyruk ya da kısıtlama olmaksızın büyütmüştü. Bir gün bile bana "Şunu yapma, bunu yapma" dememişti. Ancak şimdi onun güzelliğini kavrayabiliyorum.
Onu seviyordum çünkü o da benim özgürlüğümü seviyordu. Yalnızca özgürlüğüme saygı gösterildiği zaman sevebilirim. Pazarlık yapmak, sevginin karşılığını özgürlüğümle ödemek zorunda kalırsam, bu benim için gerçek sevgi değildir. Bu bilenlere göre değil daha alt seviyedeki fanilere göredir.
"Tanrım, bana verdiğin bu yaşamı sana şükranla teslim ediyorum." Bunlar dedemin ölürken söylediği son sözlerdi. Oysa ki Tanrı' ya hiçbir zaman inanmamıştı ve Hindu bile değildi.
Ölürken söyledikleri şeyler arasında sürekli tekrar ettiği bir cümle vardı: "Tekeri durdurun..." Dedem ölürken bizden tekeri durdurmamızı istiyordu,

ne kadar saçma! Hastaneye yetişmemiz gerekiyordu ve tekerler durursa ormanda tamamen kaybolmuş olacaktık.
Bana şöyle dedi, "Tekeri durdurun. Rajah, beni duyamıyor musun? Ninenin kahkahasını duyabildiğime göre sizin de beni duyabilmeniz lazım."
"Ninemin kahkaha atması seni endişelendirmesin." diye yanıt verdim. "Onu tanırım. Senin söylediğin şeye gülmüyor bizim aramızda başka bir şeye, ona yaptığım bir espriye gülüyor."
"Tamam, " dedi. "Senin anlattığın bir şeye gülmesi çok doğal. Peki ya chakra, teker ne olacak?"
Şimdi neden söz ettiğini anlamama karşın, o zamanlar bu terimlere tamamıyla yabancıydım. Tekerin simgelediği şey, Hintlilerin en büyük saplantısı olan yaşam-ölüm döngüsüydü. Binlerce senedir insanların yapmaya çalıştığı tek şey budur: bu tekeri durdurmak. Dedemin durdurmamızı istediği de kağnının tekeri değildi. Onu durdurmak zaten kolaydı, hatta zor olan dönmesini sürdürebilmekti.
O zaman dedemin neden bu kadar ısrar ettiğini anlamamıştım. Belki de kağnının bozuk yolda çıkardığı büyük gürültüden rahatsız olmuştu. Her şey sallanıp duruyordu ve o da acı içinde kıvrandığı için doğal olarak tekeri durdurmamızı istiyordu. Ama bu söylediği ninemi güldürmüştü. Neden güldüğünü şimdi anlıyorum. Bahsettiği şey Hint saplantısı haline gelmiş, simgesel olarak yaşam-ölüm tekeri olarak adlandırılan kısacası sürekli dönüp duran o tekerdi.
Dedem bu yüzden "Tekeri durdurun" diyordu. Elimde olsaydı bu tekeri durdururdum, yalnız onun için değil dünyadaki tüm insanlar için. Yalnızca durdurmakla da kalmayıp, bir daha asla kimse onu döndüremesin diye yok da ederdim. Ama böyle bir şey elimde değil.
Fakat böyle bir saplantının nedeni nedir? Dedemin ölüm anında tüm yaşamımı belirleyecek bir çok şeyin farkına vardım. Eğilip kulağına, "Dede, ölmeden önce bana söyleyeceğin bir şey var mı? Son bir sözün? Ya da bana verebileceğin, seni hatırlatacak bir şeyler?" diye sordum.

Yüzüğünü çıkarıp avucuma koydu. O yüzük her zaman bir gizeme sahipti. Dedem yaşamı boyunca kimseye yüzüğün içinde ne olduğunu göstermemiş, kendisi ise sık sık bakmıştı içine. Yüzüğün iki yanında içine bakabileceğiniz cam pencerecikler, üzerinde ise bir elmas vardı. Kimseye o pencereciklerden baktığı şeyi göstermemişti. Yüzüğün içinde Mahavira'nın heykeli vardı ve gerçekten çok güzel ve küçüktü. İçerdeki Mahavira'nın küçük bir resmi olmalıydı, yandaki pencereler ise büyüteçti ve resmi gerçekten büyükmüş gibi gösteriyorlardı.

Gözyaşları içinde bana, "Sana verebilecek başka hiçbir şeyim yok çünkü sahip olduğun her şey bir gün senin de elinden alınacak, tıpkı benim elimden alındığı gibi. Sana yalnızca kendini bilen kimseye karşı duyduğum sevgiyi verebilirim dedi."

Yüzüğü saklamadığım halde dedeme verdiğim sözü tuttum ve o kimseyi tanıdım. Onu bir yüzüğün içinde değil kendi içimde tanıdım. Zavallı yaşlı adam ustası Mahavira'yı seviyordu ve bu sevgiyi bana geçirdi. Ustasına ve bana karşı beslediği sevgiye saygı duyuyorum. Dudaklarından dökülen son sözcükler şunlar oldu: "Endişelenme çünkü ben ölmüyorum".

Hepimiz başka bir şey söyleyecek mi diye bekledik ama hepsi buydu. Gözleri kapandı ve artık yoktu.

Ninem elimi tutuyordu ve ben son derece şaşkın ve ne olup bittiğini kavrayamaz halde ama tamamıyla da anın içindeydim. Dedemin başı kucağımdaydı. Ellerimi göğsüne koydum ve yavaş yavaş soluk alıp verişi sona erdi. Soluk almadığını hissettiğimde nineme dönüp, "Üzgünüm nine, ama galiba artık nefes almıyor." dedim.

"Hiç merak etme." diye yanıt verdi. "Yeterince yaşadı, daha fazlasını istemek anlamsız olur. Unutma çünkü unutulmaması gereken anlar vardır; daha fazlasını isteme. Ne varsa o yeterli olandır."

Hala o sessizliği hatırlıyorum. Kağnı bir nehir yatağından geçiyordu. Her ayrıntıyı net bir şekilde hatırlıyorum. Ninemi rahatsız etmemek için hiçbir şey söylemiyordum. O da tek kelime etmiyordu. Bir kaç dakika böyle geçti

ve onun için endişelenmeye başlayıp, "Bir şeyler söyle, bu kadar sessiz olma, dayanamıyorum."dedim.

İnanır mısınız, benim için bir şarkı söylemeye başladı! Ölümün kutlanması gereken bir şey olduğunu o zaman anladım. Dedeme ilk aşık olduğunda söylediği şarkıyı söyledi.

Ayrılığın kendine özgü bir güzelliği vardır, tıpkı kavuşmanın olduğu gibi. Ayrılığın kendine özgü bir şiirselliği vardır, kişinin onun dilini öğrenmesi ve derinliği içinde yaşaması gerekir. O zaman üzüntünün içinden bambaşka türde bir sevinç doğacaktır. İmkansız gibi görünse de bu gerçekleşebiliyor, başıma geldi, biliyorum.

Hayali Bir Yarın İçin Bugünü Feda Etmek

Dedemin öldüğü günden beri ölüm benim için daimi bir refakatçi haline geldi. O gün ben de onunla öldüm çünkü bir şey kafamda kesinlik kazandı; yedi yıl da yetmiş yıl da yaşasan ne farkeder? Bir gün mutlaka öleceksin.

Onun kadar iyi, onun kadar güzel bir insan öylece ölüvermişti. Yaşamın anlamı neydi öyleyse? Bu bana işkence eden bir soruya dönüşmüştü; yaşamın anlamı neydi? Eline ne geçmişti? Onca yıl iyi bir insan olarak yaşamıştı ama, ne için? Öylece bitivermişti işte, ardında hiçbir iz kalmaksızın. Onun ölümü beni son derece ciddileştirmişti.

Dedemin ölümünden önce de ciddi biriydim. Henüz dört yaşındayken insanların ömürlerinin sonuna kadar ertelemeyi başardıkları sorular hakkında düşünmeye başlamıştım bile. Ertelemeye inanmıyordum. Bu konularda dedeme sorular sormaya başladığımda bana, "Bu soruları sormak için önünde koskoca bir ömür var. Hiç acele etme. Hem bunları düşünmek için daha çok küçüksün." demişti.

Ona, "Köyde küçük çocukların öldüğünü gördüm." diye yanıt verdim. "Bu soruları sormadıkları için, yanıtlarını da alamadan öldüler. Bana yarın ya da öbür gün ölmeyeceğime dair garanti verebilir misin? Yanıtları bulmadan önce ölmeyeceğimi garanti edebilir misin?"

Bunun üzerine şöyle dedi: "Böyle bir şeyi garanti edemem çünkü ne ölüm ne de yaşam benim elimde olan şeyler değil."

"O zaman," dedim, "bana bu soruları ertelememi öğütleme. Yanıtları hemen bulmak istiyorum. Eğer bunları biliyorsan bana bildiğini söyle ve yanıtları ver. Bilmiyorsan da cehaletini kabul etmekten çekinme."

Kısa sürede benimle başka bir şansı olmadığını farketti. Ya evet diyecekti, ki bu kolay değildi, çünkü evet derse bu kez derin ayrıntılara inmesi gerekecekti ve beni kandırmak imkansızdı. Ya da hayır diyecekti ve o da bunu seçip bu konudaki cahilliğini, yanıtları bilmediğini kabul etmeye başladı.

Ona şöyle dedim: "Sen yaşlısın, yakında öleceksin. Yaşamın boyunca ne yaptın? Ölüm anında elinde cehaletten başka hiçbir şey olmayacak. Bunlar önemsiz meseleler değil, hayati sorular. Tapınağa gidiyorsun. Neden? Orada bulduğun bir şey mi var? Tüm hayatın boyunca gittin ve beni de seninle gelmeye ikna etmeye çalışıyorsun." Tapınağı kendisi yapmıştı. Bir gün gerçeği itiraf etti: "Tapınağa gidiyorum çünkü onu ben yaptım. Ben bile gitmezsem kim gidecek? Ama senin huzurunda, bunun beyhude olduğunu kabul ediyorum. Bütün ömrüm boyunca oraya gittim ama bu bana hiçbir şey kazandırmadı."

"O zaman başka bir şey dene." dedim. "Soruyla birlikte değil de yanıtıyla birlikte öl." Ama soruyla öldü.

Ölmeden yaklaşık on saat önce bana şöyle dedi: "Sen haklıydın, ertelemek doğru değil. Şimdi kafamdaki tüm sorularla birlikte ölüyorum. Unutma, bütün tavsiyelerim yanlıştı. Sen haklısın, hiçbir şeyi erteleme. Kafanda bir soru belirdiği zaman, yanıtını en kısa zamanda bulmaya çalış."

İlahi Olana Açılan Kapı

Vipassana, aşramda yaşayan hayat dolu ve hareketli bir sannyasindi. Müzisyendi ve harika şarkı söylerdi. Birdenbire hastalanıp, beyninde müdahale edilemeyecek bir tümör oluşmuş olduğu ortaya çıkınca herkes şaşkına döndü...

Tanıdığınız, sevdiğiniz, birlikte yaşadığınız, varlığınızın bir parçası haline gelmiş biri öldüğü zaman, sizin de içinizde bir şeyler ölür. Tabii ki onu özleyecek, içinizde o boşluğu hissedeceksiniz, bu çok doğal. Ama aynı boşluğu bir kapıya dönüştürmek de mümkündür. Ölüm Tanrı' ya açılan bir kapıdır. Ölüm insanlar tarafından bozulamamış tek olgudur. İnsanoğlu onun dışında her şeyi bozmuş, kirletmiştir. Kirletilememiş, el değmemiş, bakir kalan tek şeydir ölüm. İnsanlar onu da bozmak ister ama onu ellerinde tutmaları, sahip olmaları mümkün değildir. Ele geçirilmez olduğu için hala bilinmezliğini korur. İnsanoğlu ölüm karşısında ne yapacağını bilemediği için onun karşısında kaybetmiştir. Onu kavrayamaz, bir bilim dalı haline getiremez, bu yüzden de ölüm hala bozulmamıştır. Dünyada bozulmadan kalabilmiş tek şeydir ölüm.

Bu anları değerlendirin. Ölüm aniden bilincinize girdiğinde, tüm yaşamınız anlamsız gelmeye başlar. Gerçekten de anlamsızdır. Ölümün ortaya çıkardığı gerçek budur. Ölüm aniden karşınıza çıktığında, dünya ayaklarınızın altından çekilivermiş gibi olur. Birdenbire bu ölümün aynı zamanda sizin ölümünüzü de içerdiğini görürsünüz. Her ölüm, herkesin ölümüdür.

O ölümü kabullendi. Bu en güç şeylerden biridir. Yalnızca derin bir meditasyon halinde bu mümkündür çünkü insan zihni bütünüyle ölüme karşı eğitilmiştir. Yüzyıllar boyunca bize ölümün yaşama karşı olduğu,

yaşamın düşmanı, sonu olduğu öğretildi. Bu durumda tabii ki, korkuyor, kendimizi rahatça salıveremiyoruz.
Ölüm karşısında kendinizi satamadığınız taktirde ise, yaşamınız boyunca da gergin olmanız kaçınılmazdır çünkü ölüm yaşamdan ayrı bir şey değildir. Ölüm yaşamın sonu değil, aksine en yükseğe ulaştığı doruk noktasıdır. Bu noktadan korktuğunuz sürece, ölüm yaşamın her alanında gizli kalmak zorunda olacağı için, doğal olarak yaşamın içinde de kendinizi salmanız mümkün olmayacaktır. Bu durumda her zaman korku içinde olursunuz.
Ölümden korkan insanlar uyurken bile kendilerini rahat bırakamazlar çünkü uyku da her gün yaşadığımız küçük bir ölümdür. Ölümden korkanlar sevmekten de korkar çünkü sevgi de bir ölüm biçimidir. Ölümden korkan insanlar her türlü orgazmik deneyimden korkarlar çünkü yaşanan her orgazmda ego ölür. Ölümden korkan kimse, her şeyden korkacak ve her şeyi kaçıracaktır.
O kendini salabildi. Ölmesini istediğim gibi öldü; derin bir salıvermişlik halinde. Ölümü kabullendi. Hiçbir ikilem ya da mücadele içinde değildi. İçinizde ölümün ötesinde engin bir güzellik bulup bulamadığınıza dair kıstas budur. İnsan ancak ölümsüz bir şeyin duyumuna vardığı anda ölümün içinde kendini rahat bırakabilir.
Ölümü kabullenmedikçe, yarım, eksik, eğreti kalırsınız. Ölümü kabullendiğinizde ise, aynı zamanda dengeye de kavuşursunuz. O zaman her şeyi kabullenirsiniz: gündüz ve geceyi, yaz ve kışı, aydınlık ve karanlığı. Yaşamın tüm kutuplarını kabullendiğinizde dengeye kavuşur, sakin ve bütün olursunuz.
Bütünlüğü düşünürken, ölümün hakkını vermeniz gerekir. Yaşam güzeldir ama ölüm de yaşam kadar güzeldir. Ölüm de yaşam gibi kendi içinde kutsanmıştır. Ölüm de tıpkı yaşam gibi içinde çiçekler barındırır.
Tanrı'nın size verdiği her şeyi, ölümü bile, derin bir şükranla kabul etmeniz gerekir. Ancak o zaman dindar biri olabilirsiniz: her şeyi şükrederek ve koşulsuzca kabullendiğiniz zaman. Ölüm insanoğlu tarafından

bozulamamış, hala bakir kalmış, tüm kutsallıkların içinde en kutsal olan şeylerden biridir.

Ölüm Efsanesi

Öldüğünüz zaman, yaşamınızın bir bölümü- ki insanlar bunun yaşamınızın tümü olduğunu sanır- sona ermiştir. Oysa sona eren, sonsuz bölümden oluşan bir kitabın içindeki bölümlerden biridir yalnızca. Bu bölümün bitmesi, kitabın bittiği anlamına gelmez. Sayfayı çevirdiğinizde yeni bir bölümle karşılaşırsınız.

Kişi ölürken yeni hayatını gözlerinde canlandırmaya başlar. Bu bilinen bir gerçektir çünkü yaşam bitmeden önce gerçekleşir. Arada bir, son noktadan geri dönen birileri çıkar. Sözgelimi, birisi tam boğulmak üzereyken, son anda kurtarılır. Neredeyse komaya girmiştir; yuttuğu su çıkartılıp, suni solunum yaptırılır ve yaşamı sona ermek üzereyken kurtulur. Bu durumdaki insanlar ilginç gerçeklerden sözetmişlerdir.

Anlatılanlardan biri, ölmek üzere olduklarını, yaşamlarının sonuna geldiklerini hissettikleri o son dakikada geçmişte yaşadıklarının, doğumdan içinde bulundukları ana kadar, çok hızlı bir şekilde gözlerinin önünden geçtiğidir. Belki bir saniyeden bile kısa bir zamanda, yaşadıkları her şey, anımsadıkları ya da tamamen unuttukları, belki yaşarken bile hafızalarına kaydetmedikleri, belleklerinin birer parçası olduğunu farketmedikleri tüm anılar gözlerinin önünde belirir. Anılardan oluşan bu film çok kısa sürer çünkü kişi ölmektedir ve filmin tamamını izleyecek üç saati filan yoktur.

Tüm film izlense bile bir insanın yaşamını o küçük ve önemsiz ayrıntılarla bağdaştırmak mümkün olmaz. Yine de her şey film şeridi gibi ölmekte olan insanın gözünün önünden geçer- bu kesinlik kazanmış ve büyük önem taşıyan bir olgudur. Bu bölüm sona ermeden önce, kişinin tüm deneyimleri,

karşılayamadığı arzuları, beklentileri, yaşadığı düşkırıklıkları, moral bozuklukları, acı ve sevinçleri, kısaca her şey, kafasında son bir kez toparlanır.

Ölmekte olan kişi, yeni bir şeye doğru yönelmeden önce bütün bunları görmeli, toparlamalıdır çünkü sahip olmuş olduğu beden yitirilecek, zihni, beyni artık ona eşlik etmeyecektir. Oysa ki zihninin salacağı arzular ruhuna yapışıp kalacak ve gelecek yaşamını da bu arzular belirleyecektir. Geçmiş yaşamında yarım kalan ne varsa kişi hedef olarak onlara yönelecektir.

Bu nedenle ölüm anında ne yaptığınız doğumunuzun nasıl olacağını da belirler. Çoğu insan bir şeyleri bırakmamaya çalışarak ölür. Ölmek istemezler- ki bu anlaşılır bir durumdur.

Yalnızca ölüm anında aslında yaşamadıkları gerçeğinin farkına varırlar. Yaşamları rüyada gibi geçmiş ve ölüm anı gelip çatmıştır. Artık yaşamak için daha fazla zamanları kalmamıştır çünkü ölüm kapıyı çalmaktadır. Oysa yaşamak için zamanları varken bunu değerlendirmek yerine bu zamanı binbir türlü saçma şeye harcamışlardır.

İnsanları ölüm anlarında izleyin. Çektikleri acının nedeni ölüm değildir. Ölüm içinde acı barındırmaz, tamamen acısız bir şeydir. Aslına bakarsanız, derin bir uyku gibi gerçekten keyifli bir şeydir. Derin uykunun acı dolu olduğunu düşünüyor musunuz? Onları düşündüren ölüm, derin uyku ya da keyif değildir; bilinenin ellerinden kayıp gitmesinden endişe duyarlar. Korku yalnızca şu anlama gelir; bilineni yitirip bilinmeyene adım atmak. Cesaret korkunun tam karşıtıdır. Korkuların en büyüğü olan ölüm korkusu, cesaretin de en büyük düşmanıdır.

Bu konuda yalnız tek bir öneri getirebilirim- şu anda bir önceki ölümünüze geri dönmeniz olanaksızdır ancak hemen uygulamaya başlayabileceğiniz bir şey var: her zaman, her konuda ve her türlü deneyimde bilinenden bilinmeyene geçmeye hazır olmak. Yalnızca, yeni bir şeyin üzerine atlayıp, o yeniliğin, tazeliğin cazibesine kapılmak... Cesaret ancak bu şekilde kazanılır.

Bilinmeyen bilinenden daha kötü çıksa bile önemli değil. Konu zaten bu değildir. Eski olan her şey altın değildir derler. Ben diyorum ki eski olan her şey altın bile olsa boş verin. Her zaman yeni olanı seçin, altın olsun olmasın fark etmez.

Küçük bir alıştırmayla bu uygulamaya başlayabilirsiniz; ne zaman önünüze böyle bir seçenek çıksa, daima bilinmeyeni, riskli, tehlikeli ve güvencesiz olanı seçin.

Asla kaybetmezsiniz. Ve ancak o zaman ölüm bir çok gerçeği peşpeşe ortaya çıkaran bir deneyime dönüşür. Cesaret ayağınıza gelecektir. Şu basit formülle başlayın: hiçbir zaman bilinmeyeni kaçırmamak. Her zaman bilinmezi seçip balıklama dalın. Bu uğurda acı çekseniz bile buna değer-karşılığı mutlaka gelecektir. Bu seçimi yaptığınız durumlardan, her zaman daha büyümüş, daha olgun ve daha zeki olarak çıkacaksınız.

2.Bölüm -Kurtarıcılar Sizin Ölümünüzdür

Sözde Dinler: Ölümden ve Yaşamdan Korkmak

Sevgili OSHO,

Diğer dinler neredeyse hiçbir zaman ölümden sözetmiyor, sözettikleri zaman da bunu hep karamsar ve ürkütücü bir tonda yapıyorlar. Sizin dininizde ise ölüm hakkında özgürce ve mutlulukla konuşuluyor. Bu farkın özel bir önemi var mıdır?

Kesinlikle bu fark en önemli unsurlardan biridir. Öncelikle bir dinin gerçek mi yoksa sözde-din mi olduğunu belirler.

Sözde-din ölüm hakkında hiçbir şey bilmez.

Aslında yaşam hakkında da hiçbir şey bilmez ve bu yüzden ölümden de, yaşamdan da korkar. Yalnızca ölümden korkmak mümkün değildir, çünkü ölüm yaşamdan ayrılamaz, onun bir parçasıdır. Yaşamın sonu değildir, yaşamın içinde bir olaydır; yaşam devam eder. Ölüm bir çok kere, milyonlarca kere gerçekleşen bir olaydır sadece. Sözde-dinler her ikisinden de korkar.

Sözde-dinler yaşamdan da korkar.

Öncelikle bunu anlamanız gerekir; ancak o zaman neden ölümden korktuklarını anlayabilirsiniz. Hepsi yaşamı reddetmekten, yaşamdan feragat etmekten yanadır. Tüm bu dinlerin temelinde yaşam karşıtı bir tavır yatar: yaşamın içinde yanlış olan bir şey vardır. Yaşamın kaynağı temel günahtır ve bu yüzden yaşıyor olmanız doğru bir şey değildir. Adem ve Havva yaşamak istedikleri, öğrenmek, anlamak, araştırmak, sormak istedikleri için cezalandırıldılar. Bu onların işlediği temel günahtır. Siz de Adem ve Havva'nın mirasçılarısınız ve bu yüzden doğuştan günahkarsınız.

Adem ve Havva'nın yaptığını, Tanrı katına tekrar kabul edilebilmeniz, cennete geri dönebilmeniz için dinler telafi etmeye çalışır. Dinler yaşamdan ve bilmekten korkar- zaten bu ikisi ayrılmazdır.

Sözde-dinler yaşamdan da korkmanız gerektiğini öğretirler- korktukları yalnızca ölüm değildir. Ölümden bahsetmezler çünkü bu ayıptır. Kibar bir davette, sofrada otururken ölümden söz açmak hiç yakışık almaz. Değil sofrada, insanlar bir mezarın başında, son görevlerini yerine getirirken bile ölüm hakkında konuşmazlar.

Yaşayabildiğiniz kadar yoğun ve dolu dolu yaşayın ki, yaşamın tadı, ölümün neden korkulacak bir şey olmadığına dair bir ipucu sunsun size. Yaşamınızı tanıdığınız taktirde, onun ışığında ölüm diye bir şeyin olmadığını anlarsınız.

Kişinin ancak dolu dolu yaşayarak tanıyacağı bu yaşam sonsuzdur.

Siz yaşadıkça, bu sonsuzluk duygusu da eş zamanlı olarak ortaya çıkacaktır. Ne kadar yoğun yaşarsanız bu duyguyu da o kadar derinden hissedecek,

ölümün olmadığını da o kadar hızlı kavrayacaksınız.
Benim dinimde ölüm kutlanacak bir şeydir çünkü aslında ölüm diye bir şey yoktur. O yalnızca yeni bir yaşama açılan kapıdır.
İnsanlar bizim ölümü kutladığımızı sanırken, biz aslında doğumu kutluyoruz çünkü ölüm yoktur, hiçbir şey ölmez, yalnızca şekil değiştirirler. Yaşam bir şekilden diğerine göçeder; bu yüzden birisi ölürken onu seven herkesin mutluluk duyması gerekir çünkü o yalnızca görünüşte ölmektedir. Bizim açımızdan ölüyor gibi görünürken, diğer açıdan yeni doğmaktadır.

Doğu'nun Mayası, Batı'nın Hamuru

Tek bir yaşama sahip olduğunuza dair şartlandırıldınız. Kökleri Musevilikteki tek yaşam inancına dayalı Musevi, Hıristiyan ve İslami görüş, Batılı insanı korkunç bir hız deliliğine itmiştir. İnsan her şeyi o denli hızlı yapmaya şartlandırılmıştır ki, yapılan işten keyif almak ya da onu mükemmel bir şekilde tamamlamak olanaksızlaşır. İşleri bir şekilde bitirir ve aceleyle hemen diğer işlere başlarsınız.
Batılılar, uzun zamandır çok yanlış bir görüşün etkisi altında yaşıyor. Bu görüş zihinlerde öyle büyük bir gerginlik yaratmıştır ki, insanlar kendilerini hiçbir yerde rahat hissedemez- sürekli bir yerlere yetişmeye çalışırlar ve sonlarının ne zaman geleceğini bilmedikleri için de daima endişe duyarlar. Sonları gelmeden önce her şeyi bitirmek isterler. Ancak ulaştıkları sonuç bunun tam tersi olur; birkaç şeyi bile zarafetle, güzellikle ve mükemmel olarak tamamlayamazlar.
Yaşamları o derece ölümün gölgesindedir ki, mutlu yaşayamazlar. Mutluluk getiren her şey, onlara zaman kaybı gibi görünür. Bir saatliğine sükunet içinde oturamazlar çünkü zihinleri, "Neden vaktini boşa harcıyorsun? Şu anda şunu yapıyor olabilirdin."der onlara.

Batı'da meditasyonun ortaya çıkmasını engelleyen de yaşamın tekliğine dair bu görüştür. Meditasyon rahatlamış, endişesi, acelesi, gitmesi gereken bir yeri olmayan, an be an karşısına çıkan her şeyin tadına varan bir zihne ihtiyaç duyar.

Doğu'da ise sonsuzluk bilincine sahip oldukları için rahatlayabilen insanların varlığı nedeniyle meditasyonun keşfedilmiş olması kaçınılmazdır. Bu bilinçle korkusuzca gevşeyebilir, zevk alarak flüt çalabilir, şarkı söyleyip dans edebilir, güneşin doğuş ve batışının tadına varabilirsiniz. Tüm yaşamınızdan keyif alabilirsiniz. Hatta ölümden bile keyif alabilirsiniz çünkü ölüm de müthiş bir deneyimdir, belki de en müthiş deneyimdir. Ölüm bir doruk noktasıdır.

Batılı görüşte ölüm yaşamın sonu anlamına gelir. Doğu'da ise ölüm upuzun bir yaşam geçidinin içinde yer alan güzel bir olaydır ve bir çok kere tekrarlanacaktır. Her ölüm başka bir yaşama; farklı bir biçim, farklı bir tanımlama, farklı bir bilince geçmeden önceki finaldir.

Ölünce yaşamınızı noktalamıyor, yalnızca başka bir yere taşınıyorsunuz.

Bu bana Nasreddin Hocayı anımsattı. Hoca uyurken evine hırsız girmiş. Aslında gerçekten uyumuyor, gözlerini kapalı tutuyor, arada bir de açıp hırsızın neler yaptığına bakıyormuş. Ama kimsenin işine karışmak da ona göre değilmiş. Öyle ya, hırsız onun uykusuna karışmıyormuş, o niye adamın mesleğine burnunu soksun? Bırakmış ne yapacaksa yapsın! Hırsız bu adamda bir gariplik sezip, biraz endişelenmeye başlamış. Evdeki her şeyi dışarı taşırken arada bir elinden kayan bir şey yere düşüyor, ama gürültü çıksa bile adam uykusundan uyanmıyormuş. Hırsız böyle bir uykunun ancak insan uyanık olduğunda mümkün olabileceğine dair bir kuşkuya kapılıp: "Ne acayip adam, evini olduğu gibi boşaltmama rağmen gıkını bile çıkarmıyor" diye düşünmüş. Olduğu gibi bütün eşyaları, yastıkları, ne var ne yoksa her şeyi almış. Tam kendi evine taşımak üzere eşyaları bir araya getirip, bağlarken birinin onu takip ettiğini hissetmiş. Arkasına dönünce onu

takip edenle uyuyan adamın aynı kişi olduğunu görüp, "Niye beni takip ediyorsun?" diye sormuş.

"Takip etmiyorum ki, birlikte taşınıyoruz. Ne var ne yoksa aldığına göre artık ben bu evde ne yapayım? Ben de tabii ki seninle geliyorum."

Bu Doğulu rahatlığıdır, ölüm konusunda bile Doğu'da bu fikir devam eder-yalnızca başka bir yere taşınmak...

Hırsız paniğe kapılmış, "Affet beni, eşyalarını geri al."

Hoca şöyle yanıt vermiş: "Hiç gereği yok. Ben zaten taşınmayı düşünüyordum- baksana ev zaten harabe gibi. Bundan beter bir ev olamaz. Hem ben de çok tembel bir adamım. Birinin bana bakması gerek. Her şeyi alıp da beni burada yalnız bırakmanın alemi var mı?"

Hırsız hayatı boyunca bu işi yaptığı halde hiç böyle birine denk gelmediği için korkmuş. Bir kez daha, "Her şeyini geri alabilirsin." demiş.

Hoca bu kez, "Yoo!" demiş. "Planda hiçbir değişiklik yapmayacağız. Sen bu eşyaları olduğu gibi taşıyacaksın, yoksa doğru karakola giderim. Sana efendi gibi davranıp hırsız demiyorum, bana göre taşınmama yardım eden bir adamsın yalnızca."

Aslında acele etmeye hiç gerek olmadığı için kafanızdaki kısa ömür fikri tehlikeli bir fikirdir. Doğu'nun bunca yoksulluğa karşı kederli ve umutsuz olmamasının nedeni budur. Batı zengindir, ama bu zenginlik ne tinselliğine ne de gelişimine hiçbir katkı sağlamamıştır. Aksine Batı fazla gergindir. Oysa yaşamın sağlayabileceği tüm konfora sahip olabildiğine göre daha rahat olması gerekir.

Aslında temel sorun, Batı'nın içten içe yaşamın kısacık olduğunu, hepimizin sırada beklediğini ve her anın bizi ölüme daha çok yaklaştırdığını bilmesidir. Doğduğumuz anda, mezara doğru giden yolculuğumuz da başlamış demektir. Her an yaşam kesintiye uğramakta, gitgide daha da kısalmaktadır. Bu durum gerginlik, keder ve endişeye yol açar. Hiç birini yanınızda götüremeyeceğinizin farkına varınca, tüm konfor ve lüksler, tüm zenginlikler anlamsızlaşmaya başlar. Ölüme tek başına gideceksiniz.

Doğu rahattır. Birincisi ölümü önemsemez- onu yalnızca bir şekil değiştirme olarak kabul eder. İkinci olarak da öyle rahattır ki ölümden sonra bile yanınızda olacak içsel zenginliklerinizi keşfetmeye başlarsınız. Ölüm bu zenginliği sizden alamaz.

Ölüm dıştaki her şeyinizi alır ve içsel olarak kendinizi geliştiremediğiniz taktirde doğal olarak hiçbir şeyi ölümden koruyamayacağınız ve sahip olduğunuz her şeyi yitireceğinize dair korku duyarsınız. Ancak içsel benliğinizi geliştirip, dış etkenlerden bağımsız olarak huzur, mutluluk, sükunet ve neşeye kavuşabilmişseniz, benliğinizin ait olduğu bahçeye varıp, saf bilincinizin açan çiçeklerini görebilmişseniz, ölüm korkusu diye bir konu sizin için söz konusu bile olamaz.

Bir kez daha tekrarlıyorum, yalnızca tek bir şeyi unutmayın: siz ölümsüz birer varlıksınız. Şu anda bu bilgiyi deneyimlemediğiniz için bir inanç değil, ancak test edilebilecek bir tez olarak kabul edebilirsiniz.

Benim söylediklerimi hiçbir zaman bir inanç olarak benimsemenizi değil, yalnızca birer tez olarak kabul etmenizi istiyorum. Ben doğrusunu biliyorum diye size bir takım inançları dayatmam doğru olmaz. Gerçeği bildiğim için size, "Bu yalnızca test edeceğiniz geçici bir tezdir" diyebilirim çünkü test ettiğiniz taktirde bu tezin sizin kendi gerçeğinize- bir inanış olarak değil de kesinlik kazanmış bir bilgi olarak-dönüşeceğinden adım gibi eminim. Yalnızca kesinlik kazanmış gerçekler sizi kurtarabilir. İnançlarsa kağıttan yapılmış gemiler gibidir. İnsan varoluş okyanusunu kağıttan bir gemiyle geçebileceği yanılgısına kapılmamalıdır. Bunun için kesinlik gerekir, inanç değil. Kendi adınıza deneyimlemiş olduğunuz doğrulara ihtiyaç vardır. Başka birinin doğrusuna değil, kendi doğrunuza. O zaman bilinmeyene doğru, aşılmamış bir okyanusa doğru sevinçle açılacak, müthiş bir heyecan ve coşku içinde olacaksınız.

Tüm Korkuların Temeli

Sevgili OSHO,
Korku nedir?

Bir çok çeşit korku vardır; ben onlardan sözetmiyorum. Ben en temel korkudan sözediyorum- diğer korkuların hepsi bu temel korkunun uzak birer yankısından başka bir şey değildir- ve bu ölüm korkusudur. Yaşam ölümle çevrelenmiştir. Her gün birinin ya da bir şeyin ölümüne tanık olursunuz; az önce canlı olan bir şey artık ölüdür.

Her ölüm size kendi ölümünüzü anımsatır.

Bir gün ölecek olduğunuzu unutmak imkansızdır; her an, içinde bunu anımsatacak bir şey barındırır. Demek ki, öncelikle anlaşılması gereken şey, korkudan kurtulmanın tek çaresinin ölümden kurtulmak olduğudur. Bunu başarabilir, ölümden kurtulabilirsiniz, çünkü ölüm bir gerçeklik değil yalnızca bir düşüncedir.

Yalnızca başkalarının ölümüne tanık oldunuz, hiç kendi ölümünüze tanık oldunuz mu? Başka birini ölürken izlediğinizde bunu ölüm deneyimine bir katılımcı olarak değil de, dışardan biri olarak yaparsınız. Deneyim yalnızca ölen insanın içinde gerçekleşir.

Siz yalnızca onun artık soluk almadığını, bedeninin soğumaya başladığını ve nabzının atmadığını bilirsiniz. Ancak yaşam yalnızca bunların toplamından mı oluşur? Yaşam yalnızca soluk almak mıdır? Yaşam yalnızca kalp atışlarından, kan dolaşımından ve vücut ısısından mı ibarettir? Eğer yaşam buysa tüm bu çabaya değmez. Yaşamım yalnızca soluk almamdan oluşuyorsa, soluk almayı sürdürmemin ne anlamı var?

Yaşam başka bir şey olmalı. Herhangi bir değer taşıması için yaşamın içinde sonsuzluğa ait bir şeyler barındırması gerekir; ölümden öte bir şey olması gerekir. Bu bilgiye sahip olabilirsiniz, çünkü bu bilgi sizin içinizde

varolmaktadır. Yaşam sizin içinizde varolmaktadır- ölüm ise yalnızca başkalarının, dıştan gözlemleyenlerin deneyimidir. Tıpkı aşk gibi... Aşkın ne olduğunu, aşık olmuş birini dışardan gözlemleyerek anlayabilir misiniz? Göreceğiniz şeyler nedir? Aşıkların sarıldığını görürsünüz ama sarılmak aşk mıdır? El ele tutuştuklarını da görebilirsiniz ama aşk el ele tutuşmak mı demektir? Dışardan bakarken aşkla ilgili başka ne keşfedebilirsiniz? Keşfettiğinizi sandığınız her şey kesinlikle boştur. Gördükleriniz aşkın ifadeleridir ama kendisi değildir. Aşk yalnızca içinde bulunanın bilebileceği bir şeydir.

En büyük Hint şairlerinden biri olan Rabindranath Tagore, dedesinin arkadaşı olan yaşlı bir adamdan oldukça rahatsızdı. Bu adam yakında oturduğu için sık sık evlerine gelmekte ve Tagore'un başını ağrıtacak bir şeyler yapmadan da gitmemekteydi. Mutlaka onun odasının kapısını çalıp sorardı, "Şiirlerin nasıl gidiyor? Gerçekten Tanrı'yı tanıyor musun? Aşkın ne olduğunu gerçekten biliyor musun? Söyle bana, şiirlerinde sözettiğin tüm bu şeyleri biliyor musun? Yoksa yalnızca sözcükleri kullanmakta mı ustasın? En aptal adam bile aşktan, Tanrı'dan, ruhtan sözedebilir ama senin gözlerinde bunları gerçekten deneyimlediğine dair bir iz göremiyorum."

Tagore ona yanıt veremezdi. Aslında haklıydı da adam. Yaşlı adam pazarda rastlaştıklarında onu alıkoyup sorardı, "Tanrına ne oldu? Onu bulabildin mi, yoksa hala hakkında şiirler mi yazıyorsun? Unutma, Tanrı hakkında konuşmak onu bilmek demek değildir."

İnsanı son derece müşkül durumda bırakan biriydi. Tagore'un büyük saygı gördüğü- Nobel ödülünü kazanmıştı- şair toplantılarında bu adam da mutlaka orada olurdu. Sahnede tüm şair ve Tagore hayranlarından önce adam onun yakasına yapışıp, "Hala gerçekleşmemiş. Bütün bu aptalları niye kandırıyorsun? Onlar küçük aptallar, sen daha büyük bir aptalsın; onlar ülke dışında tanınmıyor, sense tüm dünyada tanınıyorsun ama bu yine de Tanrıyı bildiğin anlamına gelmez." diyordu.

Tagore günlüğüne şöyle yazmıştı: "Bu adam tarafından öylesine taciz edilmiştim ve öylesine delici bakışları vardı ki ona yalan söylemek imkansızdı. Onun varlığı insanı ya doğruyu söylemeye ya da tamamen sessiz kalmaya zorluyordu."

Ancak bir gün beklenen gerçekleşti...

Tagore bir sabah yürüyüşüne çıkmıştı. Gece yağmur yağmıştı, saat çok erkendi ve güneş doğuyordu. Okyanus altın rengindeydi ve yolun kenarında toplanan su birikintileri de küçük göller oluşturuyordu. O küçük gölcüklerde de güneş aynı görkem, aynı renk, aynı coşkuyla doğuyordu. Ve yalnızca bunu deneyimlemek, varoluşta hiçbir şeyin diğerinden daha değersiz ya da daha üstün olmadığını, her şeyin bir bütünün parçası olduğunu görmek onun içinde ansızın bir şeyleri tetikledi. Hayatında ilk kez o yaşlı adamın evine gidip, kapıyı çaldı ve adamın gözlerine bakıp, "Şimdi ne diyorsunuz?" diye sordu.

Aldığı yanıt şuydu: "Şimdi söylenecek hiçbir şey yok. Artık gerçekleşmiş, seni kutsuyorum".

Ölümsüzlüğünüzü, sonsuzluğunuzu, bütünlüğünüzü ve varoluşla birliğinizi deneyimlemek her zaman mümkündür. Bunun için ihtiyacınız olan tek şey bu duyguları harekete geçirecek bir tetiktir.

Yapılması gereken ilk şey ölümden kurtulmaktır. Böylece tüm korkular yok olur. Her korkuyla tek tek uğraşmanıza da gerek kalmaz, zaten buna bir değil birkaç ömür bile yetmez.

Korku doğaldır çünkü ölüm herkes tarafından bilinir. Suçluluk duygusu ise doğal değil, dinlerin yarattığı bir şeydir. Her insanı binbir şeyle suçlu kılmış, ve bu suçluluk duygusunun ağırlığıyla onları şarkı söyleyip dans edemez, hiçbir şeyden keyif alamaz hale getirmişlerdir. Suçluluk duygusu her şeyi zehirler.

Tüm dinler insanın masumiyetinin aleyhinde teoriler geliştirip, onları suçlu kılmışlardır çünkü bu suçluluk duygusu olmadan insanları esaret altına almak mümkün değildir. Ve esirlere ihtiyaç vardır. Birkaç insanın iktidar

hırsını tatmin edebilmek için, milyonlarca insanın esaret altına girmesine ihtiyaç vardır. Birkaç insanın Büyük İskender gibi olabilmesi için, milyonların ikinci derece insan konumuna indirgenmesi gerekir.

Ancak tüm bunlar yalnızca zihinsel şartlandırılmalardır ve bunları yok etmek kumun üzerine yazılmış yazıları silmek kadar kolaydır. Bu yazıları kutsal kabul ettiğiniz için, çok saygın kaynaklardan, dinlerin büyük kurucularından geldiklerini kabul ettiğiniz için korku duymayın. Bunlar önemli değildir. Önemli olan tek şey zihninizin tamamen temizlenmiş, boş ve sessiz olmasıdır.

Musa, İsa ya da Buda'yı içinizde yaşatmanız gerekmez. İhtiyacınız olan tamamen sessiz, tertemiz bir boşluktur. Ve sadece bu boşluk sizi yalnızca bana değil, aynı zamanda kendinize ve varoluşa getirir.

Dünya dinleri insanların başına öyle çok hastalık sarmıştır ki bunları saymak bile mümkün değildir. Bu hastalıklardan biri insanları bu hayatta olmasa bile başka bir hayatta ödüllendirileceklerine dair bir beklentiye sokmuş olmalarıdır.

İnsanları son derece hırslı ve arsız bir hale sokup, aynı zamanda hırs aleyhinde konuşurlar. Aslında dinleri olduğu gibi hırs üzerine kuruludur.

Dinler affedilemeyecek derecede zarara yol açmışlardır. İnsanların tüm gururunu, ümit etmenin, sevmenin, beklenti içinde olmanın keyfini, baharın geleceğine dair duydukları güveni ellerinden almışlardır. Her şeyi sizden uzaklaştırmışlardır. Yalnızca hiçbir ilişki, hiçbir bağlantı kuramadığınız belli ritüelleri yerine getirdiğiniz taktirde ödüllendirileceksiniz.

Basit ve masum bir din bütün dünyayı değiştirebilirdi. Ama içten pazarlıklı din adamları saf, masum ve çocukça, etrafa meraklı gözlerle, neşeyle bakan, cennet ve cehenneme dair saçma fikirlere kafa yormayıp, her anı büyük bir sevgiyle yaşayan bir dinin yayılmasına izin veremezlerdi.

Ve daha fazlasını bekleyerek- arzulamadan bekleyerek, hakkederek, baharın gelmesi için daha fazla alan, daha fazla sessizlik yaratarak... Yalnızca birkaç çiçek değil, binlerce çiçek açması için...

Sufi mistiklerinden birinin bu konuda küçük bir şiiri vardır: "Bahar için uzun zaman bekledim- geldi. Ve öyle bereketli, öyle bol çiçekle geldi ki, kendime küçük bir yuva yapabileceğim yerde bana hiç yer kalmadı."

Yaşam sınırsızca sunar; yalnızca almayı bilmeniz gerekir.

Dinlerin yarattığı bozulma ve kirliliğe karşı tamamen saf bir hale gelmenizi istiyorum. Sessiz, sevgi dolu, daha fazlasının gerçekleşmesini bekleyen bir zihne sahip olun. Yaşam öyle engindir ki, onu ne kadar araştırırsak araştıralım asla tüketemeyiz. Esrar zamandan bağımsızdır.

Basit Bir İstismar

Dine herhangi bir geçerlilik kazandıran tek şey ölümdür. Eğer ölüm olmasaydı, kimse dinle kafa yoruyor olmayacaktı. Size dindar olma ilhamını veren şey yaşam değil, ölümdür. Ölüm, yaşamdan sonra da varolacak bir şeyler aramanıza yol açar.

Bir an için, ölümün var olmadığı, kimsenin ölmediği bir dünya canlandırın zihninizde. "Ölümden sonra ne gelir?" sorusu, cennet, cehennem kavramları bir anda anlamlarını yitirir. Ve ölümsüzleştiğiniz zaman Tanrının sizden ne üstünlüğü kalır? Şu anda O, ebedi yaşamı, siz ise anlık bir olguyu, bir sabun köpüğünü, bir an sonra yokolabilecek bir şeyi temsil ediyor, bu yüzden de korku duyuyorsunuz, işte bu korku, arayışa neden oluyor. Ölümün ne olduğunu ve ölümden sonra geriye bir şey kalıp kalmadığını merak ediyorsunuz. Ölümden sonra geriye bir şey kalmadığını söyleyenler dindar değiller. Onlar hiçbir tapınağa, kiliseye gitmiyor, hiçbir kutsal kitaba inanmıyorlar.

Şu ana kadar varolagelmiş tüm dinleri sözde-dinler olarak niteliyorum. Bu inançlar dini gibi gözükseler de gerçekte bütün olmaya cesaret edemeyip, yalnızca birer parça olarak kaldıkları için dini değillerdir.

Ölüm korkusu bu sözde-dinleri yarattı. Şu anda, tarihte ilk kez, dünya küresel bir yokoluşun eşiğine gelmiş durumda. Şimdiye kadar ölüm yalnızca bireyseldi; insanlar ölse de, toplumlar, dünya, yaşamını sürdürüyordu. Evet, insanlar geldiler ve gittiler- yaşlılar öldü, çocuklar doğdu-ama süreklilik hep vardı, yaşam hep vardı. Evet, bireysel olarak yaşam-ölüm sorunu vardı ama o da yalnızca bireyi ilgilendiriyordu.

Din adamları için bireyi istismar etmek oldukça kolaydı. Birey kendi başına çok küçük, çok güçsüz ve kısıtlıydı ve öleceğini de biliyordu. Ölümden sonra yanında götürebileceği, ölümsüz, ebedi bir şey bulabilmek için din adamının yardımına ihtiyacı vardı. Din adamının vaadettiği de buydu zaten. Ama bu hiçbir zaman tüm toplumu ilgilendiren bir sorun haline gelmemişti.

Yaşam Efsaneleştirilmemelidir

Batı, tek yaşama sahip olunduğuna dair inancını değiştirmedikçe, bu ikiyüzlülük, bu vazgeçememe, bu korku da değişemeyecektir. Yaşam tek değildir; bir çok kere yaşadınız ve bir çok kere daha yaşayacaksınız. Bu nedenle bir sonraki ana geçmek için acele etmeden, her anı olabildiğince bütün olarak yaşamaya çalışın. Zaman para değildir, tüketilemez, zaman zenginlere olduğu kadar yoksullara da eşitçe sunulmuştur. Zaman sözkonusu olduğunda zenginler daha zengin, yoksullarsa daha yoksul değildir.

Yaşam sonsuz bir döngüdür.

Yüzeydeymiş gibi görünen bu inanış, aslında Batı dinlerinde oldukça derin köklere sahiptir. Size yalnızca yetmiş yıl ömür biçmekle büyük cimrilik ediyorlar! Hesaplamaya çalıştığınızda ömrünüzün üçte birini uykuya, diğer üçte birini yiyecek, giyecek ve ev masraflarınızı karşılayabilmek için çalışmaya harcadığınızı göreceksiniz. Geriye kalan kısa zaman ise eğitim,

futbol maçları, filmler, saçma sapan tartışma ve kavgalara gidiyor. Bu durumda yetmiş senelik ömrünüzün yedi dakikasını bile kendinize ayırabilmişseniz eğer, bence bilge biri sayılırsınız!

Ancak bütün ömrünüz boyunca bu yedi dakikayı bile kendinize ayırmak zordur, öyleyse nasıl kendinizi bulacaksınız? Varlığınızın, yaşamınızın gizemine nasıl ereceksiniz? Ölümün bir son olmadığını nasıl kavrayacaksınız?

Yaşam deneyiminin kendisini kaçırdığınız için, ölüm gibi müthiş bir deneyimi de kaçıracaksınız; yoksa ölümde korkulacak hiçbir şey yoktur. Ölüm güzel bir uyku gibidir; rüyasız, başka bir bedene sessizce ve huzurla geçebilmek için ihtiyaç duyduğunuz derin bir uyku... Ölüm cerrahi bir olguya benzer, neredeyse anestezi gibidir. Ölüm düşman değil, dosttur. Ölümü dost olarak kabul ettiğiniz ve yetmiş senelik kısacık ömrünüzü korkusuzca yaşamaya başladığınız zaman, yaşamınızın sonsuzluğunu kavrayabildiğiniz taktirde, her şey yavaşlayacak ve koşuşturmaya hiç gerek kalmayacaktır.

İnsanlar her şeyde aceleci davranıyor. İş çantalarını kapıp içine bir şeyler tıkarak, karısını öpen- kendi karısı mı yoksa başkasının karısı mı olduğunu bile görmeden- çocuklarına, "Hoşçakalın" diyerek evden fırlayan adamlar gördüm. Böyle yaşanmaz! Hem bu hızla nereye yetişeceğinizi sanıyorsunuz?

Batıda mistik bir gelenek yoktur. Batı dışa dönüktür; dışarıya bak, görülecek çok şey var. Ama insanın içinde yalnızca iskelet olmadığının farkında değiller; iskeletin içinde daha başka bir şey de vardır. Bu sizin bilincinizdir. Gözlerinizi kapayınca karşınıza çıkan iskeletiniz değil, yaşam kaynağınızın ta kendisidir.

Batının ihtiyaç duyduğu şey, kendi yaşam kaynağını yakından tanımaktır. O zaman acelecilik sona erer. Kişi ancak o zaman yaşam ona gençliği sunduğunda gençliğin keyfini, yaşlılığı sunduğunda yaşlılığın keyfini çıkaracak, yaşam ölümü getirdiğindeyse, ölümün keyfine varacaktır.

Yalnızca bir tek şeyi bilmelisiniz, önünüze çıkan her şeyin keyfine varıp, her şeyi bir kutlamaya dönüştürmeyi.
Ben gerçek dini, herşeyi bir kutlamaya, bir şarkıya, bir dansa dönüştürme sanatı olarak tanımlıyorum.

3. Bölüm -izleyin Anlayacaksınız

Bağlanmak Yerine Şarkı Söyleyin!

Herhangi bir tapınakta, sinagog veya kilisede ibadet eden her insan hem kendini, hem de içinde barındırdığı tanrıyı küçük düşürmektedir. Kişinin içindeki tanrının, başka hiçbir tanrıya tapınılmasına ihtiyacı yoktur. Gereken tek şey bir uyanış, farkındalık ve kişinin kendi varlığına dair bilinç kazanmasıdır.
İnsan kendi bilincine vardığı anda artık fani değil ölümsüzdür. Aslında en başından itibaren ölümsüzken, bir yanlış anlaşılma yüzünden kendini fani, bir gün ölecek olan bir varlığa indirgemiştir. İçinizde barındırdığınız yaşam ve bilinç sonsuz ve ölümsüz olduğu halde, ölümden korkmaya devam ediyorsunuz çünkü her gün birinin öldüğünü görüyor ve her ölümde de kendi ölümünüzü anımsıyorsunuz.
Şair der ki, "Hiçbir zaman çanlar kimin için çalıyor diye sorma; çanlar senin için çalıyor..."
Söylediğinde bir doğruluk payı var; her ölüm semboliktir; sizin de aynı kuyrukta beklediğinizi ve bu kuyruğun gitgide kısaldığını gösterir. Her gün ölüme bir adım daha yaklaşıyorsunuz. Aslında dünyaya geldiğiniz gün sizin doğduğunuz değil, ölmeye başladığınız gündür. O günden beri de her gün biraz ölmeye devam ediyorsunuz. Her doğum gününüzde ölüm size bir yıl daha yaklaşıyor.

İnsanların, hayvanların, ağaçların, kuşların öldüğü kesin bir gerçektir. Sizin de birgün öleceğiniz gerçeğini nasıl gözardı edebilirsiniz? Belki yarın, belki yarından sonraki gün... Bu yalnızca bir zaman meselesidir.

Ancak yine de, kendi varlıklarının farkında olanlar, hiç kimsenin ölmediğinin bilincindedir.

Ölüm bir yanılsamadır.

Başkalarını ölürken gördünüz; peki ya kendinizi? Peki birinin ölümünü gördüğünüzde onu gerçekten ölürken görüyor musunuz? Tüm görebildiğiniz ve tıp biliminizin tüm görebildiği, ölen kimsenin soluk almadığı, nabzının kaybolduğu ve kalbinin atmadığıdır.

Birkaç gün önce Keşmir'in Pakistan işgali altındaki bölgesinde yaşayan bir adam, üçüncü kez ailesini ve arkadaşlarını yanılttı. Yüzotuzbeş yaşında, üçüncü kez öldü. İnsanlar bu duruma oldukça şüpheyle yaklaştılar, çünkü aynı oyunu daha önce de iki kere oynamış, iki kere daha ölmüştü. Doktorlar tarafından öldüğü tespit edilip, rapor yazıldıktan sonra bir anda uyanıp, gözlerini açıp, kahkahalar atmaya başlamıştı. Bu yüzden bu kez öldüğünde, herkes çok dikkatli davrandı. Doktorlar büyük bir dikkatle ölüme ait tüm verileri topladılar; hepsi de hiçbir soru işaretine yer bırakmayacak denli kesindi.

Doktorlar şöyle dedi: "Sizi daha önce yanıltmış olabilir, fakat bu kez gerçekten ölmüş. Tıp bilimine göre, bu adam ölü bir insanda görülebilecek her türlü belirtiyi taşıyor." Ve tam üç doktor ölüm raporunu imzaladıkları anda adam gözlerini açıp gülmeye başladı ve, "Dinleyin, bir sonraki ölümümde gerçekten öleceğim. Yalnızca bir kez daha denemek istedim."dedi.

Keşmir'in Pakistan'ın işgal ettiği bölgesinde Hindistan ve Pakistan'ın en uzun ömürlü insanları yaşar. Yüzyirmi yaşına kadar yaşamak sıradan ve normaldir. Yüzelli yaşında birine rastlanabilir, bu normal değildir, yine de yüzlerce kişi bu yaşa ulaşmıştır. Bir de seyrek de olsa, yüzseksen yaşını aşmış birkaç kişi vardır ve hala genç, hala tarlalarda çalışır durumdadırlar.

Biraz önce sözettiğim adam dünyanın dört bir yanından gelen birçok gazeteci tarafından soru yağmuruna tutuldu çünkü az rastlanır türden biriydi; üç kez öldüğüne dair rapor hazırlanmış, tıp bilimini üç kez yanılgıya uğratmıştı. Ona sordular, "Bunu nasıl başardınız? Ölünce neler oluyor?"

Şöyle yanıt verdi. "Hiçbir şey, çünkü ben bedenim değilim, bunu biliyorum; ben nefesim değilim, bunu biliyorum; ben kalbim de değilim, bunu da biliyorum. Ben bunların hepsinin ötesindeyim ve basitçe o tarafa kayıveriyorum. Kalbim duruyor, nabzım duruyor ve siz aldanıyorsunuz. O zaman bedenime geri dönüyorum ve kanım yeniden akmaya, kalbim yeniden atmaya başlıyor. "

O basit bir adam, bir çiftçi. Bir yogi filan değil, hayatında hiç bu tip pratikleri uygulamamış. Yalnızca yedi, sekiz yaşlarında küçük bir çocukken bir Sufi'yle tanışmış ve Sufi ona ölümün bir yanılsama olduğunu söylemiş. O da öyle masummuş ki bunu kabul etmiş.

Sufi şöyle demiş: "Bedeninden çıkmanın çok basit bir yöntemi vardır. Yalnızca bedenini içeriden izle; bu şekilde izlemeye devam ettikçe, gitgide seninle bedenin arasında daha büyük bir mesafe oluşacaktır. Kısa zamanda beden kilometrelerce uzakta kalacaktır. Zihnini izlersen de aynı şey zihninle olacaktır. Bu durumda sen yalnızca bir izleyici haline gelirsin ve ister bedeninden, ister zihninden, istersen tüm benliğinden çıkıp gidebilirsin. Geri dönmek de senin kontrolündedir. Çıkan sen olduğun için, çıktığın yolu bilecek ve aynı yoldan geri döneceksin. O yol izlemektir, izle ve çık. Şimdi izlemeyi bırak. Bedeninle özdeşleş. 'Ben bedenim, ben zihinim, ben nefesim, ben kalp atışıyım' de. Bir anda o mesafe kaybolacaktır. Gitgide yaklaşacak ve kısa zamanda tekrar bedenine gireceksin."

Bedenle özdeşleştiğiniz zaman, beden siz olursunuz. O zaman ölümlüsünüzdür. O zaman ölüm korkusu mevcuttur. Bedenle özdeşleşmediğiniz zaman yalnızca bir gözlemci, saf bilinç, zihinsizlik olursunuz. Bu durumda ölüm, hastalık, yaşlılık gibi şeyler sözkonusu

olmaktan çıkar. İçinde bulunduğunuz gözlemci olma durumu, sonsuz, her daim taze, genç ve aynıdır.

Gerçek din size ibadet etmeyi öğretmez. Gerçek din kendi ölümsüzlüğünüzü, içinizdeki tanrıyı keşfetmeyi öğretir.

Herkes bir gün ölümün kapıları arasından geçecek. Eğer saf bilinçten oluştuğunuzu, yalnızca sahip olduğunuz beden, zihin, kalp, para, prestij, iktidar ya da evden değil de saf bilinçten ibaret olduğunuzu hatırlayabilirseniz, ölüm engelini sıyrık bile almadan aşabilirsiniz. O zaman ölüm sizde küçük bir iz bile bırakamaz.

Yayati adında büyük bir kral tam yüz yaşına kadar dopdolu yaşamış ve yaşamın sunabileceği her türlü keyfi tatmıştı. Ölüm bir gün Yayati'nin kapısını çalıp, "Hazırlan," dedi. "Vaktin geldi ve seni almaya geldim."

Yayati ölümü görünce, birçok savaşta bulunmuş kahraman bir savaşçı olmasına karşın titremeye başlayıp şöyle dedi, "Ama henüz çok erken."

Ölüm, "Çok mu erken?"diye yanıt verdi. "Yüz senedir hayattasın. Çocukların bile yaşlandı. En büyük oğlun seksen yaşında. Daha ne istiyorsun?"

Yayati'nin yüz tane karısı olduğu için, yüz tane de oğlu vardı. Ölüme sordu, "Bana bir iyilik yapabilir misin? Birini almak için geldiğinin farkındayım. Oğullarımdan birini ikna edebilirsem, onun canını alıp beni yüz yıl daha rahat bırakır mısın?

Ölüm şöyle yanıt verdi: "Senden başkası kendini hazır hissediyorsa onu almakta hiçbir sakınca görmüyorum. Ama sanmıyorum- sen babaları olduğun, hepsinden uzun yaşayıp her şeyin keyfine vardığın halde kendini hazır hissetmiyorsan, oğullarından biri nasıl hissedebilir?"

Yayati yüz oğlunu çağırdı. Daha yaşlı olanları sessiz kaldılar. Ortada büyük bir sessizlik vardı, kimse bir şey söylemiyordu. Yalnızca henüz onaltı yaşında olan en genç oğlu ayağa kalkıp şöyle dedi, "Ben hazırım." Ölüm bile bu genç çocuk için üzülüp, "Belki de sen fazla safsın. Baksana, diğer doksandokuz kardeşin tamamen sessiz kalıyor. Bazısı seksen, bazısı

yetmişbeş, bazısı yetmişsekiz, bazısı yetmiş, bazısı altmış yaşına kadar yaşamış ve daha da yaşamak istiyorlar. Sen henüz hiçbir şey yaşamadın. Ben bile senin için üzülüyorum. Tekrar düşünmelisin." diye uyarıda bulundu.

Oğlan, "Hayır!" dedi. "Onların bu halini görünce kararımdan iyice emin oldum. Benim için üzülme; mutlak bir farkındalıkla gidiyorum. Babam bile yüz yaşında hala tatmin olamamışsa, burada olmanın ne anlamı var? Ben nasıl tatmin olabilirim? Doksandokuz ağabeyimin de tatmin olamadıklarını görüyorum. O zaman neden vakit harcayayım? En azından babama bu iyiliği yapabilirim. Bu yaşlı haliyle, bırakalım yüz yıl daha keyif sürsün. Ama benim için bitti. Kimsenin tatmin olamadığını görünce, yüz yıl bile yaşasam yine de doyamayacağımı kesinlikle anladım. Bu yüzden bugün gitmemle, doksan sene sonra gitmem arasında hiçbir fark yok. Lütfen beni al."

Ölüm genç oğlanı aldı. Ve yüzyıl sonra geri geldi. Yayati yine aynı durumdaydı. "Bu yüz yıl çok hızlı geçti."dedi. "Yaşlı oğullarımın hepsi öldü. Ama bir önerim daha var. Sana başka bir oğul verebilirim. Lütfen bana acı."

Bu böyle devam etti, hikaye bin sene böylece sürüp gitti. Ölüm on kez Yayati'yi ziyaret edip, dokuzunda oğullarını aldı, Yayati de yüz yıl daha yaşadı. Onuncu kez geldiğinde Yayati şöyle dedi: "Hala beni almaya ilk kez geldiğin zamanki kadar tatmin olmamış durumdayım. Ama bu sefer istemeye istemeye, gönülsüzce de olsa geleceğim çünkü senden bana bir iyilik daha yapmanı isteyemem. Bu çok fazla olur. Hem bir şey kafamda kesinleşti ki, bin senede tatmin olamadıysam, onbin senede bile olamam."

Bu bağlanmaktır. Yaşamaya devam edebilirsiniz ama ölüm düşüncesi aklınıza geldikçe titremeye başlarsınız. Hiçbir şeye bağlı değilseniz, ölüm şu anda da gelse onu memnuniyetle karşılarsınız. Onunla gitmeye kesin olarak hazır olursunuz. Ölüm böyle bir insanın karşısında yenilgiye uğrar. Ölüm yalnızca her an duraksamaksızın ölmeye hazır olan insanların

karşısında yenilgiye uğrar. İşte bu insanlar ölümsüzleşir, birer Buda'ya dönüşürler.
Bağlılıktan bağımsızlaşmak, ölümden bağımsızlaşmak demektir. Bağlılıktan bağımsızlaşmak, yaşam-ölüm tekerleğinden bağımsızlaşmaktır. Bağlılıktan bağımsızlaşmak, size evrensel ışığı görüp, onunla bütünleşme yetisini verir. Ve bu, varolan her şeyin ötesinde en büyük kutsanma, en yüksek haz noktasıdır. Artık yuvaya ulaşmışsınız demektir.

Yaşam Önsevişme, Ölüm Orgazmdır

Sevgili OSHO,
Dünyadaki tüm insanlar, bir anda, tanıdıkları insanların çoğunun ölümüne yol açacak, önüne geçilemez, korkunç bir hastalığın içinde olduklarını farkederlerse, bu insan bilincini nasıl etkileyecektir?
Bu kişiden kişiye göre değişir. Mutlak bilince sahip birisi bu durumdan hiç etkilenmeyecek, her şeyi olduğu gibi, bu durumu da kabullenebilecektir. Hiçbir mücadele ya da endişe içine girmeyecektir.
Bu kimseler kendi ölümlerini kabul edebildikleri gibi, içinde yaşadıkları gezegenin ölümünü de kabullenebilirler. Bu kabullenme hiçbir şekilde çaresizlik anlamına gelmez. Tam tersine bu, herşeyin oluş biçimini-doğup yaşayan herşeyin bir gün ölmesi gerektiğini görebilmek demektir.
Bu gezegen beş milyon yıl önce yoktu, o zaman doğdu. Şu anda belki de ömrünü tamamlamış durumda. Zaten insanlar politikacıların yol açtığı bu kriz durumundan kendilerini kurtarmayı başarabilseler bile, dünyanın yine de fazla bir ömrü kalmadı, çünkü güneş yavaş yavaş ölüyor. Birkaç milyon yıl içerisinde güneş, enerjisini tamamen tüketmiş olacak ve güneş öldüğü

zaman, bu gezegen de yaşamını sürdüremeyecek çünkü tüm yaşam enerjimizi güneşe borçluyuz.
Mükemmel bilince sahip olan kişi bu durumu doğal bir olgu olarak kabul edecektir. Şu anda yapraklar ağaçlardan dökülmekte; daha dün gece rüzgar öyle güçlü esiyordu ki tüm yapraklar, yağmur damlaları gibi yere yağıyordu. Bu durumda elimizden ne gelir? Bu varoluşun kanunudur. Her şey önce bir şekil alır sonra da bu şekilden sıyrılıp cisimsizliğin içinde yokolur. Bu yüzden uyanışı gerçekleştirmiş bir kimse için bilincinde hiçbir değişim gerçekleşmeyecektir. Uyanışı gerçekleştirememiş olanlar ise farklı tepkiler göstereceklerdir.
Şöyle bir hikaye duymuştum; yaşlı bir adam ölmek üzereymiş. Uzun bir yaşam sürdüğü için ölüm konusunda bir endişesi yokmuş. Güneş batmış, hava kararıyormuş. Adam gözlerini açıp, yanında oturan karısına sormuş, "En büyük oğlum nerede?"
Karısı, "Tam karşımda, yatağın öbür tarafında oturuyor."diye yanıt vermiş. "Onu merak etme, şu anda hiçbir şey için endişelenme. Rahatla ve dua et."
Fakat adam bu kez, "Ortanca oğlum nerede?" diye sormuş.
Karısı, "O da büyük oğlunun hemen yanında oturuyor" demiş.
Ölmek üzere olan adam bu kez de yatakta doğrulmaya başlamış.
Karısı, "Ne yapıyorsun?" diye sormuş.
Adam, "Küçük oğlumu arıyorum" demiş.
Karısı ve çocukları, yaşlı adamın onları ne çok sevdiğini düşünmüşler. Küçük oğlan da adamın hemen ayak ucunda oturuyormuş.
"Baba, buradayım" demiş. "İçin rahat olsun, hepimiz buradayız."
Bunun üzerine adam şöyle demiş, "Hem hepiniz buradasınız hem de rahat olmamı söylüyorsunuz. Peki herkes buradaysa dükkana kim bakıyor?"
Ölüm anında bile aklı dükkanındaymış yani.
Farklı insanların bilinçaltının ölüm anında nasıl tepki vereceklerini kestirmek çok güçtür. Ama kesin olan bir şey vardır ki, gösterdikleri tepki,

tüm yaşamlarını yansıtacaktır. Herkesin yaşamı farklı yollar, farklı deneyimlerden geçtiği için, ulaştığı son nokta da farklı olacaktır.

Ölüm kişiliğinizin özünü su yüzüne çıkarır.

Başka bir yaşlı adam ölüm döşeğindeymiş. Bu adam çok zenginmiş. Ölürken tüm ailesi yanındaymış. En büyük oğlu şöyle demiş, "Öldüğü zaman ne yapmalıyız? Onu mezarlığa taşımak için bir araba kiralamamız gerek."

En küçük oğlan, "Her zaman bir Rolls Royce'un hayalini kurmuştu. Yaşadığı sürece binmek kısmet olmadı, bari öldüğünde mezara Rolls Royce'la gitmenin keyfine varsın." demiş.

Büyük oğlan, "Sen çok küçüksün, hiçbir şeyden anlamıyorsun!" diye yanıt vermiş. "Ölüler hiçbir şeyin keyfine varamazlar. Bir ölü için bir Rolls Royce'la bir Ford arasında hiçbir fark yoktur. Ford kiralasak yeter."

Ortanca oğlan atılmış, "Amma savurgan davranıyorsunuz! Cesedin taşınması gerekiyor yalnızca. Kamyoneti olan birini tanıyorum, hem daha rahat, hem de daha ucuz olur."

Diğer ortanca oğlan, "Tüm bu saçmalıklarınıza dayanamıyorum!" diye çıkışmış. Rolls Royce'muş, Ford'muş, kamyonetmiş uğraşmaya ne gerek var. Evlenecek değil ya? Mezara gidecek. Onu arka bahçeye, diğer çöpleri çıkardığımız yere çıkarırız. Belediyenin kamyonu da gelip bedavaya alıp götürür."

Tam bu anda yaşlı adam gözlerini açıp, "Ayakkabılarım nerede?" diye sormuş.

Oğulları, "Ayakkabılarını ne yapacaksın, yatıp dinlensene" demişler.

En büyük oğlan, "Babamız inatçı bir adamdır. Belki de ayağında ayakkabılarıyla ölmeyi aklına koymuştur. Bırakalım giysin onları" demiş.

Yaşlı adam bir yandan ayakkabılarını giyerken, bir yandan da şöyle demiş: "Masraflar için endişelenmeyin. Hala bir parçacık canım var. Mezarlığa yürüyerek gideceğim. Orada görüşürüz! Hepinizin böyle savurgan olması beni üzdü; yaşarken bile bir Rolls Royce'un ya da başka güzel arabaların

yalnızca hayalini kurdum. Hayal kurmak ucuzdur, her şeyin hayalini kurabilirsiniz."

Ve söylendiğine göre adam mezarlığa kadar, tüm akrabalarını da peşine takıp yürümüş ve tam olarak mezarının yanı başında ölmüş-masraftan tasarruf etmek için!

Hindistan'da oldukça saygı gören J.Krishnamurti'nin izdeşçilerinden yaşlı bir adam arada beni ziyaret ederdi çünkü oğlu Madya Pradesh'in baş yargıcıydı ve Madya Pradesh mahkemesi de Jabalpur'daydı. Oğlunu ziyarete geldiğinde mutlaka şehirde olup olmadığıma bakardı. Yaşlı adam neredeyse elli yıldır Krishnamurti'nin izdeşçisiydi. Tüm ritüelleri, tüm kutsal kitapları bir kenara bırakarak, Krishnamurti'nin doğru bildiğine mantığı ve zihniyle kesin olarak ikna olmuştu. Ona şöyle derdim, "Unutmamalısın ki zihninle edindiğin, mantıksal ve rasyonel kanı oldukça yüzeyseldir. Bir kriz anında bu kanı kaybolur, buharlaşır."

Ama o şöyle derdi, "Elli yıl boyunca yüzeysel kalamaz herhalde."

Bir gün oğlu bana gelip, "Babam ölmek üzere ve aklıma sizden başka yanında olmasını isteyeceği kimse gelmedi. Sizi çok sever, lütfen benimle gelin. Araba hazır, fazla vaktimiz yok dedi."

Onunla gittim. Babasının odasına girdiğinde sessizce bir şeyler mırıldanmakta olduğunu gördüm. Ben de sessizce yanına yaklaştım çünkü ne söylediğini merak ediyordum. Hindu dininde Tanrının ismi olan Ram'ı tekrarlıyordu. Hem de elli yıl boyunca "Tanrı yoktur" dedikten sonra!

Onu sarstım. Gözlerini açıp şöyle dedi: "Beni rahatsız etme. Bu tartışılacak zaman değil."

"Tartışacak değilim" dedim. "Yalnızca sormak istiyorum; o elli yıl nereye gitti? Tanrı'nın ismini tekrarlamak da nereden çıktı? Tanrı yoktur diye ısrar ederdin hep."

Şöyle yanıt verdi: "O, o zaman için geçerliydi ama şu anda ölmek üzereyim, doktorlar yarım saatten fazla dayanamayacağımı söylüyor. Bu yüzden beni rahatsız etme, bırak tanrının adını tekrarlayayım. Hem kim bilir, belki

vardır. Eğer tanrı yoksa adını tekrarlamaktan hiçbir zarar gelmez. Ama bir tanrı varsa ve ölürken adını tekrarlamazsan kara listeye girersin. Ve ben cehenneme gitmek istemiyorum çünkü burada, dünyada zaten yeteri kadar çektim."

"Ben de sana bunu söylemeye çalışıyordum" dedim. "Zihinsel bir kanı tek başına yeterli değildir."

O ölmedi, hastalıktan kurtuldu. Üç dört gün sonra yeniden ziyaretine gittim. Bahçede oturuyordu. Ona sordum: "O akşam hakkında ne düşünüyorsun?"

Şöyle yanıt verdi: "O gece olup biten her şeyi unut. Zayıf bir anımdı ve ölüm korkusundan tanrının adını tekrarlamaya başladım. Yoksa tanrı yoktur."

"Bu demektir ki yeni bir ölüm döşeği deneyimine ihtiyacın var. Bu ilk kalp krizini atlattın ama ikincisi de yakındır. En fazla ikinciyi de atlatırsın ama üçüncüden kurtulamazsın. Bu söylediklerini unutma." dedim.

"O geceyi unut. Tanrı olmadığından kesinlikle eminim."dedi.

"Yalnızca ölümün sana yaklaşmasını bekle" dedim. "Bir anda tüm bu yüzeysel, entelektüel kanılar kaybolacaktır. Tanrı olmadığına dair bu fikir sana ait değil, ödünç alınmış bir fikir. Bu kendi araştırmaların, kendi içgüdünle ulaştığın bir fikir değil. Senin bilincinin bir parçası da değil, yalnızca zihninin bir parçası."

İnsanlar farklı şekillerde davranacaklardır.

Bana soruyorsunuz; "Dünyadaki tüm insanlar, bir anda, tanıdıkları insanların çoğunun ölmesine yol açacak, önüne geçilemez, korkunç bir hastalığın içinde olduklarını farkederlerse, bu insan bilincini nasıl etkileyecektir?" diye.

Bu konuda kesinliği olan birkaç nokta vardır. Birincisi, tüm dünya ölürken tüm yakınlarınızın, anne, baba, kız arkadaş, eş, erkek arkadaş, çocuklarınızın hiçbir anlam ifade etmeyecek oluşudur. Tüm dünya ölümün, bir kara deliğin içinde yok olmanın eşiğindeyken, dünyada yarattığınız

ilişkiler sağlam kalamaz. Aslında tüm bu ilişkilerin gerisinde biz birbirimize yabancıyız.
Bu insanı korkuttuğu için, kimsenin derinine inmediği bir düşüncedir. Oysa insan bir kalabalığın içindeyken bile tek başınadır. İnsanlar isminizi bilse bile bu neyi değiştirir? Siz hala bir yabancısınızdır. Bunu görmek kolaydır-bir çift otuz yıl, kırk yıl, hatta elli yıl birlikte yaşamış olabilirler ama ne kadar uzun süre birlikte yaşadılarsa, birbirlerine yabancı olduklarını da o kadar iyi anlamışlardır.
Evlenmeden önce belki birbirleri için yaratılmış oldukları sanrısına kapılmışlardı. Ama balayı sona erer ermez bu yanılsama da kaybolur. Ve her gün birbirlerinden biraz daha, biraz daha uzaklaşmaya başlarlar. Bu arada her şey yolundaymış, her şey iyiymiş gibi davranırlar. Ama içlerinde bir yerde yabancılıklarının dokunulmaz olduğunu da bilirler.
Bu dünya tümüyle yabancılarla doludur. Ve dünya az sonra yokolacak olsaydı, tüm radyolar ve televizyon bu duyuruyu yapsaydı, bir anda kendinizi tüm çıplaklığınızla görebilirdiniz: tek başınıza.
Küçük bir çocuk babasıyla birlikte hayvanat bahçesine gitmiş. Vahşi bir aslanın kafesin içinde bir aşağı bir yukarı yürüyüşünü izlerken çocuk oldukça korkmuş. Henüz dokuz yaşlarındaymış. Babasına şöyle sormuş: "Baba olur da bu aslan kafesinden çıkar ve sana bir şey olursa diye lütfen bana eve dönebilmek için kaç numaralı otobüse binmem gerektiğini söyler misin?"
Aslında böyle bir durumda çocuk çok anlamlı bir soru soruyor. Babasına bir şey olursa kendisine de bir şey olabileceğini kestiremiyor ama olur da babasının başına bir şey gelir ve kendisi sağ kalırsa eve dönebilmek için otobüsün numarasını bilmeye ihtiyacı var. Bu durumda babası, oğlu onun akıbetiyle hiç ilgilenmediği için şok geçiriyor. Ona ne olursa olsun çocuk otobüs numarasını bilmek istiyor.
Ölüm havası bir anda bütün maskelerinizi çıkarır, bir anda yalnız olduğunuzun ve tüm ilişkilerinizin bunu unutmak için, bir aile kurup

kendinizi yalnız hissetmemek için yaratılmış birer kandırmaca olduğunun farkına varmanızı sağlar.
Ölüm her şeyi kusursuzca açığa çıkarır. Ve bu yalnızca küçük ölümler için geçerlidir. Eğer tüm dünya ölecekse bütün ilişkileriniz bu olay gerçekleşmeden önce son bulacaktır. Tek başınıza, isimsiz, şöhretsiz, saygın olmayan, güçsüz ve tamamen çaresiz bir yabancı olarak öleceksiniz. Ancak bu çaresizlikte bile insanlar farklı davranacaklardır.
Yaşlı bir adam genç bir kadınla buluşmadan önce, libidosunu arttıracak bir afrodizyak reçetesi yazması için doktora gider. Daha sonra kadını şehrin en güzel restoranlarından birine götürür. Çorba siparişlerini verdikten sonra kadını makyajını tazelemesi için tuvalete gönderip garsonu çağırır. Garsonu kenara çekip gizlice, "Çorbayı mutfaktan çıkarmadan hemen önce bu ilaçları içine at" der. Genç kadın masaya geri döner. Fakat on-beş dakika sonra çorbalar hala gelmeyince adam yeniden garsonu çağırıp, "Çorbalar nerede kaldı?" diye sorar.
"Birkaç dakika sonra burada olurlar" diye yanıtlar garson. "Ama önce eriştelerin tekrar yatay pozisyona geçmesini bekliyoruz."
Ölüm vakti geldiğinde, bilinçsiz insanların aklındaki en önemli konu seks olacaktır çünkü seks ve ölüm aynı madalyonun iki farklı yüzüdür.
Tüm dünya ölürken, cinselliklerini bastırmış olan bilinçsiz insanların çoğunun aklında yalnızca seks olacaktır. Başka hiçbir şey düşünemeyecek; tüm merak, hobi ve dini inançlarını yitirip- dünya ölüyor, belki ölüm her şeyi yok etmeden önce son bir kez daha sevişebiliriz diye düşüneceklerdir. Tüm yaşamları boyunca din adamları yüzünden, toplumsal ve kültürel baskılar yüzünden libidolarını, cinsel dürtülerini bastırıp durdukları halde o noktada hiçbir şeyin önemi kalmayacaktır. Her şey yok olacağı için artık ne saygınlığa ihtiyaç duyacak ne de dinleri önemseyecekler.
Tabii bu değişik bireylere ve nasıl bir yaşam sürmüş olduklarına bağlı olacaktır. Eğer bu bireyler kendilerini kısıtlamadan, doğal bir hayat sürmüş ve her anın hakkını vermişlerse büyük olasılıkla olup biteni, bu en büyük

trajediyi, dünyadaki en büyük dramı yalnızca izleyeceklerdir. Sessizce oturup izlemekten başka hiçbir şey yapmayacaklardır. Yine de insanların nasıl davranacağına dair genel bir kural oluşturulamaz.

Yalnızca aydınlanmış insanlar için hiçbir şeyin değişmeyeceğine dair garanti verilebilir. Onlar bu olayların oluşun doğasında olduğunun bilincindedirler. Bu Gautama Buda'nın yaklaşımının ta kendisidir- oluş felsefesi- sonbahar geldiğinde bir an gelip çatar ve artık yapraklar ağaçtan ayrılmak zorundadır.

İlkbaharda ise çiçekler açar ve özellikle Doğu'da -Batı'nın bu konuda hiçbir fikri yoktur- bunun yalnızca bir canlanış olmadığı, her canlının bir yokoluşa doğru gittiği bilinir. Bu tıpkı her insanın yorucu bir iş gününden sonra uykuya yatmasına benzer. Bu çok sağlam bir düşüncedir. Her varlık bir süre sonra- ki artık her varlığın tam olarak ne kadar yaşadığından bile sözedilebiliyor- bir yokoluşa doğru ilerliyor. Herşeyin dinlenmeye de ihtiyacı var. Bu yüzden aydınlanmış insan için bu hiç olağandışı bir durum değildir; varoluşun bir parçasıdır. Gün sona erdiği gibi gece de sona erecek ve canlanış yeniden uyanacaktır.

Modern fizik bu düşünceye giderek yaklaşıyor. Öncelikle kara delikleri keşfettiler: uzayda tuhaf kara delikler olduğunu ve bir gezegen ya da güneşin bu deliklere yaklaştığı taktirde içeri çekilip basitçe yokolduğunu buldular. Ancak bilim doğanın dengesini anladığı için şimdi de beyaz deliklerin var olması gerektiğinden sözediliyor. Belki de kara delikler kapının bir yanında beyaz delikler ise diğer yanında yer alıyor. Bir gezegen ya da yıldız bir yandan kara deliğe girip kaybolurken, diğer yandan da beyaz delikten yeni bir yıldız doğuyor.

Her gün yeni yıldızlar doğup eskileri ölüyor, yaşam ve ölüm sürekli bir çember çiziyorlar. Eğer yaşam günse, ölüm de gecedir- yani günün karşıtı değildir; yalnızca dinlenmek, uyumak, yeniden canlanmak için gerekli bir zamandır.

Anlayan bir kişi bu durumdan rahatsızlık duymayacaktır. Ama bilinçsiz kişiler tamamen fıttıracak ve daha önce hiç yapmadıkları şeyleri yapmaya başlayacaklardır. Çünkü daha önce kendilerini kontrol altında tutuyorlardı ama bu durumda ne kontrolün bir anlamı ne de ona duyulan ihtiyaç kalmayacak.

Eğer bu durum önceden bilinirse- ki bu pek olası değil çünkü nükleer silahlarla dünyanın yok edilmesi on dakikadan fazla almayacaktır- bu durumda önceden haber almamız pek mümkün olmayacaktır: "Hazır olun!" diye on dakika içinde dünyanın yokolacağını televizyondan ya da radyodan duymanın şoku bile donakalıp felce uğramanıza yol açabilecek denli büyük ve yabancı bir şok olacaktır.

Belki de insanların çoğu nükleer silahlar yüzünden değil de bu şoktan ölecektir. On dakika sonra tüm dünyanın öleceğini duymanın şoku insanların kırılgan varoluşlarını yoketmeye yetecektir. Yine de insanların nasıl davranacağını önceden kestirmeye çalışmak varsayımdan öteye gidemez.

Yalnızca aydınlanmış kişiler için hiçbir şeyin değişmeyeceğine dair kişisel yetkimi kullanarak kesinlikle garanti verebilirim. Eğer çay içiyorlarsa, çay içmeye devam edecekler; elleri bile titremeyecektir. Yıkanıyorlarsa yıkanmaya devam edecekler. Ne şoka girecek, ne felce uğrayacak ne de fıttıracaklar. Daha önce kendilerini bastırarak mahrum bıraktıkları şeylere de gömülmeyecekler çünkü zaten aydınlanmış bir kişi varoluşunda hiçbir şeyi bastırmaz; doğaya söyledikleri tek bir kelime vardır- "Evet."

Dünyanın yokoluşuna, bu mutlak ölüme "evet" diyeceklerdir çünkü "hayır" diye bir sözcüğü bilmezler. Onlar hiçbir direnç göstermeyeceklerdir; bilinçli bir şekilde ölen tek insanlar onlar olacaktır. Ve bilinçli olarak ölen bir insan ebedi yaşam akışına katılır; o aslında ölmemiştir.

Bilinçsiz olarak ölenlerse başka bir gezegende, başka bir rahimde yeniden doğacaklardır çünkü yaşam nükleer silahlarla bile yokedilemez. Bu silahlar ancak yaşamı içinde barındıran evleri yokedebilir.

4.Bölüm -VarlıĞın Merkezine Yolculuk

Meditasyon: Herşeyin Ötesindeki Yol

Sevgili OSHO,
Ölüm ve meditasyon arasında güçlü bir bağ olduğunu hissediyor ve bunu hem büyüleyici hem de ürkütücü buluyorum. Sizinle birlikte oturduğumuzda gözlerimi kapatıp meditasyon yaparken kendimi güvende hissediyor, tek başımayken ürküyorum. Lütfen bu konuda yorum yapar mısınız?
Meditasyon ve ölüm arasında yalnızca güçlü bir bağ yoktur, ikisi neredeyse aynı şeydir- aynı deneyim üzerine iki farklı bakış açısıdırlar. Ölüm sizi bedeninizden zihninizden, siz olmayan her şeyden ayırır. Ancak bu ayırmayı sizin iradenizin dışında gerçekleştirir. Sizse bu ayrılmayı istemediğiniz, rıza göstermediğiniz ve kendinizi bırakamadığınız için direnç gösterirsiniz.
Aynı şekilde meditasyon da siz olmayan her şeyi benliğinizden ve sizin gerçeğinizden ayırır ama burada direnç yoktur ve tek fark budur. Direnç yerine son derece büyük bir istek, bekleyiş ve arzulu bir kucaklayış vardır. Onu ister, kalbinizin derinliklerinden gelen bir arzu duyarsınız.
Yaşanan deneyim aynıdır- yanlışla gerçeğin birbirinden ayrılması- ama ölüme karşı duyduğunuz direnç yüzünden bilincinizi yitirir, bir koma durumuna girersiniz. Ölüm anında bazı şeyleri sıkıca tutup bırakamadığınız için bu ayrılmanın gerçekleşmesine izin vermez, tüm kapıları ve pencereleri sıkıca kapatırsınız. Duyduğunuz yaşam arzusu o anda en doruk noktaya ulaşmıştır. Ölüm düşüncesi bile sizi ta en derin köklerinizden ürkütür.

Ancak ölüm doğal bir olgu olduğu gibi kesinlikle de gereklidir- yaşanması gerekir. Yapraklar sararıp dökülmezse, yeni, taze yapraklar da çıkamaz. İnsan eski bedeninin içinde yaşamaya devam ederse, daha iyi, daha taze, yeni bir başlangıç için daha fazla olasılık barındıran bir eve taşınamamış olur. Belki bu kez önceki hayatında seçtiği yolu seçmeyecek ve aynı çölde kaybolmayacaktır. Belki de bilinçle dolu yepyeni bir göğe doğru yol alacaktır.

Her ölüm bir son olduğu gibi bir başlangıçtır da. Sona çok fazla takılı kalmayın. Bu eski, çürümüş, sefil bir hayat biçiminin sonu, yeni bir hayata başlayıp aynı hataları tekrarlamamak için verilmiş büyük bir fırsattır. Yeni bir maceranın başlangıcıdır. Ama yaşama tutunup onu bırakmak istemediğiniz için- yine de olayların doğası gereği gerçekleşmesi gerektiğinden- bilincinizi yitirirsiniz.

Aydınlanmayı başarmış birkaç kişi dışında hemen hemen herkes bilinçsizce ölür çünkü ölümün ne olduğunu, yeni bir başlangıç, yeni bir gün doğumu olduğunu bilmezler.

Meditasyonla kendi başınıza araştırmaya çıkabilirsiniz.

Tam olarak sizi nelerin oluşturduğunu, içinizde nelerin sahte, nelerinse gerçekten siz olduğunu anlamak için araştırıyorsunuz. Bu sahte olandan gerçeğe, fani olandan ölümsüze, karanlıktan aydınlığa doğru yapılan sonsuz büyüklükte bir yolculuktur. Ancak zihin ve bedenden ayrılışı izleyebilme noktasına geldiğinizde ve bu duruma yalnızca bir gözlemci olarak katıldığınızda ölüm deneyiminden pek bir farkı yoktur. Ölmüyorsunuz...meditasyon yapan bir insan neşe içinde ölür çünkü ölümün var olmadığını bilir; "ölüm onun sıkı, sıkı tutunduğu yaşamı bırakamamasındadır"

"Ölüm ve meditasyon arasında güçlü bir bağ olduğunu hissediyorum" diyorsunuz. Bu bağ vardır. Bu topraklardan çıkmış eski kutsal kitaplarda usta bile ölüm olarak tanımlanır çünkü onun tüm işlevi, tüm görevi meditasyonu öğretmektir. Bir başka deyişle size ölmeden ölebilmeyi

öğretiyor, ölüm deneyiminden geçip, canlı kaldığınıza şaşırarak onun yalnızca bir bulut gibi gelip geçtiğini, size bir sıyrık bile atamadığını göstermeye çalışıyordu. Bu durum karşısında duyulan büyülenme ve korku da bu yüzdendir. Büyülenme herkesin içinden geçmek zorunda olduğu-defalarca içinden geçip o sırada bilinci yerinde olmadığı için unuttuğu-gizemli deneyimin bilincinde olmaktan kaynaklanır. Korkunun nedeni ise ölümün belki de yeni bir başlangıç değil yalnızca bir son olduğu düşüncesindendir.

Bu yüzyılın başında şöyle bir olay gerçekleşti: Varanasi Kralının bir ameliyat olması gerekiyordu. Bu, oldukça büyük bir ameliyat olduğu halde inatçı Kral hiçbir şekilde anestezi kullanılmasını istemiyordu. "Ameliyatı yapabilirsiniz ama bu sırada ben de olup biteni izlemek istiyorum; baygın olmak istemiyorum." diyordu.

Doktorların kafası oldukça karışmıştı. Bu tıp ahlakına aykırıydı; böyle büyük bir ameliyat çok fazla acı verecek, hasta belki de ameliyat sırasında duyduğu acıdan ölecekti. Ameliyat sırasında hastanın baygın olması gerekiyordu.

Belki de cerrahi bilimi anestezi sanatını ölüm deneyiminden öğrenmiştir çünkü ölüm en büyük cerrahidir. Ölüm sizi bedeninizden, zihninizden, kalbinizden ayırır -ki siz yetmiş seksen sene boyunca bunlarla özdeşleştirildiniz. Bu özellikler neredeyse gerçek siz haline geldi. Bu ayrılık oldukça acı verecek ama acının da bir sınırı vardır.

Hiç farkettiniz mi? Katlanılmaz acı diye bir şey yoktur. Katlanılmaz acı yalnızca dilde varolabilir, her acı katlanılabilirdir. Acı katlanılmaz olduğu an zaten baygın düşersiniz. Bilinç acıya katlanmanın bir yoludur.

O sıradan bir adam olsaydı doktorlar onu dinlemeyecekti- ama o bir kraldı hem de çok sevilen bir kral, tüm ülke onu büyük bir bilge olarak tanırdı. Cerrahları ikna etti, "Merak etmeyin, bana hiçbir şey olmayacak. Yalnızca ameliyata başlamadan önce bana beş dakika tanıyın ki kendimi meditatif bir duruma sokabileyim. Bir kez meditasyona girdikten sonra, zaten

bedenimden çok uzaklarda olacağım. Ondan sonra isterseniz tüm bedenimi küçücük parçalar halinde kesip biçebilirsiniz, ben yalnızca bir gözlemci olacağım, olup bitenler başkasına oluyormuşçasına uzak bir gözlemci."
Bu çok kritik bir andı; ameliyatın hemen gerçekleşmesi gerekiyordu yoksa hasta ölebilirdi. Bu durumda iki seçenek kalıyordu: ameliyatı gerçekleştirip hastanın uyanık olmasına izin vermek, ya da ameliyat yapmayarak bilimin eski rutinini izlemek. Ama bu ikinci durumda ölümün gerçekleşmesi kesindi. Birinci seçenekte ise bu kadar ısrar ettiğine göre hastanın bu durumu idare etme şansı olabilirdi belki. Onu ikna edecek bir yol bulamadıkları için ameliyata başladılar.
Bu anestezi kullanılmadan, hasta meditasyondayken gerçekleştirilen ilk ameliyattı. Kral yalnızca gözlerini kapadı ve tamamen sessizleşti. Cerrahlar bile kralın etrafındaki değişikliği hissettiler; yaydığı titreşimler, hissedilen varlığı değişmiş, yüzü yeni doğmuş küçük bir bebeğinki gibi rahatlamıştı ve beş dakika içinde ameliyata başladılar. Ameliyat iki saat sürdü, doktorlar korkudan titriyordu; aslında kralın kurtulup kurtulamayacağından emin değillerdi- bu şok belki de fazla güçlü gelecekti. Fakat ameliyat sona erince kral, "Artık gözlerimi açabilir miyim?" diye sordu.
Bu vaka tıp alanında tüm dünyada çok tuhaf bir vaka olarak tartışıldı. Cerrahlar krala ne yaptığını sordular.
Şöyle yanıt verdi, "Hiçbir şey yapmadım. Meditasyon yapmak benim hayatım. An be an sessizlik içinde yaşıyorum. O beş dakikayı istememin nedeni bu kadar tehlikeli bir ameliyat yapacağınız için varlığımın içinde hiç titremeden çok sağlam bir şekilde yerleşmem gerekmesiydi. O zaman her şeyi yapabilirdiniz çünkü bunları bana yapmıyor olacaktınız. Ben ayık bilince dönüşmüştüm ve bilinci ameliyat edemezsiniz, yalnızca bedeni ameliyat edebilirsiniz."
Bana diyorsunuz ki, "Sizinle birlikte otururken bir şekilde kendimi güvende hissediyorum." Benimle ya da kendi başınıza oturmanız arasında hiçbir fark yoktur, bu yalnızca zihinsel bir güvencedir, usta oradayken o sıçramayı

yapmaktan bir zarar gelmeyeceği düşüncesidir. Bir şeyler ters giderse, nasıl olsa bunu düzeltebilecek biri var.

Meditasyonda hiçbir şey ters gitmez-asla.

Meditasyon olmadan ise herşey zaten ters gidiyordur.

Meditasyon olmadan hiçbir şey yolunda gidemez; tüm yaşamınız ters gidiyordur. Yalnızca ümit içinde yaşıyorsunuz ama ümitleriniz hiçbir zaman gerçekleşmiyor. Yaşamınız uzun, upuzun bir trajediden ibaret. Bunun nedeni ise sizin bir farkındalık ve meditasyon hali içinde olmayışınız.

Meditasyon ölüme benzer, deneyim olarak ise tamamen aynıdırlar. Fakat tavır ve yaklaşım olarak birbirlerinden farklıdırlar ve bu fark öyle uçsuz bucaksızdır ki, meditasyonun yaşamın ta kendisi, ölümün ise yalnızca bir düş olduğu söylenebilir.

Bizim içinde bulunduğumuz, bir çok insanın birarada oturup meditasyon yaptığı ve bir ustanın hazır bulunduğu bu durum, ruhani bir okulun işleyiş biçimidir. Kendinizi güvende hissediyorsunuz, yalnız başınıza değilsiniz. Bir şeyler ters gitse, anında yardımınıza koşulacak. Ama hiçbir şey ters gitmeyecek.

Bu yüzden hem benimle birlikte otururken, hem de yalnız başınızayken meditasyon yapın. Meditasyon, gerçekleştirilirken asla hiçbir şeyin ters gitmeyeceğine dair kesin garanti verilebilecek tek eylemdir. Yalnızca kendi varlığınızı size gösterirken herhangi bir şey nasıl ters gidebilir? Ve siz hiçbir şey yapmazsınız; yalnızca bir şey yapmayı durdurursunuz. Düşünmeyi, hissetmeyi, yapmayı, tüm eylemleri durdurursunuz. Geriye yalnızca bilinç kalır çünkü o bir eylem değil, asıl kendinizdir.

Varlığınızı bir kez deneyimledikten sonra tüm korkular kaybolur ve yaşam bambaşka bir boyuta dönüşür- artık ne monoton ne de sıradandır. İlk kez yalnızca kendinizin değil, varolan herşeyin kutsal ve ilahi olduğunu farkedersiniz. Her şey bir gizeme dönüşür ve bu gizemin içinde yaşamak mutluluğun tek yoludur; bu gizemin içinde yaşamak, yağmur gibi üzerinize yağan bir kutsanmanın içinde yaşamak demektir. Her an, size daha fazlasını

getirir, daha derin ve daha yüce bir kutsanma getirir- bunu hakettiğiniz için değil, yaşam zaten bunları büyük bir bereketle sunduğu için, almaya açık olan herkesle paylaşmaya yükümlü olduğu için.
Ama meditasyonun ölüm gibi olduğu fikrini edinmeyin çünkü ölüm sizin kafanızda iyi çağrışımlara sahip değil. Böyle bir fikri edinmek -"ölüm gibi" -sizi uyanık bilinçliliği deneyimlemekten alıkoyar. Aslında bu gerçek ölümdür. Sıradan ölüm gerçek bir ölüm değildir çünkü ölen kişi yeni bir yapıyla, yeni bir bedenle buluşacaktır. Meditasyon yapan kişi ise daha yüce bir şekilde ölür; bir daha asla bir bedenin içinde hapis kalmayacaktır.
Zaten bir çok yanlış anlama kafanızda üst üste yığılmış haldedir. Bunlardan bazıları gerçekten büyük zararlar verebilir. Meditasyonla ölümü kafanızda özdeşleştirmek de kendinize verebileceğiniz en büyük zararlardan biridir. Aslında yanılmadığınız halde, ölümün anlamıyla ilgili çağrışımlarınız meditasyona girebilmenizi engelleyecektir.
Ölümü gitgide matemden çok kutlamayla, bir sonla değil de yeni bir başlangıç, bir değişimle bağdaşacak hale getirmeye çalışmamın başlıca nedenlerinden biri de budur.
Ben bu çağrışımları değiştirmek istiyorum Bu, meditasyon hali için gerekli olan yolun önünü açacaktır.
Siz de benimle birlikte burada, sessiz ve meditatif bir halde ve hala canlı, gitgide de daha canlı hissedebiliyorsanız korkmak için hiçbir neden yoktur. Bunu değişik durumlarda deneyin, her zaman büyük bir şifa, iyileşme, bilgelik ve içgörü kaynağı olduğunu göreceksiniz.

Ölmeden Ölümü Tanımak

Sevgili OSHO,

Ölüm korkusu neden ömrüm boyunca bana eşlik etti ve benim için bunun önemi nedir?

Meditasyon ve ölüm oldukça benzer deneyimlerdir. Ölümle birlikte egonuz yokolup geriye yalnızca saf varlığınız kalır. Aynı şey meditasyonda da gerçekleşir: egonun kaybolması ve yalnızca saf oluşun, varlığın varolması. Bu benzerlik öyle derindir ki, kimi insanlar ölümden korktukları gibi meditasyondan da korkarlar. Aynı şekilde meditasyondan korkmadığınız zaman ölümden de korkmazsınız.

Meditasyon sizi ölüme hazırlar.

Gördüğümüz tüm eğitim yalnızca yaşam için geçerli. Bu eğitimin yalnızca bir yarısını oluşturur, diğer yarısı- ki bu çok daha önemlidir, yaşamın doruk noktasıdır- tarihte varolmuş ve şu anda varolan tüm eğitim sistemlerinde eksiktir.

Meditasyon sizi diğer yarıya hazırlar; ölmeden ölümü tanımanıza yardım eder. Ve bir kez ölümü ölmeden önce tanıdığınızda, ölüm korkusu sonsuza dek yokolacaktır. Ölüm anınız geldiğinde bile, varlığınızın kılına bile zarar veremeyeceğini bildiğiniz için sessizce izliyor olacaksınız. Ölüm yalnızca bedeninizi ve zihninizi alacak, sizi değil.

Siz ebedi yaşama aitsiniz.

Döngünün Merkezi

Meditasyon tümüyle karanlığın içinden biraz daha, biraz daha bilinç çıkarabilme bilimidir.

Tek yol her gün yirmidört saat boyunca olabildiğince bilinçli olmaktır. Otururken bilinçli oturun, mekanik bir robot gibi değil, yürürken her hareketinize dikkat ederek bilinçli yürüyün, dinlerken her sözcük size kristal berraklığında, saflığında ve açıklayıcılığında gelene dek daha

dikkatle, daha dikkatle dinleyin. Dinlerken sessiz olun ki bilinciniz düşüncelerle kaplanmasın.
Şu an bile sessiz ve uyanık bir bilinçle dinlediğinizde küçük böceklerin ağaçların üzerinde şarkılarını söylemekte olduğunu duyabilirsiniz. Karanlık boş değildir, gecenin de kendine ait bir şarkısı vardır ama düşüncelerle dolu olduğunuz zaman böceklerin şarkılarını dinleyemezsiniz. Bu yalnızca bir örnek.
Gitgide daha sessiz olabilirseniz, kendi kalp atışlarınızı, kendi kanınızın akışını dinleyebilirsiniz çünkü kanınız sürekli olarak tüm bedeninizde akmaktadır. Siz daha bilinçli ve sessiz oldukça, daha fazla netlik, daha fazla yaratıcılık ve zeka ortaya çıkacaktır.
Batı'nın büyük filozoflarından biri, C.E.M. Joad ölüm döşeğindeyken, George Gurdjieff'in izdeşçisi olan bir arkadaşı onun ziyaretine gelmiş. Joad arkadaşına sormuş, "Bu tuhaf adamla, Gurdjieff'le neler yapıp duruyorsun? Neden vaktini boşa harcıyorsun? Hem sırf senin değil, bir çok insanın vaktini böyle harcadığını duydum."
Arkadaşı gülerek yanıt vermiş, "Ne tuhaftır ki Gurdjieff'in yanındaki birkaç kişi tüm dünyanın vaktini boşa harcadığını düşünürken, sen de bizim vaktimizi boşa harcadığımızı düşünüyorsun."
Bunun üzerine Joad, "Fazla vaktim kalmadı, yoksa karşılaştırma yapabilmek için seninle gelirdim." demiş.
Arkadaşı, "Birkaç saniyelik ömrün kalmış olsa bile, bunu hemen burada gerçekleştirebiliriz" diyerek Joad'u ikna etmiş.
Adam ona, "Gözlerini kapayıp içeri bak, sonra gözlerini açıp orada ne bulduğunu bana söyle" demiş.
Joad gözlerini kapayıp açmış ve şöyle demiş, "Karanlıktan başka hiçbir şey yok."
Arkadaşı gülerek, "Şu an gülünecek zaman değil çünkü neredeyse ölmek üzeresin. Ama doğru zamanda geldim."demiş. "İçeride yalnızca karanlığı gördüğünü söyledin, öyle değil mi?"

Joad, "Elbette." diye yanıt vermiş.
Bunun üzerine adam, "Böyle büyük bir filozof olduğun ve o kadar güzel kitaplar yazdığın halde yine de bunu göremiyor musun? Aslında iki şey var; sen ve karanlık. Yoksa karanlığı kim görecekti? Karanlık kendi kendisini göremez, bu kesin, ve karanlık 'yalnızca karanlık var' da diyemez." diye açıklamış.
Joad biraz düşündükten sonra, "Tanrım, belki de Gurdjieff'in yanındakiler vakitlerini boşa harcamıyorlardır. Bu doğru. Karanlığı ben gördüm." demiş.
Arkadaşı devam etmiş, "Tüm çabamız bu 'Ben'i, yani gözlemciyi daha güçlü, daha kristalize bir hale getirip, karanlığı aydınlığa çevirmektir. Bu iki şey zaten eş zamanlı olarak gerçekleşecektir. Gözlemci giderek kendi içindeki merkezi buldukça, karanlık da biraz daha azalacaktır. Gözlemci tamamen çiçeklendiğinde, yani bilincin nilüfer çiçeği açtığında, tüm karanlık yokolacaktır."
Karanlıkta yaşamak en asgari düzeyde yaşamaktır. Işıkla dolu olmaksa azami yaşamdır.

Eski Bir Altın Anahtar

Meditasyonun yüzlerce yöntemi olmasına karşın bunların arasında Vipassana'nın özel bir yeri vardır, tıpkı binlerce mistiğin arasında Gautama Buda'nın kendine has, özel bir yeri olması gibi. O bir çok yönden kimseyle kıyaslanamaz. İnsanlığa bir çok yönden kimsenin dokunmadığı kadar faydası dokunmuştur. Onun gerçeği arayış biçimi, bir çok yönden herkesinkinden daha içten ve daha hakiki olmuştur.
Vipassana Buda'yı aydınlanmaya götüren meditasyon yöntemidir. Onun konuştuğu dil olan Pali dilinde sözcük anlamı bakmak, metaforik anlamı ise izlemek, tanık, gözlemci olmaktır.

Buda'nın seçtiği bu meditasyon yöntemine meditasyonun özü denilebilir. Tüm diğer yöntemler tanıklığın farklı biçimleridir. Bu tanık olma durumu tüm meditasyon yöntemlerinde esas olarak mevcuttur, gözardı edilemez. Buda ise diğer her şeyi ortadan kaldırıp, yalnızca bu esas kısmı, yani tanık olmayı tutmuştur.

Bu tanık olma durumunun üç farklı adımı vardır. Buda çok bilimsel bir düşünürdü. Önce bedenle başladı çünkü tanık olunması en kolay olanı bedendi. Elimin hareket edişine, elimin kalktığına tanık olmak basittir. Yolda yürüdüğüme tanık olabilirim, attığım her adıma tanık olabilirim. Yemeğimi yerken kendime tanık olabilirim. Vipassana'nın ilk adımı bedenin eylemlerine tanık olmaktır, ki bu en basit adımdır. Her bilimsel yöntem her zaman en basit adımdan yola çıkar.

Bedene tanıklık ederken edineceğiniz yeni deneyimler sizi oldukça şaşırtacaktır. Bu tanıklık durumunda elinizi, izleyerek, farkındalık, dikkat ve bilinçle oynattığınız zaman elinize ait belli bir zarafet ve sessizliği hissedeceksiniz. Tanıklık etmeden tekrarladığınızda aynı hareket daha hızlı olacak fakat bu zarafeti yitirecektir.

Buda o kadar yavaş yürürdü ki çoğu zaman neden bu kadar yavaş yürüdüğüne dair sorulara maruz kalırdı. Bu soruları şöyle yanıtlardı, "Bu benim meditasyonumun bir parçası: her zaman sanki kışın soğuk bir nehirde yürüyormuşçasına yavaşça ve dikkatle yürürüm, farkındalıkla çünkü nehir çok soğuk, her adıma tanıklık ederek çünkü her an kayaların üzerinde kayıp suya düşebilirsiniz."

Her adımda yalnızca nesne değişerek yöntem aynı kalır. İkinci adım zihni izlemektir. Şimdi daha az belirgin bir dünyaya giriyorsunuz: düşüncelerinizi izleyin. Bedeninizi izlemekte başarılı olabildiyseniz, bu konuda da herhangi bir güçlük çekmeyeceksiniz demektir.

Düşünceler ince dalgalardır; elektronik dalgalar, radyo dalgaları gibidirler ama aynı zamanda da bedeniniz kadar maddeseldirler. Havanın görünmez

olduğu gibi görünmezdirler ama hava da kayalar gibi maddedir, tıpkı düşünceleriniz gibi; maddesel ama görünmez.
Bu ikinci, yani ortanca adımdır. Görünmezliğe doğru ilerliyorsunuz ama hala maddeyle uğraşıyorsunuz; düşüncelerinizi izleyin. Tek şart var: yargılamamak. Yargılamayın çünkü yargılamaya başladığınız anda izlemeyi unutmuş olacaksınız.
Yargılamaya karşı herhangi bir düşmanlığımız yok. Serbest olmamasının tek nedeni, yargılamaya başladığınız o anda-"Bu iyi bir düşünce"- o boşluk boyunca tanıklık etmiyor olursunuz. O anda düşünmeye başladınız ve meşgul oldunuz. Olayların dışında kalamadınız, trafiği yol kenarında durup izlemediniz.
Düşünceleri yücelterek, değerlendirerek ya da lanetleyerek katılımcı haline gelmeyin, aklınızdan geçenlere karşı hiçbir tavır almamanız gerekiyor.
Düşüncelerinizi gökyüzünden geçen bulutları izler gibi izlemelisiniz. Onlar hakkında yargıya varmazsınız- bu kara bulut, kötü bir bulut, bu beyaz bulut vakur görünüyor-. Bulut buluttur, ne iyi ne kötüdür. Düşünceler de böyledir; yalnızca aklınızdan geçen küçük dalga boylarıdır.
Yargılamadan izlediğinizde yine sürprizlerle karşılaşacaksınız. İzleme durumunuz oturdukça, düşünceler de gitgide azalacaktır. Orantı kesinlikle sabittir: yüzde elli tanıklık ettiğinizde düşüncelerinizin yüzde ellisi yokolacaktır. Yüzde altmış tanık olduğunuzda düşüncelerinizin yalnızca yüzde kırkı kalacaktır geriye. Yüzde doksan-dokuz oranında saf-tanıklık durumuna ulaştığınızda, yalnızca arada sırada tek başına aklınızda dolanan bir düşünce olacaktır. O yoldan gelip geçen yüzde birlik azınlık dışında trafik yok olup gidecek, o yoğun, sıkışık trafikten eser kalmayacaktır.
Yüzde yüz yargısızlık durumuna, tanıklık durumuna ulaştığınızda yalnızca bir aynaya dönüşmüşsünüz demektir çünkü bir ayna asla herhangi bir yargıya varmaz. Çirkin bir kadın aynaya baktığında bu ayna için hiçbir şeyi değiştirmez. Kimse aynaya bakmadığı zaman da ayna birini yansıttığı

zamanki kadar saf bir durumdadır. Ne yansıttığı bir görüntü, ne de hiçbir görüntü yansıtmama hali aynayı değiştirmez. Tanıklık da aynaya dönüşür.
Bu meditasyonda ulaşılmış büyük bir noktadır. Yarı yol aşılmış ve en zor kısım atlatılmıştır. Artık sırrı öğrenmişsinizdir, yalnızca aynı sırrı farklı nesnelere uygulamanız gerekir. Düşüncelerden daha hassas deneyimlere, duygulara, ruh hallerine, yani zihinden yüreğe aynı şekilde yargılamaksızın, yalnızca tanık olarak geçme zamanınız gelmiştir.
Bu kez sizi bekleyen sürpriz ise, çoğu duygu ve ruh halinin sizi ele geçirdiğini görmek olacaktır.
Üzgün olduğunuz zaman, üzgünlük sizi ele geçirir. Kızgın olduğunuz zaman da bu kısmi bir şey değildir. Kızgınlık tüm benliğinizi kaplar, içinizi doldurur.
Yüreğinizi izlediğiniz zaman deneyimleyeceğiniz şey, sizi artık hiçbir şeyin ele geçiremeyecek oluşudur. Üzüntü gelir ve geçer, üzgün olmazsınız. Mutluluk gelip geçer, mutlu da olmazsınız. Yüreğinizin derin katmanlarında yaşanan kıpırdanmalar sizi hiçbir şekilde etkilemez. Hayatınızda ilk defa, ustalığın ne anlama geldiğini az çok da olsa tatmış olursunuz. Artık önemsiz şeyler için ne bir kimsenin, ne de bir duygunun bir o yana, bir bu yana doğru çekiştirip durduğu bir köle olmaktan kurtulmuşsunuz demektir.
Bu üçüncü adımda tanık olma durumunu başardığınızda ilk kez ustalığa ulaşmış olacaksınız: hiçbir şey sizi rahatsız edemeyecek, hiçbir şey sizi aşamayacak, her şey bir dağın zirvesindeymişsiniz gibi, sizden çok uzaklarda, çok derinlerde kalacak.
Bunlar Vipassana'nın üç adımıdır; bu adımlar sizi tapınağın kapısına götürür ve bu kapı zaten açıktır.
Tüm bedeninize, zihniniz ve yüreğinize karşı kusursuz bir izleyici konumunda olabildiğiniz zaman, artık beklemekten başka yapabileceğiniz bir şey kalmamıştır. Bu üç adım kusursuzca gerçekleştiği zaman dördüncü adım bir ödül olarak kendi başına gerçekleşecektir. Bu yürekten varlığa, varoluşun merkezine doğru yapılan bir kuvantum sıçrayışıdır. Bu sizin

elinizde olan bir şey değildir, kendi başına gerçekleşir- bunu unutmamanız gerek.

Bunu yapmaya çalışmayın çünkü böyle bir çabanın sonucunda başarısız olacağınız kesindir. Bu bir oluşumdur. Siz üç adımı hazırladığınızda dördüncü adım varoluşun kendisinden gelen bir ödüldür; bir kuvantum adımıdır. Bir anda yaşam enerjiniz, tanıklığınız, varlığınızın merkezine nüfuz eder. Artık eve varmışsınız demektir.

Bu durumu, kendinin farkına varma, aydınlanma, ya da ulaşılabilecek en üst özgürlük olarak tanımlayabilirsiniz ve bundan başka hiçbir şey yoktur. Arayışınızın tamamen sonuna geldiniz; varoluşun en temel gerçeğini ve bir gölge gibi çevresine yayılan müthiş haz ve mutluluğu buldunuz.

Meditasyon bir iş değildir.

Meditasyon saf mutluluktur.

Daha derine indikçe daha fazla güzel yerle, daha fazla aydınlık noktayla karşılaşırsınız. Bunlar sizin hazinelerinizdir; sesin yokluğundan değil, sessiz ama müzik dolu, capcanlı ve danseden bir şarkının varlığından oluşan derin sükunetinizdir.

Varlığınızın bu en üst noktasına, kendi döngünüzün merkezine ulaştığınızda, Tanrı'yı da, bir kişi olarak değil ama ışık, bilinç, gerçek ve güzellik, yani insanoğlunun yüzyıllardır düşünü kurduğu her şey olarak bulmuş olacaksınız. Düşü kurulmuş bu hazinelerin hepsi aslında insanoğlunun içinde saklıdır.

Meditasyon zorlu, eziyet veren, insanı dünyevi zevklerden soyutlanmaya zorlayan bir ibadet biçimi değil aksine oldukça keyifli, müzik dolu, şiirsel ve gitgide daha çok saf bir neşeye dönüşen bir yöntemdir. Bir iş değil bir duadır- benim bildiğim tek duadır.

Benim için dua etmek, kendi varlığına eriştiğin zaman varoluşa karşı sonsuz bir şükran duymak demektir. Bu şükran duygusu hakiki olan tek duadır, tüm diğer dualar sahte, sözde, sonradan üretilmiş dualardır. Bu şükran duygusu ise içinizde bir gülden çıkan koku gibi yükselir.

Musevi bir mümin çok güzel bir kadını yemeğe çıkarır. Poona'daki en pahalı restorana gidip İtalyan spagettisi, Japon suşisi ve Fransız şarabıyla harika bir ziyafet çekerler. Tatlı olarak Alman usulü çikolatalı pasta yedikten sonra, bu müthiş yemeği Brezilya kahvesiyle noktalarlar. Garson hesabı getirdiğinde Goldstein cüzdanını evde bıraktığını farkeder. Cebinden Bhagvvan Shree Rajneesh'in resmini çıkararak garsona uzatır.
"Bu nedir?" diye sorar garson.
"Benim master kartım*" diye yanıt verir Goldstein.
Meditasyon sizin master kartınızdır!

* *Bir kredi kartı markası olan Mastercard İngilizce'de aynı zamanda 'usta kartı' anlamına gelir.*

Kusursuz Farkındalık Büyük Mutluluk Getirir

Sevgili OSHO,
Birkaç ay önce bir arkadaşımla birlikte, ölüm döşeğinde olan babasını ziyaret ediyorduk. Etrafında bir sürü insan vardı. Bedeni tükenmek üzereydi. İnsanların çoğuna karşı kayıtsız kalıyordu ama herkes gittikten sonra bir anda gözlerini açıp bize şöyle dedi:
"Sanki iki bedenim varmış gibi hissediyorum; biri hasta diğeri ise tamamıyla sağlıklı".
Ona, "Bu doğru" diye yanıt verdik. "Sağlıklı olan gerçek sensin, bu yüzden onunla kal."
"Tamam" diyerek gözlerini yeniden kapadı. Onun yanında oturmaya devam ederken hastane yatağının etrafındaki hastalık enerjisi değişmeye başladı. Bu yeni enerjiye inanamıyorduk; sanki sizinle

birlikte darşanda gibiydik. Öylesine güzel bir sessizlikti. Bu söylediklerimi gerçekten deneyimlemekte olan birisine söylemiş olduğum için kendimi biraz tuhaf hissettim. Söylediklerim benim kişisel deneyimim değil sadece üzerinde düşündüğüm şeylerdi. Biz hastaneden ayrıldıktan sonra hasta bir süreliğine iyileşip evine gönderildi ve kendi yatağında, huzur içinde öldü. Sevgili Bhagwan, on senedir sizinle birlikte olmama karşın, böylesine bir güven, açıklık ve huzurla herşeyden vazgeçmeye hazır olan bu adamın karşısında kendimi son derece cahil hissettim.

Yaşadığınız deneyim, biri ölmek üzereyken her zaman mümkündür. İhtiyaç duyulan tek şey, uyanık ve dikkatli olmaktır. Ölmekte olan adam farkındaydı, bu deneyim için çok fazla farkındalık gerekmez.

Ölüm anında tensel beden ile tinsel beden birbirlerinden ayrılmaktadır. Sıradan zamanlarda bu iki beden birbiriyle çok sıkı bir ilişki içerisinde oldukları için ayrımlarına varmak güçtür. Ancak ölüm anında, ölüm gerçekleşmeden hemen önce, iki beden artık birbiriyle özdeşleşmemeye başlar. Artık ikisi ayrı yola gidecek, tensel beden fiziksel elementlere karışırken, tinsel beden yeni bir doğuma, yeni bir şekle, yeni bir rahme doğru kutsal bir yolculuğa çıkacaktır.

Kişi biraz açık ise bunu kendi kendine görebilir, ki siz hasta adama, sağlıklı bedenin kendisi, hasta, ölmekte olanınsa kendisi olmadığını söylediniz. Bu anlarda kişinin karşısındakine güvenmesi oldukça kolaydır çünkü olup bitenleri zaten bizzat kendi gözleriyle görmektedir. Kendini bu tükenmiş bedenle özdeşleştiremediği için, daha sağlıklı, daha derindeki bedenin kendisi olduğu gerçeğini anında kavrar.

Ama ona biraz daha yardımcı olabilirdiniz. Yaptığınız iyi bir hareket ama yeterince iyi değil. Adamın bu tensel bedenle kendini özdeşleştirmekten vazgeçmesi bile odadaki enerjiyi bir anda değiştirmiş, daha sessiz ve huzurlu bir hale dönüştürmüş. Ancak ölmekte olan birine yardım etme sanatını öğrenebilmiş olsaydınız, durduğunuz noktada durmaz, devam

ederdiniz. Ölmek üzere olan herkes gibi güvenmeye hazır olduğu için ona ikinci bir şeyin söylenmesi kesinlikle gerekliymiş.
Sorunları, şüpheleri ve ertelemeleri yaratan yaşamdır. Ölürken hiçbir şeyi erteleyecek zamanınız kalmamıştır. Adamın, "Bunu sonra anlamaya çalışırım" ya da "Yarın bakarım" diyecek bir durumu yoktur. Hemen o anda yapmak zorundadır çünkü onun için bir sonraki anın bile kesinliği yoktur. Büyük olasılıkla o zaman yaşamıyor olacaktır. Hem karşısındakine güvenmekle ne kaybedebilir? Zaten ölüm beraberinde her şeyi alıp gitmeyecek mi? Bu nedenle güvenmekten korkmak söz konusu değildir, düşünüp, tartacak zaman yoktur. Aynı zamanda tensel bedeninin gitgide uzaklaşıyor olduğu da gayet açıktır.
"Sağlıklı beden sensin" demek iyi bir adımdı ama ikinci adım olarak şunlar söylenmeliydi: "Sen iki bedenin de tanığısın; ölmekte olan fiziksel bedenin, daha sağlıklı olduğunu hissettiğin beden ise psikolojik. Peki sen kimsin? İki bedeni de görebiliyorsun. Demek ki sen kesinlikle üçüncüsü olmalısın; bu ikisinden biri olamazsın."
Bu *Bardo*'nun işleyişidir. Yalnızca Tibet'te ölüm sanatını geliştirmişlerdir. Tüm dünya yaşama sanatını geliştirmeye çalışırken, dünyada tümüyle ölüm bilimi ve sanatını geliştirmiş tek ülke Tibet'tir. Ve buna *Bardo* adını vermişlerdir.
Eğer o kişiye, "Birinci adımı atıp tensel bedenden çıkman çok iyi ama şimdi de kendini psikolojik bedenle özdeşleştirdin. Sen ondan ibaret de değilsin; sen sadece farkındalıksın, saf bilinç, bir algılamasın." deseydiniz ve o beden ya da bu beden değil, bedensiz, cisimsiz bir varlık, saf bir bilinç olduğunu anlamasına yardım edebilseydiniz, bu ölüm tamamıyla farklı bir olguya dönüşecekti.
Odadaki enerji değişimini gördünüz ama bambaşka bir değişim daha görecektiniz. Sessizliğin inişini gördünüz ama aynı zamanda müziği, dans eden bir enerjiyi, tüm mekanı dolduran belli bir kokuyu da duyacaktınız. Adamın yüzü de başka bir olguyu, ışığın aurasını sergileyecekti.

Eğer ikinci adımı da atabilseydi, bu ölümü son ölüm olacaktı. Bardo'da buna 'büyük ölüm' denir çünkü artık yeni bir biçime, yeni bir esarete doğmayacak, sonsuzluğun, tüm evreni dolduran okyanusvari bilincin içinde kalacaktı.

Bunu hatırlayın, bir çoğunuzun başına aynı şey gelebilir. Bir arkadaşınızın, akrabanız, anneniz veya babanızın ölümü sırasında yanlarında olabilirsiniz. İki şeyin farkına varmalarına yardımcı olun: birincisi ölmekte olan tensel bedenin kendileri olmadığıdır, ki ölmekte olan bir insan için bunu anlamak çok basittir. İkincisi biraz daha güçtür ama ilkini anlayabilmişse ikincisini de anlama şansı vardır. Bu adım ikinci bedenden ibaret de olmadığını kavramaktır. Kişi bu iki bedenin de ötesinde, saf özgürlük ve saf bilinçtir.

İkinci adımı atabilmiş olsaydı, etrafında bir mucizenin gerçekleşmesine, sessizlikten öte, daha canlı bir şeye, sonsuzluğa, ölümsüzlüğe ait bir şeye tanık olacaktınız. Ve orada bulunan insanlar olarak hepiniz, bu ölümün yas tutma değil de bir kutlama zamanına dönüşmesinden ötürü dayanılmaz bir şükran duyacaktınız.

Eğer bir ölümü bir kutlama anına dönüştürebilirseniz, arkadaşınıza, annenize, babanıza, kardeşinize ya da eşinize yardım edebilmişsiniz demektir. Onlara vermiş olduğunuz, varoluşun sunduğu en büyük armağanıdır. Ve ölüme yakınken bu oldukça kolaylaşır. Bir çocuk, yaşam ya da ölüm hakkında herhangi bir endişe taşımaz; bu konuda düşünmez bile. Genç bir adam ise biyolojik oyunlara, hırslara, daha zengin, daha güçlü, daha fazla prestij sahibi olmaya fazlasıyla kafasını taktığı için, bu ebedi sorunlara kafa yoracak zamanı yoktur.

Ama ölüm anında, ölüm gerçekleşmeden hemen önce, hiçbir hırsınız kalmaz. Zengin ya da fakir olmanız, bir suçlu ya da bir aziz olmanız hiçbir şeyi değiştirmez. Ölüm sizi yaşama dair ayrımcılıkların ya da aptalca oyunların hiç birine aldırmaksızın alır.

Ama hastalara yardım edileceğine, insanlar genelde bu güzel anı yokediyor. Oysa bu bir insanın tüm hayatı boyunca yaşayacağı en değerli andır. Bu,

kişi yüzyıl yaşamış olsa bile yine de geçerlidir. Ama insanlar ağlamaya başlayıp, üzüldüklerini belli ederek, "Bu çok zamansız, bu ölüm gerçekleşmemeli" derler. Ya da "Merak etme, doktorlar kurtulacağını söylüyor" diyerek hastayı teselli etmeye çalışırlar.

Bunların hepsi saçmalıktır. Doktorlar bile bu aptalca şeylerin bir parçası haline gelirler. Ölüm anınızın gelip çattığını söylemek yerine bu konuyu esgeçip, size ümit vermeye devam ederler. Hastanın öleceğini çok iyi bildikleri halde, "Merak etmeyin, yaşayacaksınız" derler. Bu anın, hastanın ölümün tamamen farkına varması, saf bilinci deneyimleyebilmek için son derece güçlü ve kusursuzca ölümü kavraması gereken an olduğunu bilmedikleri için, onu boş tesellilerle geçiştiririrler. Oysa ki o an büyük bir zafer anıdır. Artık onun için ölüm değil yalnızca ebedi yaşam vardır.

Tibet Bardosu

Ölüm bir son değil, insanın tüm yaşamının zirvesi, doruk noktasıdır. Ölüm sizin sona erdiğiniz değil yalnızca farklı bir bedene taşındığınız anlamına gelir. Doğu'da buna "teker" adı verilir. Bu teker sürekli döner durur. Evet, tekeri durdurmak mümkündür ama bu ancak ölürken gerçekleşebilir.

Bu dedemin ölümünün bana öğrettiği bir ders, en büyük derstir. O ağlıyor ve gözünde yaşlarla bizden tekeri durdurmamızı istiyordu. Ne yapacağımızı şaşırmıştık; tekeri nasıl durdurabilirdik?

Teker onun tekeriydi; bizim için görünür bir şey bile değildi. O, onun kendi bilinciydi ve ancak kendisi durdurabilirdi. Ancak bunu bizden istediğine göre, bunu kendi başına başaramadığı açıktı. Gözyaşlarının ve sanki sağırmışız gibi sürekli bu isteğini tekrarlamasının nedeni de buydu. Ona, "Seni duyduk ve anlıyoruz. Lütfen sessiz ol."dedik.

O anda harika bir şey oldu. Bu konuyu daha önce kimseye açmamıştım; belki de şu andan önce henüz bunun zamanı gelmemişti. Dedeme, "Lütfen sessiz ol." dedim. Kağnı, bozuk, kötü yolda büyük bir gürültüyle sallanıyordu. Hatta buna yol bile denemezdi, üzerinde ilerlemeye çalıştığımız yalnızca bir patikaydı ve o ısrar edip duruyordu, "Tekeri durdurun, Rajah beni duyuyor musun? Tekeri durdurun."
Ona tekrar, tekrar, "Evet, seni duyuyorum" dedim. "Ne demek istediğini anlıyorum. Ama sen de biliyorsun ki senden başka kimse tekeri durduramaz. Bu yüzden lütfen sessiz ol. Sana yardım etmeye çalışacağım."
Anneannem şaşırmıştı. Bana faltaşı gibi kocaman açılmış gözlerle bakıyordu. Nasıl yardım edebilirdim ki?
Ona şöyle dedim, "Evet, bu kadar şaşırma. Ansızın geçmiş hayatlarımdan birisini hatırladım. Onun ölümünü görmek bana kendi ölümlerimden birisini hatırlattı." O hayat ve ölüm Tibet'te gerçekleşmişti. Tibet çok bilimsel bir şekilde bu tekeri durdurmayı bilen tek ülkedir. Sonra kutsal bir şarkı mırıldanmaya başladım.
Ne anneannem, ne ölmekte olan dedem, ne de dışarıda bizi dikkatle dinlemekte olan uşağımız Bhoora bu şarkıyı anlayabiliyordu. Daha da garibi, ben de söylediğim şarkının tek bir sözcüğünü bile anlamıyordum. Ancak bu olayın üzerinden oniki-onüç yıl geçtikten sonra ne olduğunu anlayabildim. Bunu keşfetmek o kadar zaman aldı. Bu, bir Tibet ritüeli olan *Bardo Thodal*'dı.
Tibet'te birisi öldüğü zaman belli bir mantra tekrarlanır. Bu mantraya bardo adı verilir. Mantra ölmekte olan kişiye şunları söyler: "Rahatla ve sessiz ol. Kendi merkezini bul ve orada dur. Bedenin başına ne gelirse gelsin oradan ayrılma. Yalnızca olup bitene tanık ol.
Bırak ne olacaksa olsun, araya girme. Hatırla, hatırla, hatırla ki sen yalnızca tanıksın; bu senin gerçek doğan. Bunu hatırlayarak ölürsen, teker duracaktır."

Bardo Thodal'ı ne yaptığımı bile bilmeden, ölmekte olan dedem için tekrarladım. Garip bir şekilde ben bunu tekrarladıkça, o da tamamen sessizleşerek beni dinledi. Belki de Tibetçe duymak çok şaşırtıcı bir şeydi. Belki ömrü boyunca tek kelime bile Tibetçe duymamıştı; belki de Tibet diye bir ülkenin varlığından bile haberi yoktu. Fakat ölürken bile tamamen katılımcı ve sessiz bir hale gelmişti. Anlayamadığı halde Bardo işe yaramıştı. Bazen anlamadığınız şeyler işe yarar; ve işe yaramalarının tek nedeni de anlamamanızdır.

Ermiş Prens

25 Ocak I947'de doğan Hanover Prensi, Prens Welf son Alman İmparatorunun torununun torunuydu. Babası Prens Georg Wilhelm gibi, Hanoverli İngiliz krallarının soyundan geliyordu. Annesi, Yunan Prensesi, Prenses Sophia ise İngiliz Prens Philip Mountbatten'in kızkardeşiydi.

Prens Welf eğitimini Almanya'daki Salem School ve kuzeni Prens Charles'ın da okuduğu, İskoçya'daki Gordonstoun gibi bir çok özel okulda gördü.

Prens zamanla aristokrat tarzdaki yetiştiriliş biçiminden uzaklaşmaya başladı. Tubingham Üniversitesi'nde ekonomi ve eğitim okuduktan sonra bir prenses değil de sıradan bir vatandaş olan, aynı okulda okuyan kız arkadaşıyla evlendi. Kısa zaman sonra Prens Welf ve karısı Wibke, terapi guruplarına katılmaya başlayıp, daha sonra da Zist Terapi Enstitüsü'ne geçip, orada terapi gruplarını yönettiler. Daha sonra Zist'te Bhagwan Shree Rajneesh'in meditasyon yöntemleriyle tanışıp, iki sannyasinin yönettiği gruba katıldılar.

Prens Welf'in Üniversite bitirme sınavlarından hemen önce, Prens, Wibke ve beş yaşındaki kızları Tania Almanya'dan ayrılarak karayolundan

Hindistan'a gittiler. Bhagwan Shree Rajneesh'in Poona'daki aşramına 1975 yılının Aralık ayında vardılar.

Tüm aile, Tania'nın liderliğinde 16 Aralık 1975'te sannyas aldı. Bhagwan Prens'e Swami Anand Vimalkirti ismini verdi. "Anand" mutluluk, "Vimalkirti" ise özün saflığı anlamına geliyordu.

8 Ocak 1981'de, Vimalkirti karate ısınma hareketleri yaparken beyin kanaması geçirerek komaya girdi. 5 gün boyunca Poona hastanesinde solunum cihazlarına bağlı olarak yaşadı. Annesi Prenses Sophia ve kardeşi Prens Georg, onun yanında olabilmek için Almanya'dan Poona'ya uçtular.

Uzun seneler boyunca edindiği meditasyon deneyimleri, Vimalkirti'ye bedeni, zihni ve kalbiyle olan tüm bağlarının ötesine geçebilecek farkındalığı sağladı. 9 Ocak gecesi aydınlanarak, ertesi sabah bedeninden ayrıldı. Ailesi, tüm dostları ve komün üyelerinin katıldığı bir kutlama sırasında, Bhagwan, ustanın, öğrencisiyle paylaştığı sevgisinin bir göstergesi ve veda jesti olarak, Vimalkirti'nin kalbinin üzerine güller bıraktı. Dans edip, şarkılar söyleyen binlerce sannyasin, Vimalkirti'nin bedenine, yakılacağı tören yerine kadar eşlik ettiler. "Bir Prens gibi gitmesine izin verin" dedi Bhagwan. "O bir prensti. Sannyasinlerimin her birisi birer prenstirler."

13 Ocak günü, Vimalkirti'nin ailesi, babası Prens Georg'un da katılımıyla, Mavi Tuna Vals'i eşliğinde küllerini aşrama geri getirdiler. Küller böylece, mermer bir anıtın içinde, aşramın ağaçlık, sakin bir köşesinde yerini bulmuş oldu.

"O bir prensti. Aristokrasi doğuştan gelen değil, kalbin niteliğiyle ilgili bir özelliktir. Ve bana göre O, dünyanın en ender, en güzel ruhlarından birine sahipti."

Sevgili OSHO,
Vimalkirti'ye neler olduğu hakkında bir şeyler söyleyebilir misiniz?

Vimalkirti'ye hiçbir şey olmuyor - tam olarak hiçbir şey çünkü hiçbir şey nirvana'dır. Batının hiçliğin güzelliği hakkında hiçbir fikri yoktur. Batının tavrı tümüyle dışa dönük, nesneler ve olaylara endekslidir. 'Hiçbir şey' kulağa boşluk gibi geliyor ama işin aslı hiç de öyle değildir.

Bu Doğunun en büyük keşiflerinden biridir: hiçlik boşluk demek değil aksine boşluğun tam tersi demektir. Dopdolu olmak, taşmak anlamındadır.

'Hiçbir şey' sözcüğünü farklı yerleştirdiğinizde karşınıza 'hiç birşey' çıkacak ve geştalt değişimlerinde olduğu gibi anlam bir anda değişecektir.

Hiçlik sannyasin hedefidir. Kişi hiçbir şeyin olmadığı bir yere gelebilmelidir: tüm oluşlar yok olur. Yapma yoktur, yapan yoktur, arzu yoktur, hedef yoktur. Kişi yalnızca varolmaktadır, bilincin sularında en ufak bir kıpırdanma, en küçük bir ses bile kalmamıştır.

Zen yolundakiler bu duruma 'tek elle el çırpma sesi' derler. Tek elle el çırpmak tabii ki ses çıkartamaz, bu sessiz sestir, *omkar* yani yalnızca sessizliktir. Ama sessizlik boş değildir, aksine dopdoludur. Tamamen sessiz olduğunuz, hiçlikle tamamen uyum içinde olduğunuz an, bütünlük içinize yerleşir, her şeyin ötesindeki alem içinize nüfuz eder.

Ancak Batı zihni tüm dünyayı kendi gücünün ötesine itmiştir: hepimiz birer işkoliğe dönüştük. Benim tüm yaklaşımım ise sizlere sıfır olma yolunda yardım etmeye dayalıdır. Yaşamın en kusursuz deneyimi sıfırdır; bu en yüksek haz ve mutluluk deneyimidir.

Vimalkirti kutsandı. O asla şaşmayan, burada geçirdiği sürenin tamamında doğruluğu daima bütün olan, seçilmiş sayılı sannyasinlerimden birisiydi. Asla bir soru sormadı, asla bir mektup yazmadı, asla bir sorunla bana gelmedi. Öyle bir güven duyuyordu ki yavaş yavaş benimle bütünleşmeye başlamıştı. O en ender yüreklerden birine sahipti; yüreğin bu niteliği dünyada kalmamış durumda. O gerçek bir prens, gerçek bir asil, gerçek bir aristokrattı. Aristokrasi doğuştan gelen değil, kalbin bir niteliğiyle ilgili bir özelliktir. Ve bana göre O, dünyadaki en ender, en güzel ruhlardan birine sahipti.

Onun hakkında, 'Neler oluyor?' sorusunu sormak çok yersizdir.
Tabi ki insan, yetiştirilme biçiminden kaynaklanan, özellikle de Almanlar için geçerli olan, eski düşünce yöntemlerine doğru bir eğilim gösteriyor. Şöyle duymuştum:
Küçük Joey annesinin evden ona seslendiğini duyduğunda bir ağacın altında oturuyordu, "Joey ne yapıyorsun?"
"Hiçbir şey, anne" diye yanıt verdi.
"Yo, gerçekten Joey, ne yapıyorsun?"
"Hiçbir şey dedim ya."
"Bana yalan söyleme! Ne yapıyorsun söyle çabuk!"
Bu noktada Joey, derince iç çekip yerden küçük bir taş aldı ve biraz uzağa fırlatarak annesine,
"Taş atıyorum" diye seslendi.
"Ben de bunu yaptığını sanıyordum zaten! Şimdi hemen buna bir son ver!"
"Tanrım" diye kendi kendine söylendi Joey, "bugünlerde kimse hiçbir şey yapmamana izin vermiyor."
Mutlaka bir şey yapılmalı...kimse bana inanmıyor, siz de Vimalkirti hiçbir şey yapmıyor, yalnızca varoluyor dediğimde bana inanmayacaksınız.
Beyin kanaması geçirdiği gün onun için biraz endişelenmiştim, bu yüzden doktor sannyasinlerime onun en azından yedi gün boyunca hayatta kalmasını sağlamalarını söyledim. O kadar güzel, o kadar iyi gidiyordu ki, işi yarım bırakarak gitmemeliydi. Tam kıyıda duruyordu ve yalnızca küçük bir itkiyle o her şeyin ötesindeki aleme ait olacaktı.
Bana yaşamı yapay yollarla sürdürmekle ilgili birçok soru yöneltildi. O şu anda yapay solunum yapıyor. Yoksa o gün ölmüş olacaktı, neredeyse ölüyordu da. Bu yapay yollar olmasaydı gerçekten başka bir bedene, başka bir rahme girmiş olacaktı. Ama geri geldiğinde ben burada olmayacaktım. Kendine başka bir usta-hele benim gibi çılgın bir usta- bulup bulamayacağını kim bilebilirdi? Hem ayrıca birisi benimle böyle derin bir

bağ kurduktan sonra başka bir ustayla yapamayacak çünkü diğer ustalar ona fazlasıyla düz, sıkıcı ve cansız gelecektir.
Bu yüzden biraz daha kalmasını istedim. Başardığı son şey, yapmakla hiçbir şey yapmama durumu arasındaki sınırı aşmak oldu. Onun hala içinde olan o 'bir şeyler' yokoldu. O artık hazır, artık ona veda edebilir, bunu kutlayabilir, onu layıkıyla uğurlayabiliriz.
Ona müthiş bir mutlulukla iyi yolculuklar dileyin. Danslarınız ve şarkılarınızla birlikte gönderin onu.
Onu görmeye gittiğimde aramızda gerçekleşenler şunlardı: gözlerim kapalı olarak yanında bekledim. Müthiş mutluydu. Bedeni artık tamamen kullanılmaz durumda. Cerrahlar, beyin cerrahları ve diğer doktorlar endişeliydi; tekrar tekrar kafamda neler döndüğünü, onun hayatta kalmasını neden istediğimi sorup duruyorlardı. Onlara göre bu anlamsızdı çünkü bir şekilde kurtulmayı başarsa bile, beyni asla düzgün çalışamayacaktı. Ben de onun bu durumda olmasını istemeyeceğime göre gitmesi daha iyi olurdu.
Neden onun yapay yollarla solunumunu sürdürmesini istediğim konusunda endişeliydiler. Bazen kalbi bile duruyor, yapay olarak yeniden çalıştırılması gerekiyordu. Dün böbrekleri iflas etmeye başladı ve içeride büyük bir ödem oluştuğu için kafatasında bir delik açılmak zorunda kalındı. Bu doğuştan gelme, olması gereken, bedeninin programına dahil bir durumdu.
Ama o çok güzel idare etti: ölüm gerçekleşmeden önce bu yaşamı o en yüce çiçeklenme için kullandı. Geriye çok az bir şey kalmıştı: dün gece o da yokoldu.
Dün gece ona, "Vimalkirti, artık herşeyin ötesine benim kutsamamla gidebilirsin" dediğimde sevinçten neredeyse haykırdı, "Haarika!"
"O kadar da değil" diyerek ona bir öykü anlattım.
Bir karga bir kurbağayla karşılaşıp anlatmaya başlamış:
"Cennette müthiş bir parti verilecek!"
Kurbağa kocaman ağzını açıp, "Haarika!" demiş.
Karga devam etmiş,' Müthiş yemek ve içecekler olacak."

Kurbağa yine, "Haarika!" diye yanıt vermiş.
"Güzel kadınlar gelecek ve Rolling Stones da canlı olarak çalacak."
Kurbağa ağzını daha da açıp haykırmış, "Haarikaa!"
Ve karga eklemiş, "Ama büyük ağızlı hiç kimse içeri alınmayacak."
Bunun üzerine kurbağa dudaklarını sıkıca büzüp şöyle mırıldanmış, "Zavallı timsah. Büyük hayal kırıklığına uğrayacak!"
Vimalkirti kusursuz bir güzelliğe sahip. O başka bir bedene dönmek zorunda kalmayacak çünkü uyanmış olarak, bir budalık durumunda gidiyor.
Bu nedenle hepiniz canlanmalı, dans edip, şarkılar söylemeli ve bunu kutlamalısınız. Yaşamı ve ölümü kutlamayı öğrenmeniz gerek. Yaşam gerçekten ölümün olabileceği kadar müthiş değildir; ancak ölümün müthiş olabilmesi için kişinin dördüncü etaba, *turiya*'ya erişmesi gereklidir.
Normal olarak beden, zihin ve kalple özdeşleşmekten kopmak güçtür ama Vimalkirti için bu çok kolay gerçekleşti. O bu özdeşleşmeyi noktalamak zorundaydı çünkü beden zaten ölmüştü- beş gündür ölüydü. Beyin iflas etmiş, kalp ise uzaklara gitmişti.
Geçirdiği kaza yalnızca dışarıdan bakanlar için bir kazaydı ama Vimalkirti'nin kendisi için belli ki üzeri örtülmüş bir kutsamaydı. Böyle bir bedenle kendinizi daha fazla özdeşleştiremezsiniz: böbrekler çalışmıyor, solunum çalışmıyor, kalp çalışmıyor, beyin tamamen zarar görmüş. Böyle bir bedenle nasıl özdeşleşebilirsiniz? Bu imkansız. Yalnızca biraz açıklıkla kendinizi ayırabilirsiniz ve o bunu yaptı çünkü bu kadar açıklığa sahipti, bu kadarını geliştirmişti. Bu yüzden anında farkına vardı ki, "Ben beden değilim. Ben zihin değilim. Ben kalp de değilim." Bu üçünü geçebildiğiniz zaman dördüncü etap, yani turiya'ya erişirsiniz ve o sizin gerçek doğanızdır. Ona bir kez erişildiğinde bir daha asla kaybedilmez.
O benim fıkralarıma bayılırdı. Bu onun için son konuşma olduğuna göre bu fıkra da onun için:
İtalyan bir çift aceleyle hastaneye gidiyordu çünkü kadın doğum yapmak üzereydi. Fakat yolda korkunç bir kaza oldu ve adam komaya girerek

hastaneye kaldırıldı.
Kendine geldiğinde ona üç aydır komada olduğunu, karısının iyi olduğunu ve biri kız, biri oğlan ikiz babası olarak gurur duyması gerektiğini söylediler.
Mümkün olduğu kadar yakın zamanda hastaneden ayrılıp ailesine koştu ve evde bir süre geçirdikten sonra karısına çocuklara ne isim koyduklarını sordu.
Karısı yanıt verdi: "İtalyan geleneklerine uyarak isimlerini ben koymadım. Yeni doğan bebeklerin ismini koymak erkeğin işidir ama sen komada olduğun için bu görev oğlan kardeşine düştü."
Bunu duyan koca oldukça üzgün bir şekilde şöyle dedi, "Oğlan kardeşim tam bir salaktır! Onun dünyadan haberi yoktur! Çocuklara ne isim koydu?
Karısı, "Kız olana Denise ismini koydu" diye yanıt verdi.
"Hey, bu fena değil" dedi koca. "Peki ya diğer bambino?"
"Oğlanın ismiyse De-nephew* oldu"
...Bunlar benim felsefemin üç öğesi: yaşam, aşk ve kahkaha. Yaşam yalnızca bir tohumdur, aşk bir çiçektir, kahkaha ise bir kokudur. Yalnızca dünyaya gelmiş olmak yetmez, kişi yaşam sanatını öğrenmelidir; bu meditasyonun A'sıdır. Daha sonra kişi sevme sanatını öğrenmelidir; bu ise meditasyonun B'sidir. Ve sonra kişi gülme sanatını öğrenmelidir; bu da meditasyonun C'sidir ve meditasyonun yalnızca üç maddesi vardır: A,B,C.
Bugün Vimalkirti'yi en güzel şekilde uğurlamalısınız. Onu kahkahalarla uğurlayın... O burada, sizin gülümseyişlerinizde, kahkaha atışlarınızda bizimle birlikte olacaktır. O burada, çiçeklerin, güneşin, rüzgarın, yağmurun içinde yaşayacaktır, çünkü hiçbir şey yokolmaz, hiç kimse gerçekten ölmez, yalnızca sonsuzluğun bir parçası haline gelir.
Bu yüzden gözlerinizde yaşlar hissetseniz bile bırakın bunlar sevinç gözyaşları olsun, onun elde ettiği başarının sevinç gözyaşları... Kendinizi, onu nasıl özleyeceğinizi düşünmeyin; onu, nasıl tamamlandığını düşünün.

Benim yaklaşımım tamamen kutlama üzerinedir. Benim için din kutlamanın tüm tayfı, tüm gökkuşağı, tüm renkleridir. Bunu kendiniz için büyük bir fırsat olarak değerlendirin çünkü onun aramızdan ayrılışını kutlarken bir çoğunuz daha büyük yüksekliklere, varoluşun yeni boyutlarına erişebileceksiniz; bu mümkün olacaktır. Bunlar kaçırılmaması gereken anlardır; bunlar kapasitelerinin son damlasına kadar değerlendirilmesi gereken anlardır.

* İngilizce'de 'niece' (Denise'teki 'nise' ile okunuşu aynıdır) kız yeğen anlamına nephew ise erkek yeğen anlamına gelmektedir.

5. Bölüm -Bütünüyle Keyfine Varın! Günışığıyla Aydınlanan Doruklardan Bir Manzara

Karanlıktan Aydınlığa

Sevgili OSHO,
Babanızın dün gerçekleşen ölümü üzerine bir şeyler söyleyebilir misiniz?

Bu asla bir ölüm değildi. Ya da toptan ölümdü. Zaten bu ikisi de aynı anlama gelir. Onun bu şekilde ölmesini umuyordum, herkesin arzu etmesi gereken bir şekilde öldü: samadhi yani aydınlanma halinde, bedeni ve zihninden tamamen bağımsızlaşmış olarak.

Hastanede olduğu üç ay içerisinde ziyaretine yalnızca üç kere gittim. Ne zaman ölümün kıyısında olduğunu hissettiysem o zaman gittim. İlk iki ziyaretimde öldüğü taktirde yeniden dünyaya gelmek zorunda kalacağından korktum biraz; bedene bağımlılık tamamen yokolmamıştı. Meditasyonu her

gün biraz daha derinleşiyordu ama yine de onu bedenine bağlayan zincir tamamen kırılmamış, yerinde duruyordu.
Dün onu bir kez daha görmeye gittiğimde sonsuz mutluluk duydum çünkü artık doğru bir şekilde ölebilirdi. Artık bedeni onu ilgilendirmiyordu. Dün sabaha karşı üç sularında sonsuzluğa göz atabilme şansına ilk kez erişti ve bir anda artık öleceğinin farkına vardı. Bu beni ilk yanına çağırışıydı, diğer iki seferde kendi kararımla gitmiştim. Dün beni çağırdı çünkü öleceğini kesin olarak biliyordu. Bana veda etmek istiyordu ve bunu çok güzel bir şekilde, gözlerinde yaşlar olmadan, daha fazla yaşamak için artık hiçbir özlem duymaksızın gerçekleştirdi.
Bu yüzden bu bir ölümden çok sonsuzluğun içine doğuştur. Zamanında öldü ve sonsuzluğa doğdu. Ya da tamamen öldü yani bir kez daha dünyaya geri gelmeyecek şekilde. Bu edinilebilecek en büyük başarıdır; bundan daha yüce bir şey yoktur.
Bu dünyadan tam bir sessizlik, neşe ve huzur içinde ayrıldı. Dünyadan kutlanmaya değer bir biçimde, bir nilüfer çiçeği gibi ayrıldı. Bu ender anlar sizin nasıl yaşanıp nasıl ölüneceğini öğrenebilmeniz için eşsiz fırsatlardır. Her ölüm bir kutlamaya dönüşmelidir ancak bu yalnızca sizi varoluşun daha yüksek boyutlarına taşıyabilmesiyle mümkündür.
O aydınlanmış olarak öldü ve bu benim her sannyasinim için arzu ettiğim ölüm biçimidir. Aydınlanmamışsanız yaşam çirkindir ama aydınlandığınız zaman ölüm bile güzelleşir. Aydınlanmamışsanız yaşam çirkindir çünkü acıyla dolu bir cehenneme benzer. Aydınlandığınızda ise ölüm tanrısal olana açılan bir kapı gibidir; artık acı yoktur, cehennem de yoktur. Aslında tam tersine bu tüm acıları, tüm cehennemleri terketmektir.
Bu şekilde öldüğü için son derece mutluyum. Unutmayın: meditasyon ne kadar derinleşirse, beden zihin bileşkenizden de o derece uzaklaşırsınız. Ve meditasyon en üst noktaya ulaştığında, artık her şeyi görebilirsiniz.
Dün sabah kesin olarak ölümün kapıyı çaldığının farkındaydı. Ve beni çağırdı. Bu beni ilk çağırışıydı ve onu gördüğüm anda artık bedeninde

olmadığını anladım. Bedene ait tüm acılar yok olmuştu. Doktorların kafasını karıştıran neden buydu: beden tamamen normal bir şekilde işliyordu. Bu yüzden onların beklediği son şey ölmesiydi. Ondan önceki herhangi bir gün ölebilirdi. Derin acılar içindeydi ve bedeni ciddi sorunlarla doluydu: kalbi düzgün işlemiyor, nabzı bulunamıyor, beyninde, bacağı ve elinde kan pıhtıları saptanıyordu.

Dün ise durumu kesinlikle normale dönmüştü. Onu muayene edip ölmesinin olanaksız olduğunu, hiçbir sorun veya tehlikenin mevcut olmadığını söylediler. Ama bu böyledir. Tehlikenin olduğu gün, doktorlara göre tehlikesizdi. Bir ay önce hastaneye yatırıldığında geçirdiği ilk yirmi-dört saat ise en tehlikeli zamandı; öleceğinden korkuyorlardı. Ama ölmedi. Daha sonraki yirmi-dört saat boyunca hala kurtulup kurtulamayacağı hakkında bir şeyler söyleyemiyorlardı. Hatta bir cerrah, kan pıhtıları başka yerlere giderse onu kurtarmak mümkün olmayacağı için, tüm bacağı kesme önerisini bile getirmişti.

Ben bacağın kesilmesine karşı çıktım çünkü insan er ya da geç ölecekse, bedenin şeklini bozup daha fazla acı çektirmenin ne anlamı vardı? Yalnızca yaşamak, yaşam süresini uzatmak da anlamsızdı. Bu yüzden karşı çıktım ve bu doktorları şaşırttı. Fakat o neredeyse dört hafta boyunca yaşamayı sürdürünce, benim haklı olduğuma, bacağı kesmenin gereksiz olduğuna karar verdiler. Bacak kurtuluyor, adeta diriliyordu. Hatta yeniden yürümeye başlamıştı ki bu Dr. Sardesai için bir mucizeydi. Bu kadarını, tekrar yürüyecek olmasını ummuyorlardı bile.

Dün tamamıyla normaldi, her şeyi normale dönmüştü. Bu durum benim için, ölümün gerçekleşmesinin artık mümkün olduğunun işaretiydi. Eğer meditasyon ölümden önce gerçekleşebilirse her şey normale döner. Kişi ölürken kusursuz bir sağlığa kavuşur çünkü gerçekte ölmüyor, yalnızca daha yüksek bir boyuta geçiyordur. Beden bu durumda bir sıçrama tahtası görevi görür.

O yıllardır meditasyon yapıyordu. Ender bulunan bir adamdı, onun gibi bir baba zor bulunur. Oğlunun öğrencisi olan bir baba: bu çok enderdir. İsa'nın babası oğlunun öğrencisi olmaya cesaret edemedi, Buda'nın babası için ise bu seneler aldı. Ama benim babam yıllardır meditasyon yapıyordu. Her gün üç saat boyunca, sabah üçle altı arası meditasyona oturuyordu. Dün bile, hastanede olmasına karşın bunu sürdürdü.

Olay dün gerçekleşti. Kişi bunun ne zaman olacağını bilemez. İnsan kazmayı sürdürürse bir gün suyun kaynağıyla, bilincin kaynağıyla karşılaşır. Dün bu gerçekleşti, iyi bir zamanlamayla gerçekleşti. Bedenini bir gün önce bile terketmiş olsaydı kısa süre sonra başka bir bedenle geri dönecekti çünkü hala bir parça bağlanma mevcuttu. Ancak dün defter tamamen temizlenmişti. Zihinsizlik durumuna erişip bir buda gibi öldü. Zaten kişi budalık durumundan daha fazla ne isteyebilir ki?

Benim burada tüm çabam, sizlerin birer buda gibi yaşayıp birer buda gibi ölmenize yardımcı olmaktır. Bir budanın ölümü her ikisini de kapsar. Bu ölüm değildir çünkü yaşam sonsuzdur. Yaşam doğumla başlayıp ölümle sona ermez. Milyonlarca kez doğdunuz ve öldünüz; bunlar sonsuzluğa doğru çıktığınız kutsal yolculuğun içinde yalnızca küçük bölümlerdir. Ama bilinciniz açık olmadığı için yaşamın ve ölümün ötesinde olanı görememektesiniz.

Daha bilinçli bir hale geldikçe, asıl yüzünüzü göreceksiniz. O dün bunu gördü. Tek elin çırpış sesini, sessiz sesi duydu. Bu yüzden bu bir ölüm değil, sonsuz yaşama erişmektir. Diğer yandan toptan ölüm olarak da nitelendirilebilir çünkü o artık geri gelmeyecektir.

Neşe ve sevinç duyun!

Ölümsüz Gerçek

Her zaman yaşam nehriyle birlikte akın. Asla akıntıya karşı gitmeye ve nehirden hızlı akmaya çalışmayın. Yalnızca mutlak rahatlık içinde hareket edin ki kendinizi her an evinizde gibi, huzur içinde, varoluşla barışık hissedin.
Anımsamanız gereken ikinci şey ise yaşamın kısa olmadığıdır; yaşam sonsuzdur ve aceleye hiç gerek yoktur. Acele etmek ancak bazı şeyleri kaçırmanıza neden olur. Varoluşun içinde acele eden herhangi bir şeye rastladınız mı hiç? Mevsimler zamanı geldiğinde gelir, çiçekler zamanı gelince açar. Ağaçlar yaşam kısa diye büyümek için acele etmez. Tüm varoluş yaşamın sonsuzluğunun farkındaymış gibi görünmektedir.
Biz hep buradaydık ve hep burada olacağız- tabii ki aynı şekilde, aynı bedenlerle değil. Yaşam evrilmeye, daha yüksek etaplara ulaşmaya devam ediyor. Ama hiçbir yerde ne bir son mevcuttur, ne de bir başlangıç. Siz başlangıçsız bir yaşamla, sonsuz bir yaşam arasında varolmaktasınız. Her zaman bu iki sonsuzluğun ortasında, her iki taraftasınız.
Ancak her zaman kendi doğanızla uyum içinde olmalısınız.
Bazı ağaçlar yavaş, bazıları hızlı boy atar; ne yavaş büyümenin ne de hızlı büyümenin özel bir yanı yoktur. İki ağacın da paylaştığı ortak bir özellik varsa o da ikisinin de kendi doğalarını izlemekte olduğudur.

En Sonuna Kadar Araştırın

Sevgili OSHO,
Ruhun ölümden sonra varolduğuna ve farklı bir yaşam formuna doğru göç ettiğine ya da evrenin içinde çözüldüğüne nasıl inanabiliriz?
Ben hiçbir zaman sizden bir şeye inanmanızı istemedim. Benim kişisel deneyimim, ruhun ölümden sonra varolduğunu, farklı bir yaşam biçimine

doğru göç ettiğini ve sonuç olarak, daha fazla öğrenecek bir şeyi, sorulacak sorusu, arayış ya da arzusu kalmadığı, en üst nokta olan kesin tatmin noktasına ulaşıp, tamamlanmayı, aydınlanmayı gerçekleştirdiği zaman da kendiliğinden evrenin içinde çözülüp gittiğini gösterir. Bu göçü tekrar deneyimlemenin temel gerekliliği yaşamak için arzu duymak, tatmin edilmesi gereken bir arzuya sahip olmaktır.

Tekrar tekrar doğmakta olan siz değil, asla tatmin edilemediği için varlığını sürdürmeye devam eden arzunuzdur. Siz yalnızca bir gölge gibi bu arzunun peşinden gidersiniz.

Buna inanmanız gerektiğini söylemedim. Hatta inanmamanızı, kuşku duyup bu konuyu araştırmanızı yeğlerim. Ben yalnızca sizi bir araştırmaya itiyorum, bir inanca değil.

Benim dinim bir inanç değildir. Benim dinim en üst gerçekliğe doğru bir araştırmadır.

Bu yüzden ben ne dersem diyeyim, her zaman bunun arkasındaki temel neden, bir dogmayı kabul ettirmek yerine sizi bir arayışa itmektir.

Ben ruhun ölümden sonra da varolduğunu söylediğimde bu sizin için yalnızca bir hipotezden ibarettir.

Benim içinse bu bir deneyimdir. Ben buna inanmıyorum; bunu biliyorum.

Ruhun göç ettiğini söylediğimde kendi deneyimimden yola çıkıyorum. Ben geçmiş hayatlarımı anımsıyorum. Bu göçü bizzat yaşadım; benim kafamda herhangi bir soru ya da şüphe yok, ama bunu sizleri inandırmak için söylemiyorum. Yapmaya çalıştığım şey, geçmiş hayatlarla ilgili bu tuhaf araştırmaya ilgi duymanızı sağlamak. Eğer ben, her şey bilincimize kayıtlı olduğu ve hiçbir şey asla yokolmadığı için bu geçmiş hayatları anımsayabiliyorsam, siz de basamakları inip bilincinizin içine girebilir ve geçmiş hayatlarınızla ilgili şeyler öğrenmeye başlayabilirsiniz. Bir şeyi öğrendiğiniz zaman ona inanmaya ihtiyacınız kalmaz çünkü artık biliyorsunuzdur. Bilmediğiniz bir şeye ise asla inanmayın çünkü inandığınız zaman asla öğrenemezsiniz.

Ve bir şeyi bildikten sonra ona inanmak saçma gelecektir. Zaten bilince inanmanın ne anlamı kalır ki?
Güneşin, güllerin varlığına inanmaz, onların varolduğunu zaten bilirsiniz. Tanrıya inanırsınız çünkü Tanrı'yı bilmezsiniz. Ruha da inanırsınız çünkü ruhu da bilmezsiniz.

Düne Küçük Bir Bakış Atmak

Sevgili OSHO,
Zaman zaman o an içinde bulunduğum durumun tam olarak daha önce tekrarlanmış olduğu hissine kapılıyorum. Başkalarının da aynı hissi yaşadıklarını ve bunun deja vu olarak tanımlandığını duydum. Her zaman bu deneyimin ne olduğunu ve meditasyonla bağlantısını merak etmişimdir. Bunu anlamama yardımcı olabilir misiniz?
Deja vu olarak tanımlanan deneyim kendine ait bir gerçeklik taşır çünkü bu sizin dünyaya ilk gelişiniz değildir. Başınızdan bir çok yaşam ve ölüm deneyimi geçti. Ve doğal olarak binlerce yaşamın içerisinde aynı yerlere gelmemek, aynı yüzlerle karşılaşmamak, bir ağaç görüp aynı ağacı daha önce kesinlikle görmüş olduğunuzu hissetmemek olanaksızdır. Bu his şüpheye yer bırakmayacak denli kesin bir histir: sizin hayal ürününüz değildir, o kişiyi daha önce görmüş ya da en ince ayrıntısına kadar o durumun içinde daha önce bulunmuştunuz.
Bu çok tuhaf bir histir; insanın başını döndürür. Ama aynı zamanda Hindistan'ın dışında doğmuş olan bütün dinlerin eksik olduğunun da kanıtıdır çünkü bu dinler deja vu deneyimini açıklayamazlar. Reenkarnasyon fikrine sahip olmadıktan sonra deja vu deneyimine açıklık getirmek olanaksızdır. Bir kasabaya varıyor ve bir anda daha önce orada

bulunmuş olduğunuzu hissediyorsunuz. Sağa saparsanız nehre, sola saparsanız tren istasyonuna ulaşacağınızı biliyorsunuz ve bunu denediğiniz zaman da gerçekten nehre ya da istasyona varıyorsunuz. Yoldaki ağaçları, nehri daha önce bir filmde ya da rüyada görmüşçesine tanıyorsunuz.

Deja vu geçmişten gelen ve bir şekilde şimdiki zamana karışan küçük bir kesittir. Bir gerçekliktir. Ve bu gerçeklik, deja vu, yani geçmiş yaşamlardan kalma anılar, defalarca kanıtlanarak reenkarnasyon teorisini yalnızca dini bir teori olmaktan çıkarıp, bilimsel bir gerçekliğe dönüştürür. Tabii bilimin daha açık fikirli olacağı, beklenen o zamanın gelmesini bekleyerek...

Sorun şu ki, bilimde tüm ilerlemeler yalnızca tek bir yaşamın varlığını kabul eden ve bu konuda önyargılı olan Batı'da gerçekleşiyor. Yine de dünya her geçen gün biraz daha küçülüyor. Er ya da geç bilim, insan gelişimi, meditasyon ve bilincin dönüşümü için hayati önem taşıyan bu olguyu dikkate almak zorunda kalacaktır. Kişi geçmiş hayatlarını anımsadıkça ölümden sonra da bir geleceğe sahip olduğunun kanıtını bulmuş olacaktır. Geçmiş yaşamları anımsamak, aynı zamanda buraya farklı bir cisme ve isme sahip olarak dönecek oluşunuzun da kanıtıdır.

Bilim tek bir yaşama dayalı Musevi, Hıristiyan ve Müslüman inancından sıyrılıp farklı bir yön aldığı zaman, ki bunun gerçekleşeceğinden hiç kuşkum yok, reenkarnasyon bilimsel olarak kanıtlanmış bir gerçeklik kazanacaktır. Bu tek yaşam inancı zaten oldukça saçmadır çünkü varoluşta hiçbir şey ölmez; her şey varolmaya devam eder, yalnızca şekilleri değişir.

Yaşam sözkonusu olduğunda neden bunun tersi olsun ki?

İnsanlar aynı tür bir yaşamı binlerce kez sürdürdüklerinin farkına vardıkları zaman, ki reenkarnasyon teorisi böyle bir fayda sağlamak üzere harekete geçirilmiştir, aynı şeyleri tekrar tekrar yapmış olmanın ne kadar sıkıcı, bıkkınlık verici olduğunu ve bunlardan bir ders çıkaramamış, bir kazanç sağlayamamış olmanın ne kadar korkunç olduğunu göreceklerdir. Binlerce yaşantınızda aynı iktidar ve para hırsıyla mücadele ettiniz ve hala bunu sürdürmektesiniz. Demek ki her yaşam deneyimi siliniyor ve her seferinde

sıfırdan başlıyorsunuz. Bilimsel olarak kanıtlandığında, aynı aptalca oyunları tekrarlamanız da çok güçleşecektir. Yeterince oynadınız, artık değişme, bilincinizi yüceltme zamanıdır; bu, adeta bir tekerlek gibi bir yaşamdan diğerine tekrar, tekrar dönmeye devam eden vahşi çemberin ötesine geçme zamanıdır.

Şu ana kadar yaptığınız her şey bilinç dışıydı. Artık olgunlaşıp, bilinçle hareket etmenin zamanı geldi. Artık farkındalıkla hareket edin; yeteri kadar bilinçsizce yaşadınız.

Reenkarnasyon tekerleğinin dönmesini sağlayan şey bilinçsizliktir. Bir kez bilincinize kavuştuğunuz zaman çabalarınızın yersiz olduğunu göreceksiniz; başarıyı bir çok kez elde ettiniz ama ne için? Ölüm zaten her şeyi silmedi mi? Bu tıpkı kumdan kaleler yapmaya benzer, rüzgar gelip kalenizi yerle bir eder. Siz de yeni bir kale yapmaya tekrar tekrar devam edersiniz ve sonuç hep aynı olur.

Bilimin Doğu'lu milyonlarca insanın yaşadığı deneyimlerin gerçeğini gözardı etmekten vazgeçmesi sonsuz bir önem taşımaktadır. Bu bir batıl inanç değildir; yaşamın bizim farkına varamadığımız gizemlerinden biridir yalnızca. Bilim bu konuda keşiflerde bulundukça, siz de olup bitenler karşısındaki tutumunuzda büyük değişimler olduğunu göreceksiniz ve amacınız da değişip bu çarkın dışına çıkmaya dönüşecektir. Bu çark sizin esaretinizdir, ve bu esaretten kurtulmak, gerçeğin ve özgürlüğün peşinde olanların tek arzusu olmuştur.

Varlığınızın bedensiz, cisimsiz olarak da evrenin içinde kalabileceğini, cisimsiz olarak da varolabileceğini, tüm varoluşa yayılabileceğini anladıktan sonra tüm çabanız bu yüce özgürlüğe erişmek üzerine olacaktır. Biz Doğu'da bunu başarmış insanların yaşadığı bu en yüce deneyimi *moksha*, yani mutlak özgürlük olarak tanımlarız. Bu, bedenden, zihinden, etrafınızdaki her türlü zincirden, cisimden bağımsızlaşıp yalnızca saf bir bilince dönüşmektir.

Bu durumda hala bir bireysellik, görünmez bir merkezde "Ben" olunduğuna dair bir bilinç vardır. Aslında bu, "Ben ilk kez olarak gerçek özüme kavuştum" bilincidir.

Beden olmadığında hastalık da olmaz, beden olmadığında yaşlılık ve ölüm de olmaz. Bedensiz bir bilinç doğal olarak her zaman taze, genç, özgürdür ve tüm evren ona açıktır. Onun imparatorluğu sınırsızdır.

Bir gün Gautama Buda'ya şöyle sormuşlar, "Mutlak bir bilince dönüşürsek yeniden dünyaya gelmeyeceğimizi ve tüm varoluşun bizim imparatorluğumuza dönüşeceğini tekrar, tekrar söylüyorsunuz. Peki ya bizden önce aydınlanmış onca insan ne olacak? Ben nasıl tek başıma tüm evrenin efendisi olabilirim?"

Soru mantıklı görünebilir ama varoluşa ait değildir ve Buda'yı güldürmüştür, ki O çok ender olarak gülermiş, hatta yaşamı boyunca belki toplam üç-dört defa güldüğü söylenir. Buda şöyle yanıt vermiş, "Senin mantığını anlayabiliyorum ve sana bir şey anlatacağım; bir karşı-tezle değil yalnızca bir örnekle yapacağım bunu: Karanlık bir evde bir mum yakarsan tüm ev ışıkla dolacaktır. Bir mum daha yakabilirsin. Bu durumda iki mumun ışığının birbiriyle çatışacağını mı düşünüyorsun? İkinci mumun ışığı da tüm evi dolduracaktır. Üçüncü bir mum da yakabilir, tüm evi mumlarla doldurabilirsin. Hepsi kendi alevleri içinde bireyselliklerini koruyacak, ama yaydıkları ışık sözkonusu olduğunda, hepsi tüm odaya sahip olacaklar. Hiçbir ayrım olmayacak. Bu benim alanım, bu senin alanın diye bir şey sözkonusu değildir. Işık bir nesne değildir ve binlerce mumun ışığı birbiriyle çatışmadan tüm evi doldurabilir."

O haklıdır. Karşı-tez oluşturmak mümkün olmadığı halde onun verdiği örnek mükemmeldir. Durum tam olarak budur: bir kez cisminizden kurtulduğunuz zaman tüm evrene yayılmış olacaksınız. Aydınlanmış olan milyonlarca başka kişi de ışıklarıyla, bilinçleriyle tüm evreni doldurmaktalar. Merkezlerinde kendilerine ait birer alev taşırlar ama yaydıkları ışığın sınırı yoktur. Işıklar birbiriyle çatışmaz çünkü onlar

cisimsizdir. Aynı mekan herhangi bir mücadele ya da tartışma gerekmeksizin farklı ışıklar tarafından doldurulabilir. Ve bilinç de bir ışıktır.

Film Boyunca Uyanık Kalmak

Sevgili OSHO,
İsa'nın ruhun reenkarnasyon olasılığından sözetmemiş olmasının nedeni nedir? Bu, Doğu dinleriyle Batı dinlerini birbirinden ayıran bir fark gibi görünüyor.

İsa elbette ki reenkarnasyonun bilincindeydi. İncil'de doğrudan olmasa da bunu işaret eden bir çok ipucu vardır. Birkaç gün önce İsa'dan şöyle bir alıntı yapmıştım: "Ben İbrahim'den çok önce vardım." Ve İsa der ki, "Geri geleceğim". Bunun dışında bin-bir tane doğrudan reenkarnasyon göndermesi mevcuttur. O reenkarnasyonun tamamen bilincindeydi fakat farklı bir nedenden ötürü bu bilgiyi yaymamayı yeğledi.

İsa Hindistan'a gitmiş ve reenkarnasyon teorisinin burada nelere yol açtığını görmüştü. İsa'dan yaklaşık beş bin sene önce bu teori öğretilmekteydi. Ve bu aslında bir teori değil bir gerçektir; yani teori gerçeğe dayalıdır. İnsanoğlunun milyonlarca yaşamı vardır. Bu bilgi Mahavira, Buda, Krişna, Rama tarafından öğretilmiştir ve tüm Hint dinleri bu konuda görüş birliğine varmıştır. Hatta bu sizi şaşırtabilir ama, görüş birliği içinde oldukları yegane konu da budur.

Peki Hindistan'ın dışında doğmuş olan üç dinin kaynağı Musa, İsa ve Muhammet'in bu konuda doğrudan konuşmamış olmalarının nedeni nedir? Bunun belli bir nedeni vardı ve Mısır ve Hindistan o zamanlar sürekli bir alışveriş içinde oldukları için Musa bunun farkındaydı.

Bir zamanlar Afrika'nın Asya'nın bir parçası olduğu ve zamanla bu kıtadan kopup, yavaş, yavaş ayrıldığı üzerine bir görüş vardır. Bu görüşe göre Hindistan ve Mısır da bir bütündü, ki bu iki ülke arasında sınırsız benzerlik vardır. Aynı şekilde Güney Hindistan'da yaşayan insanların siyah olması da şaşırtıcı değildir çünkü bu insanların damarlarında zenci kanı vardır; bütünüyle olmasa bile kısmen zencidirler. Zaten eğer Afrika Asya'nın bir parçası idiyse, bu, Ari ırkın zencilerle karışmış olmasını ve Güney Hindistan'ın siyah oluşunu da oldukça doğal kılar.

Musa tamamen Hindistan'ın farkında olmuş olmalıdır. Keşmir eyaletinin hem Musa hem de İsa'nın orada gömülü olduğu iddiası sizi şaşırtabilir. Orada ikisi için birer mezar mevcuttur. Her ikisi de reenkarnasyon teorisinin Hindistan üzerindeki etkilerini görmüşlerdir.

Bu teori yüzünden Hindistan'ı bir rehavet kaplamış, acele etmek diye bir kavram yok olmuştur. Hindistan'da zaman kavramı günümüzde dahi yoktur. Herkesin kolunda bir saat olmasına karşın zaman kavramı mevcut değildir. Biri, "Saat beşte seni görmeye geleceğim" dediği zaman bu her türlü anlama gelebilir. Bu kişi saat dörtte de, altıda da gelebilir, hatta hiç gelmeyebilir ve kimse bu durumu ciddiye almaz. Bu onun sözünü tutmadığı anlamına gelmez, yalnızca zaman kavramı yoktur! Sonsuzluk ayaklarınızın altındayken zaman kavramına sahip olmak nasıl mümkün olabilir? Bunca çok yaşama sahipken, acele etmenin ne anlamı kalır? İnsan istediği kadar ağır ilerleyebilir; elbet bir gün varacaktır.

Reenkarnasyon teorisi Hindistan'ı oldukça üşengeç ve sıkıcı bir hale getirdi, zaman bilincinin de tamamen yitmesine neden oldu. Bu durum insanların her şeyi ertelemesine yol açtı. Oysa her şey yarına bırakıldığında kişi bugün de, olduğu gibi aynı kalır ve yarın asla gelmez. Ayrıca Hindistan'da insanlar bazı şeyleri yalnızca yarına ertelemekle kalmayıp, sonraki yaşamlarına bile ertelemektedirler.

Musa da, İsa da Hindistan'ı ziyaret ettiler ve bu durumun farkına vardılar. Muhammet ise Hindistan'a hiç gitmediği halde buraya oldukça yakın

olduğu ve Arabistan ve Hindistan arasında sürekli bir trafik söz konusu olduğu için bu durumun farkındaydı. Bu yüzden onlar insanlara, "Yalnızca tek bir yaşama sahipsiniz, bu sizin ilk ve son şansınız, bu şansı kaçırırsanız, sonsuza dek kaçırmış olacaksınız" demenin daha iyi bir fikir olduğuna karar verdiler.

Bu buluş insanlarda yoğun bir özlem ve istek yaratacak, bir dönüşüm yaşayabilmelerini kolaylaştıracak yoğunluğa ulaşmalarını sağlayacaktı.

Bu durum akla şu soruyu getiriyor: Mahavira, Buda ve Krişna bunun farkında değiller miydi? Reenkarnasyon teorisinin rehavete yol açacağını bilmiyorlar mıydı? Onlar tamamen farklı bir yöntem deniyorlardı. Ve her yöntem ancak belli bir zaman için geçerlidir; bir kez kullanıldığında bu sonsuza kadar süremez çünkü insanlar ona karşı aşinalık kazanır. Buda, Mahavira ve Krişna reenkarnasyon buluşunu tamamen farklı bir bakış açısıyla kullanıyorlardı. O zamanlar Hindistan çok zengin bir ülkeydi. Dünyanın en zengin ülkesi, altın ülkesi olarak görülmekteydi. Ve zengin bir ülkedeki gerçek sorun, en büyük sorun, sıkıntıdır. Bu şu anda Batı için geçerlidir. Şu anda Amerika da aynı durum içinde bulunuyor ve sıkıntı en büyük sorunları haline geldi: insanlar öyle çok sıkılıyorlar ki ölmek istiyorlar.

Krişna, Mahavira ve Buda bu durumdan yararlanmak istediler. İnsanlara, "Bu daha hiçbir şey, tek yaşamın sıkıntısı hiçbir şeydir. Bir çok hayat yaşadınız, unutmayın, eğer bunları dinlemezseniz daha bir çok yaşamınız olacak; tekrar tekrar sıkılacaksınız. Bu sürekli dönüp duran hep aynı yaşam-ölüm tekerleğidir" dediler.

Sıkıntıyı öyle karanlık renklerle betimlediler ki, tek yaşantıdan bile sıkılmış olan insanlar dine gerçekten derinden bağlandılar. Kişi yaşamdan ve ölümden kurtulmalı, bu tekerleğin, bu vahşi çemberin dışına çıkmalıydı. Bu yüzden bu yöntem o zaman için oldukça geçerliydi.

Daha sonra Hindistan yoksullaştı. Ülke yoksullaşır yoksullaşmaz, sıkıntı ortadan kalktı. Yoksul bir insan asla sıkılmaz, unutmayın; yalnızca zengin

birisi bunu karşılayabilir, sıkıntı zengin insanlara özgü bir ayrıcalıktır. Yoksul birinin sıkıntı duyması imkansızdır çünkü buna zamanı yoktur. Bütün gün çalışır, akşam eve geldiğinde de öyle yorgundur ki hemen uyur. Fazla bir eğlenceye, televizyon, filmler, müzik, sanat ve müzelere ihtiyacı yoktur. Tüm bunlara ihtiyacı yoktur çünkü bunlara gücü yoktur. Tek eğlencesi insanın doğal olarak sahip olduğu cinselliktir. Yoksul ülkelerin, zengin ülkelere göre çok fazla çocuk üretip durmalarının nedeni budur; bu sahip olabildikleri tek eğlence biçimleridir...

Hindistan yoksullaştığı anda reenkarnasyon teorisi bir kaçışa, sıkıntı kaynağından çok bir umuda, bir erteleme şansına dönüştü. "Bu yaşamda yoksulum ama endişelenmeme gerek yok çünkü önümde daha nice yaşamlar var. Bir sonraki yaşamımda biraz daha fazla uğraşıp daha zengin olacağım. Bu sefer çirkin bir karım var ama olsun, bu yalnızca bir yaşam için geçerli. Bir dahaki sefere aynı hatayı yapmayacağım. Bu kez geçmiş karmalarımın cezasını çekiyorum. Bu yaşamımda yanlış hiçbir şey yapmayıp gelecek yaşamımın tadını çıkaracağım." Böylece bu yöntem bir erteleme aracına dönüştü.

İsa bu buluşun artık işe yaramadığını, artık amaçlandığı şekilde işlemediğini gördü. Durum değişmişti. Artık İsa yeni bir buluş yaratmak zorundaydı, o da şu oldu: yaşam tektir ve eğer dindar olmak, meditasyon yapmak, bir sannyasin olmak istiyorsanız bunu hemen yapın çünkü yarının kesinliği yoktur. Yarın hiç gelmeyebilir.

Bu yüzden Batı'da zaman bilinci aşırı gelişti; herkes sürekli bir acele içine girdi. Bu acelenin nedeni Hıristiyanlıktır. Bu yöntem de başarısız oldu. Hiçbir yöntem sonsuza dek işleyemez.

Benim kişisel deneyimim bir buluşun, yöntemin ancak usta yaşadığı sürece işe yaradığıdır çünkü o buna ruh kazandırır ve işleyeceği şekilde ayarlar. Usta aramızdan ayrıldığında ise bu yöntem kullanım dışı olur ya da insanlar onu farklı şekillerde yorumlamaya başlarlar.

Bugün Batı'da bu yöntem tamamen başarısızlığa uğramış ve bir soruna dönüşmüş durumdadır. İnsanlar tek bir yaşam inancına sahip oldukları için sürekli bir acele, gerginlik, endişe içindeler. İsa onların anımsamasını istiyordu; tek bir yaşam olduğu için Tanrı'yı anımsayın. Peki onlar ne yapıyor? Tek bir yaşam olduğu için yiyip, içip eğlenmek istiyorlar.

Dünyevi zevklerin tadını ne kadar çıkarırsanız kardır. Yaşamın suyunu hemen, şimdi son damlasına kadar sıkın. Mahşer gününde neler olacağı kimin umurunda? Hem mahşer gününün gerçekten gelip gelmeyeceğini kim bilebilir ki?

Öylesine bir acele ki!.. Adeta hız hastalığı, hep daha hızlı, daha hızlı olmak... Kimse nereye gittiğiyle ilgilenmiyor, yalnızca daha hızlı gitmek, daha hızlı gidebilecek araçlar icat etmekle meşguller.

Ve tüm bunların çıkış nedeni bu yöntemdir. İsa'nın zamanında işe yarıyordu. O sürekli çevresindekilere, "Dikkatli olun! Mahşer günü çok yakın. Dünyanın sona erişine kendi yaşam sürenizde tanık olacaksınız ve başka bir yaşam daha yok. Ve bu şansı kaçırırsanız sonsuza kadar cehennemde yanacaksınız." diyordu. Onun yaptığı aslında psikolojik bir atmosfer yaratmaktı. O sağken bu işe yaradı ve bu etki ölümünden sonra kısa bir süre daha devam etti. Devam etme nedeni ise onun en yakınındaki öğrencilerinin İsa'nın havasına, onun aurasına ait bir şeyler taşıyor olmalarıydı. Fakat bu yöntem zamanla tam tersi bir etki yaratmaya başladı. Dünya tarihinin tanık olduğu en dünyevi medeniyeti yarattı. Oysa ki arzulanan hedef tek yaşam fikrinin insanların son derece yoğun bir dikkat ve farkındalık içinde olup, tüm diğer arzu ve arayışlarından sıyrılarak Tanrı'nın peşine düşmeleriydi. Tüm yaşamları tek hedef doğrultusunda olacak, Tanrı'ya doğru bir arayış, bir araştırmaya dönüşecekti. Fakat sonuç insanların tek yaşama sahip oldukları inancıyla, bir daha dünyaya gelmeyeceklerine inanıp, mutlak bir biçimde dünyevi zevklere dönmesi ve bu sahip oldukları tek yaşamın

keyfini olabildiğince çıkarmaya çalışmaları oldu. Yaşamın keyfini hemen çıkar, yarına erteleme!
Hindistan'daki yöntem insanları uyuşukluğa ittiği için başarısız oldu. Oysa Buda yaşadığı sürece işe yaramıştı. Hatta O dünyanın en büyük akımlarından birini yarattı. Binlerce insan yaşamlarını bir kenara bırakıp sannyasin oldular yani tüm enerjilerini gerçeği aramaya adadılar. Buda öyle bir sıkıntı atmosferi yaratmıştı ki, insanlar eğer bu akımı kaçırırlarsa sıkıntıya yakalanacaklarından korktular.
Fakat daha sonra bu durum tam tersine döndü. Ve bu hep böyle olacaktır. Ustalar yanlış anlaşılmaya mahkumdur. Hem insanlar öylesine kurnaz ve diplomatiktirler ki, her zaman bu yöntemleri olduğu gibi yokedecek bir yol bulurlar.
İsa yaşamın sonsuz olduğunu, reenkarnasyonun bir gerçeklik olduğunu çok iyi biliyordu. Bu bilgiden dolaylı olarak söz etti, belki en yakın öğrencileriyle paylaştı ama kitlelerle paylaşmadı. Bunun altında yatan basit neden İsa'nın Hindistan'daki durumu görüp, farklı bir şeyin denenmesi gerektiğini kavramasıdır.
Ben de diğer yöntemler artık işlemediği için bir çok yeni yöntem yaratıyorum. Bu yöntemlerin yalnız ben yaşadığım sürece işe yarayacağının gayet iyi farkındayım; diğer tüm yöntemler gibi onlar da bir süre sonra başarısızlığa uğramaya mahkum. Kendi buluşlarımın sonsuza kadar işleyeceğine inanarak kendimi aldatmıyorum. Ben buradan ayrılınca, insanlar onları çarpıtmaya başlayacak. Fakat bu doğal ve kabullenilmesi gereken, tasalanılmayacak bir durumdur.
Bu yüzden şu anda burada olanlar, lütfen uyanık olup bu yöntemlerden olabildiğince derinine faydalansınlar. Ben henüz buradayken bunlar kusursuz olarak işleyecektir. Benim ellerimde, içsel dönüşüm için harika fırsatlar yaratabilirler. Fakat benim ellerim görünmez olduğu zaman bu kez Hindu alimlerinin, akademisyenlerin ellerine geçecekler ve aynı senaryo, geçmişte olduğu gibi yeniden tekrarlanmış olacak.

Dikkatli ve uyanık olun, hiç zaman kaybetmeyin.

Ölme Hakkı

Doğal olarak insanlar, emekliye ayrıldıkları zaman, dinleneceklerini, rahatlayıp her şeyin keyfini çıkaracaklarını sanırlar. Fakat gerçekten emekli oldukları zaman dinlenmenin, rahatlamanın mümkün olmadığını görürler çünkü tüm yaşamları boyunca hep bir koşuşturmaca, gerginlik, endişe ve keder içinde olmuşlardır. Şimdi sırf emekliye ayrıldıkları için, bedenleri altmış yılda kazandıkları alışkanlıklardan bir anda kurtulamaz.

Ve yaşlılık gitgide uzamaktadır; Avrupa'da seksen, doksan, yüz, hatta yüzyirmi yaşına kadar yaşamak artık ender bir durum değildir. Sovyetler Birliği'nde, özellikle Kafkaslarda, yüzelli yaşını aşmış binlerce insan vardır. Hatta yüzseksen yaşına ulaşmış birkaç yüz insan bile vardır. Bu kimseler hala tarlalarda, bahçelerde çalışmakta, iş yapmak istemektedirler. Yüzseksen yaşına kadar yaşayacak olan bir insanı altmış yaşında emekliye ayıramazsınız. O ömrünün yalnızca üçte birlik kısmını yaşamıştır ve diğer üçte ikilik kısım önünde bomboş uzanmaktadır. Ona hala bir takım işler bulmanız gerekir.

Fakat işler zamanla insanlardan daha hızlı ve daha iyi çalışan makinelerin eline geçmektedir. Bir makine, bin kişinin yerine geçebilir. Onbin kişinin yapabileceği bir işin üstesinden tek bir bilgisayar gelebilir. Peki ya o bin kişiye ya da onbin kişiye ne olacak? Bu insanlar ölmeyi isteyecekler.

Dünya çapında, gelişmiş ülkelerde bu konuda hareketler oluşmuştur; yaşlı insanlar intihar etmek için yasal bir hak talep etmektedirler ve kimse bu yüzden onları suçlayamaz. Onlar, "Biz yeteri kadar yaşadık ve kendimizi böyle sürüklemeye devam etmek gereksiz bir işkenceye dönüştü. Artık mezarlarımızda istirahata çekilmek istiyoruz. Her şeyi gördük, her şeyi

yaşadık. Artık bizler için umut edecek, hayalini kuracak, arzulayacak hiçbir şey kalmadı. Yarın bizler için içi boş ve ürkütücü bir hal aldı, ölmek daha iyi." diyorlar.

Bu yüzden böyle bir akım gelişti; ötanazi akımı ve ben bu akımı destekliyorum. Her devlet, her hastanede, ölmek isteyen hastalar için olanaklar geliştirmelidir. Bu uygulamaya belli sınırlamalar getirilebilir. Sözgelimi, seksen yıllık bir yaşamdan sonra kişi ölmeyi yeğlerse, onun bu son ayında dinlenebilmesi, arkadaşlarını davet edebilmesi, eski dostları, iş arkadaşları ile buluşup, güzel müzikler, roman ya da şiirler dinleyebilmesi için hastanede güzel bir yer ayarlanabilir.

İnsanları gereksizce taciz etmenin ne anlamı var? Onların tek bir iğneyle, sonunda ölüme dönüşecek derin bir uykuya dalmalarını sağlayabiliriz. Kesinlikle eminim ki devletler ve tıp bilimi bu uygulamanın önünü açmak zorunda kalacak çünkü kişi yeteri kadar yaşadığında, artık çocukları bile yaşlanıp, altmış yaşlarına, emeklilik yaşlarına geldiğinde ve zamanı geldiğini hissettiğinde bu son derece insani bir durumdur.

Doğma zamanınızı seçmekte özgür değilsiniz ama en azından ölme zamanınızı, tarih ve saatinizi seçmekte özgür olmalısınız. Bu en temel insan haklarından biri haline gelmek zorundadır.

Kutlamanın Ölümden Haberi Yoktur

Ölüm yaşamın hizmetindedir. Yaşam asla ölmez. Fakat bilinçsizlik halinde, nedeninin açıkça farkında olmadığınız şeyleri yapmaya devam edersiniz. Hareket etmeye devam edersiniz çünkü herkes etmektedir, fakat nereye doğru ya da ne için hareket ettiğinizi bilmezsiniz. Yaşamaya devam edersiniz çünkü herkes eder ama bunu bilinçsiz bir şekilde yaparsınız.

Neden? Neden yarın sabah uyandığınızda soluk almayı sürdürmelisiniz? Tüm geçmişiniz bunun boş yere olduğunu kanıtlıyor ve kazara bilinci uyanmış bir insanla karşılaşmadığınız sürece bunun böyle sürüp gideceğini de gayet iyi biliyorsunuz. Uyanmış olan insanlarsa yüzyıllar geçtikçe öyle azaldı ki, böyle biriyle karşılaşmanız da pek olası değil.

Ancak yalnızca uyanmış olan kişi sizi uyandırabilir, sizi sarsıp, yapmakta olduğunuz şeyle ilgili biraz bilinç kazanmanızı sağlayabilir; bu yaşam değil, yetmiş, yetmişbeş senede tamamlanacak olan yavaş bir ölümdür. Her gün, her an ölmektesiniz. Dünyadaki büyük kitlelerin bildiği, uyguladığı yalnızca bu yavaş ölümdür. Yalnızca uyanmış olan o birkaç kişi, yaşamın o büyük gelgit dalgasından haberdardır.

Bu sizin yaşamınız. Bazı şeyleri neden yapıyorsunuz? Neden bir takım şeyleri satın alıyorsunuz? Ömrünüzü nasıl geçiriyorsunuz? Hiçbir şeyin farkında değilsiniz. Yalnızca bir uyurgezersiniz. Herkes sizi kandırabilir-zaten politikacılar da, din adamları da bunu yapmaktadır ve sizin bu bilinçsiz halinizde bu son derece doğaldır. Yalnızca bilinçli bir insan istismar edilemez. Yalnızca bilinçli biri gerçekten yaşar, ve gerçekten yaşayanlar huzur içinde, sessizce, yüzlerinde bir gülümsemeyle ölür. Yüzünde gülümsemeyle ölen bu insanlar için aslında ölüm yoktur çünkü onların bilincinin derinliklerinde, geride bırakılanın yalnızca beden olduğuna dair mutlak bir kesinlik vardır. Yaşam her zaman sürmüştür ve her zaman da sürecektir.

Henüz Zaman Varken Sanatı Öğrenmek

Mutsuz musunuz? Hemen şarkı söylemeye, dua etmeye, dans etmeye başlayın. Ne yapabiliyorsanız yapın ki zamanla adi metal, değerli metale, altına dönüşsün. Anahtarı bir kez bulduktan sonra yaşamınız bir daha asla

eskisi gibi olmayacaktır. Onunla her kapıyı açabilirsiniz. Esas anahtar budur: her şeyi kutlamak.
Üç Çinli azizin öyküsünü duymuştum: Kimse gerçek isimlerini bilmez, "Üç Gülen Aziz" olarak tanınırlarmış çünkü bundan başka hiçbir şey yapmaz, yalnızca gülerlermiş. Böyle gülerek bir kasabadan diğerine gezerek, her kasabanın pazar yerinde durup, şöyle göbeklerini tuta tuta bir güzel kahkahalarla gülerlermiş. Tüm pazardakiler onların etrafını sararmış. Herkes gelir, dükkanlar kapanır, insanlar pazara almak için gittikleri şeyleri unuturmuş.
Bu üç insan gerçekten güzellermiş, gülüp dururken göbekleri de sallanırmış. Sonra bu bir hastalık gibi yayılır, diğerleri de gülmeye başlarmış. En sonunda tüm pazar yeri kahkahalara boğulur, ortamın havası bir anda değişiverirmiş.
Birisi onlara, "Bizlere bir şeyler söyleyin" dediğinde, "Bizim söyleyecek bir şeyimiz yok. Biz yalnızca gülerek buraların havasını değiştiriyoruz." diyorlarmış. Az önce insanların hırsla paradan başka bir şey düşünmediği çirkin bir yerken, bu üç deli adam gelip, gülmeye başlayınca tüm pazar yerinin havası gerçekten değişiverirmiş. Artık herkes satıcı ya da müşteri olmaktan çıkar, oraya alış-veriş yapmaya geldiklerini unuturlarmış. Kimsenin para hırsıyla da ilgisi kalmaz, herkes kahkahalar atıp, dans ederek bu üç delinin etrafında dönmeye başlarmış. Böyle anlarda birkaç saniyeliğine de olsa yeni bir dünyanın kapıları açılırmış.
Bu üç adam Çin'in her tarafını, bir yerden diğerine, bir köyden ötekine dolaşıp insanların gülmesine yardımcı olmuşlar. Üzgün insanlar, kızgın insanlar, paragöz insanlar, kıskanç insanlar, hepsi onlarla birlikte kahkahalar atmış. Ve bir çok insan bu anahtarı, bir dönüşümün mümkün olduğunu hissetmiş.
Sonra köylerden birinde bu üç adamdan birisi ölüvermiş. Köylüler toplanıp, "Şimdi sorun çıkacak. Bakalım şimdi nasıl gülecekler? Bir arkadaşları öldüğüne göre artık ağlamaları gerek." demişler. Fakat yanlarına

vardıklarında görmüşler ki geriye kalan iki kişi dans ediyor, kahkahalarla ölümü kutluyorlarmış. Köylüler, "Artık bu kadarı da fazla. Bu kadarı da ayıp. Biri öldüğü zaman dans edip gülmek saygısızlıktır." demişler.

Ama onlar şöyle yanıt vermiş, "Siz neler olup bittiğini bilmiyorsunuz. Üçümüz hep önce kimin öleceğini düşünüyorduk. O kazandı, biz kaybettik. Tüm yaşamımız boyunca onunla beraber güldük. Şimdi onu başka bir şekilde nasıl uğurlayabiliriz? Kahkahalar atmalı, neşelenmeli ve kutlamalıyız. Tüm yaşamı boyunca gülmüş birine başka türlü elveda denemez. Biz gülmezsek o bize gülecek ve "Sizi sersemler. Siz de bu tuzağa düştünüz ha?" diye düşünecektir. Biz onun öldüğünü kabul etmiyoruz. Kahkaha nasıl ölür, yaşam nasıl ölür?"

Kahkaha sonsuzdur, yaşam sonsuzdur, kutlama devam eder. Oyuncular değişir ama oyun devam eder. Dalgalar değişir ama okyanus varolmaya devam eder. Siz güler sonra başkasıyla yer değiştirirsiniz ve o güler, kahkaha böylece sürüp gider. Siz bir şeyleri kutlarsınız, sonra başkaları kutlar, kutlama da sürer. Varoluş süreklidir ve her şeyi kapsar. Varoluşun içinde bir anlık bir boşluk bile bulunmaz. Fakat o köyün insanları bunların farkında olmadıkları için o günkü kahkahalara katılamamışlar.

Sonra ölen adamın yakılma zamanı gelmiş ve köylüler toplanıp, "Adetlere göre ölüyü yıkamamız gerekiyor" demişler. Ama diğer iki adam buna karşı çıkıp, "Arkadaşımız herhangi bir adetin uygulanmamasını vasiyet etmişti; ne yıkanacak, ne de üzerindekiler değiştirilecek. Olduğu gibi yakılacak, onun isteklerine uymak zorundayız." demişler.

Ve o zaman olanlar olmuş! Bedeni ateşe verildiği anda, yaşlı adamın son bir oyun oynadığı ortaya çıkmış. Meğer giysilerinin altında havai fişekler saklıymış ve patlamalarla birlikte bir anda büyük bir ışık festivali başlayıvermiş. Bunun üzerine bütün köy halkı gülmeye başlamış. İki deli arkadaş zaten dans ediyormuş, köylüler de onlara katılmış. Bu bir ölüm değil, yepyeni bir yaşamın başlangıcıymış.

Hiçbir ölüm aslında ölüm değildir çünkü her ölüm yeni bir kapı açar, bir başlangıçtır. Yaşamın sonu yoktur, yalnızca yeni başlangıçlar, yeniden-doğuşlar mevcuttur.

Üzüntünüzü kutlamaya çevirebildiğiniz zaman, ölümünüzü de yeniden-doğuşa çevirebilme yetisine sahip olmuş olacaksınız. Bu yüzden henüz vakit varken bu sanatı öğrenmeye bakın. Adi metali değerli metallere dönüştürmenin, simyacılığın sırrını öğrenemeden ölümün sizi almasına izin vermeyin. Eğer üzüntüyü dönüştürebilirseniz, ölümü de dönüştürebilirsiniz. Koşulsuzca kutlamayı öğrenebilirseniz, ölüm geldiği zaman kahkahalar atabilir, bunu kutlayabilir ve mutlulukla ayrılabilirsiniz. Hatta bu durumda ölüm sizi değil, siz ölümü öldürmüş olursunuz. Bunu mutlaka bir deneyin. Kaybedecek hiçbir şeyiniz yok!

Uyan ve Şarkı Söyle

Sevgili OSHO,

Ölümün kesinliği karşısında rahatlamak nasıl mümkün olabilir?

Öncelikle, insan ancak ölüm kesinlik kazandığında rahatlayabilir. Bazı şeyler havada kaldığı zaman kişi rahat olamaz. Eğer bugün, öleceğinizden emin olsanız, ölüm korkunuz tamamen yok olur. Artık zaman kaybetmenin ne anlamı vardır ki? Yaşamak için yalnızca bir gününüz kalmışsa o günü tüm yoğunluğu ve bütünlüğüyle yaşamak istersiniz.

Bu birinin başına gerçekten gelmiş, doktoru ona, "Yalnızca altı aylık ömrünüz kaldı, bir gün bile fazlası değil. Bu yüzden bitirmeniz gereken bir şeyler varsa bitirin. Hep yapmak istediğiniz bir şey kaldıysa onu yapın." demiş.

Adam çok zenginmiş ve her zaman kafasında bir gün dünyayı dolaşıp tüm görülecek yerleri gezme fikri varmış. Fakat sürekli, bir sürü sorun yüzünden bu planını ertelemek zorunda kalıyormuş. Ancak artık erteleyecek zamanı yokmuş. Kendisi için güzel giysiler sipariş etmiş. İnsanlar onu hiç böyle gösterişli biri olarak tanımamışlar. Artık en iyi yemekleri yiyor, yaşadığı şehirdeki en güzel evde oturuyormuş. Tüm işlerini de sona erdirmiş. Onları sürdürmenin ne anlamı varmış ki? Zaten kalan altı ayı boyunca krallar gibi yaşayacak paraya sahipmiş.

Tüm dünyayı dolaşıp, en güzel yerleri gezmiş, en güzel insanlarla tanışmış. Aslında kısacası ölmeyi unutuvermiş. Geri döndüğü zaman altı ay çoktan geçmişmiş. Teşekkür etmek için doktora gitmiş.

Doktor ona, "Sen hala hayatta mısın? Nasıl başardın bunu, yakalandığın hastalık öyle ölümcüldü ki seni altı ay içinde öldürmüş olması gerekiyordu?" diye sormuş.

Adam şöyle yanıt vermiş, "Öleceğim bir kez kesinleştikten sonra ölüm bir sorun olmaktan çıkıp kesin bir veriye dönüştü. Yalnızca altı aylık ömrüm kaldığına göre olabildiğince çok boyutlu yaşamak istedim. Ve böyle yoğun ve tam yaşadığım için, herhalde zamanı gelince ölmeyi unuttum."

Doktor onu muayene edip hastalığından iz kalmadığını görmüş. O altı ay boyunca yaşamın öylesine rahatlıkla ve derin bir sevinçle tadını çıkarmış ki hastalık bile yok olmak zorunda kalmış!

Ölümün kesinlik kazanması olabilecek en hayırlı şeylerden biridir. Ve ölüm tüm insanlık için hiç bu kadar kesin olmamıştır. Aslında insanlar savaş malzemeleri üretmeyi bırakıp, komşularıyla savaşmak yerine onlarla birlikte şarkılar söyleyip, dans etmeye başlamalıdır. Bunca az zaman kalmışken, bunu kavga dövüş için harcamak doğru olmaz. İnsanlar tüm din ayrımlarını, komünizm, sosyalizm ve faşizmi bir kenara bırakmalıdırlar. Yeterince zaman varken bu farklılıklar faydalı olabilir ama artık zaman çok daralmış, Hıristiyan, Hindu ya da Müslüman olmanın getirdiği farklılıklara zaman kalmamıştır.

Zamanın darlığı ve küresel bir ölümün kesinliği tek başına bir dönüşüme yol açabilir. Büyük olasılıkla kendinizi başka biriyle aynı durumda bulduğunuz zaman farklı milletlere, farklı dinlere ayrılmış olmak ve bu yüzden sürekli savaşıyor olmak anlamını yitirecek, bu güzel gezegenin keyfini ilk kez olarak beraberce çıkarma olasılığı doğacaktır.

Ölüm hiç gelmeyebilir de, ölüm yoğunluk ve bütünlük dolu yaşayan insanlara dokunamaz. Ölüm gelse bile böyle yaşamış olan insanlar onu sevinçle karşılar çünkü ölüm büyük bir rahatlamadır. Öyle tam ve yoğun yaşadıkları için yorulduklarından, ölüm de bir dost gibi gelecektir. Tüm bir günün yorgunluğundan sonra gece, dinlenmemiz, güzel bir uyku çekmemiz için nasıl geliyorsa, ölüm de öyle gelecektir. Ölümün hiçbir çirkin tarafı yoktur; aslında ondan daha temiz bir şey bulamazsınız.

Eğer ölüm korkusu mevcutsa, bu yaşamla ilgili doldurulamamış bazı boşluklar olduğunu gösterir. Bu yüzden bu korkular oldukça belirleyici ve yardımcıdır; dansınızın biraz daha hızlanması gerektiğini, yaşam meşalenizi iki ucundan birden yakmanız gerektiğini gösterir.

Öyle hızlı dans edin ki dansçı kaybolup, yalnızca dans kalsın geriye.

O zaman ölüm korkusunun sizi ziyaret etmesi olanaksızdır.

Eğer bütünüyle burada ve bu anın içindeyseniz, yarın kimin umurundadır? Yarın kendi başını becerebilir. İsa Tanrıya, "Tanrım günlük ekmeğimi ver" diye dua ederken haklıdır. Yarından söz etmemektedir çünkü bugün kendi başına yeterlidir. Ve her anın kendi içinde tamamlandığını bilmeniz gerekir.

Tüm bunları bırakacak olmanın korkusu bütünüyle anın içinde yaşayamamaktan gelir; aksi taktirde ne zaman, ne zihin ne de mekan kalır.

Aslında dünyanın sonunun gelme olasılığının sürekli altını çiziyor oluşum, sizlerin yarının hiç gelmeme olasılığına karşı şu anda olabildiğince yoğun yaşamanıza yardımcı olabilmek içindir.

İnsanlık tarihi içinde çok özel bir konumda bulunmaktasınız. İnsanların her zaman bir şeyleri erteleyecek zamanları olmuştur ama sizin artık böyle bir zamanınız yok. Sizin durumunuz özel bir durumdur. Bunu endişelenmek

için bir neden olarak kullanmayın çünkü bu zaten dünyayı sona ermekten kurtaramaz. Ne kadar zaman kalmışsa kalsın, bunu öylesine derinlemesine yaşamak için kullanın ki o kalan on yıl yüz yıl değerinde olsun.
Bir keresinde bir tüccara, "Kaç yaşındasın?" diye sormuşlar.
"Üçyüzaltmış" diye yanıt vermiş. Soruyu soran adam kulaklarına inanamayıp, "Lütfen tekrar söyler misin, galiba yanlış duydum" demiş.
Tüccar bu kez bağırarak, "Üçyüzaltmış!" diye tekrar etmiş.
Adam, "Beni affet ama buna inanamıyorum." demiş. "Altmış yaşından fazla gözükmüyorsun."
Bunun üzerine tüccar şöyle yanıt vermiş, "Sen de haklısın. Takvimlere göre yaşım altmış ama yaşantıma bakılırsa ben herkesin altı katı fazla yaşadım. Yani altmış yılda üçyüzaltmış yıllık yaşadım." Bu yoğunluğa bağlıdır. Yaşamanın iki yolu vardır. Biri sığır gibi yaşamaktır: yatay düzlemde tek bir çizgi halinde. İkincisi ise Buda gibi yaşamaktır: hem yükseklik hem de derinliği olan dikey düzlemde. Böylelikle her an bir sonsuzluğa dönüşebilir. Ve her anı sonsuzluğa dönüştürme sanatını öğrenemediğiniz sürece, benim anlattıklarımı takip edememiş, kaçırmışsınız demektir. Dünya sona erebilir de ermeyebilir de, bu beni ilgilendirmez. Ama tek bir neden için sona ereceği konusunda ısrar etmeye devam edeceğim; sizi uyandırabilmek için. Önemsiz şeylerle zamanınızı harcamayın, yaşayın, şarkı söyleyip dans edin, yapabildiğiniz kadar tam ve dolu dolu sevin ki hiçbir korku size yaklaşamasın ve yarın ne yapacağınız endişesi de yok olsun. Bugün tek başına yeterlidir. Yaşandığında öyle doludur ki başka hiçbir şey hakkında düşünecek boşluk bırakmaz. Yaşanmadığında ise endişeler ve korkular gelmeye başlar.
Dünyanın sonunun yaklaştığını vurgulayan bir tek ben değilim. Benim ısrarımın yanı sıra dünyanın içinde bulunduğu durumun da bu tezi destekliyor oluşu yalnızca bir rastlantıdır. Ancak İsa da ikibin yıl önce aynı şeyi söylüyordu, Gautama Buda da yirmibeş yüzyıl önce aynı şeyi savunuyordu.

Bu sizi uyandırmak için eski bir yöntemdir. Evinizin yandığını bilmediğiniz sürece, koşarak orayı terk etmezsiniz. İsa ve Buda da bunu doğrulayan bir durum olmaksızın bir yöntem olarak kullanıyorlardı.

Ben de bunu bir yöntem olarak kullanıyorum ama bu yalnızca bir yöntem değildir. İlk kez, dünya küresel bir intiharı gerçekleştirebilecek bir duruma gelmiştir.

Siz yalnızca yaşayın, sevin ve her anı derin bir haz ve mutluluğa çevirin. Tüm korkular böylece kaybolabilir. Ve tüm insanlık beni dinlerse, belki dünya sona ermez ve varlığımızı sürdürebiliriz. Yaşlı insan ölünce, taze değerlere sahip yepyeni bir insan ortaya çıkıp, onun yerini doldurabilir.

-&-

(1) Bir kredi kartı markası olan Mastercard İngilizce'de aynı zamanda 'usta kartı' anlamına gelir.

(2) İngilizce'de 'niece' (Denise'teki 'nise' ile okunuşu aynıdır) kız yeğen anlamına nephew ise erkek yeğen anlamına gelmektedir.